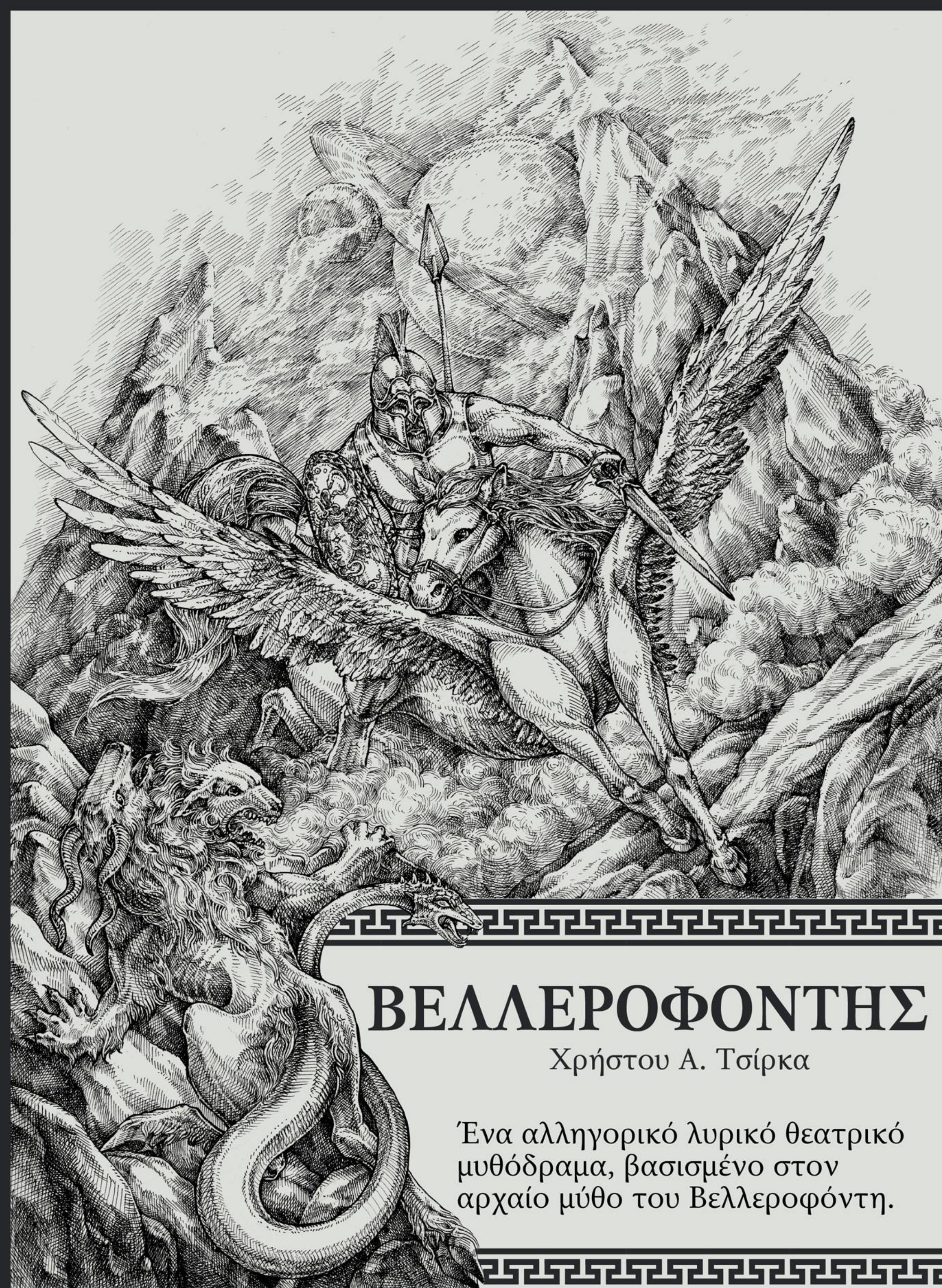

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Χρήστου Α. Τσίρκα

Ένα αλληγορικό λυρικό θεατρικό μυθόδραμα, βασισμένο στον αρχαίο μύθο του Βελλεροφόντη.

"Bellerophon" by Chris A. Tsirkas – Greek edition

Copyright information / Πνευματικά δικαιώματα

Title of theatrical play: «Βελλεροφόντης» ("Bellerophon")
Author: Χρήστος Α. Τσίρκας
(Chris A. Tsirkas)
Revision Number: 44
Revision date: April 3, 2022
Digital format: PDF
Number of pages: 200
ISBN:
Publisher: distributed by the author
https://www.fb.com/BellerophonTheatrePlay/

This theatrical play is an adaptation and a revision of the theatrical play «*Βελλεροφόντης*» ("*Bellerophon*") by Professor N.J. Spyropoulos (Athens, 1952), parts of which are included in this book.

Small parts of the following three books:

- "*Bellérophon*" by Philippe Quinault (Paris, 1671) and "*Bellerophon*" by Thomas Corneille (Paris, 1679), which belong to the public domain, according to the copyright legislation of the US, of France, of the EU and according to the international copyright legislation,
  and
- "*Bellerophôn*" by Arran & Isla Leigh [i.e. Katharine Harris Bradley and Edith Emma Cooper] (London, 1881), which belongs to the public domain, according to the copyright legislation of the US, of the UK, of the EU and according to the international copyright legislation

have been used for the authoring of some of the verses in this book, either by a direct translation, by a free translation, by a creative resynthesis, or as a

Ευρετήριο

Σύντομος πρόλογος

Σύμφωνα με τον Όμηρο, ο Βελλεροφόντης γεννήθηκε στην κορινθιακή Εφύρα, στον μυχό του Αργολικού κόλπου, δύο γενιές πριν τον Τρωικό πόλεμο. Εξαιτίας των πολυθρύλητων κατορθωμάτων του, η αρχαία κορινθιακή παράδοση τον ήθελε γιο του Ποσειδώνα και τον συνδέει με τον άλλο γιο του, τον Χρυσάορα, ο οποίος ξεπήδησε απ’ τον τράχηλο της Γοργόνας Μέδουσας μαζί με τον Πήγασο, τη στιγμή που την αποκεφάλιζε ο Περσέας. Ανάμεσα στους ανθρώπους, πατέρας του θεωρείται ο Γλαύκος, βασιλιάς της Εφύρας και γιος του μυθικού Σίσυφου, και μητέρα του η Ευρυνόμη (ή Ευρυμέδη), κόρη του βασιλιά των Μεγάρων, Νίσου.

Ονομάστηκε έτσι μετά από τον φόνο του τυράννου της Κορίνθου, Βέλλερου, που έγινε από καθαρή σύμπτωση. Ύστερα απ’ το συμβάν, διέφυγε στη γειτονική Τίρυνθα, στην αυλή του βασιλιά Προίτου, ώστε να προφυλαχτεί και να εξαγνιστεί απ’ τον φόνο. Η σπάνια ομορφιά, η μόρφωση και το σθένος του δεν άφησαν ασυγκίνητη τη γυναίκα του Προίτου, Άντεια (ή Σθενέβοια), η οποία εξύφανε σχέδιο για να τον κατακτήσει. Πιστός στις αρχές του, και για να μην προδώσει την εμπιστοσύνη του Προίτου, ο Βελλεροφόντης αρνήθηκε τον έρωτά της. Τυφλωμένη από πάθος για εκδίκηση, η Άντεια τον διέβαλλε στον Προίτο, ότι δήθεν θέλησε να την αποπλανήσει και να την κακοποιήσει. Παρ’ όλη την οργή του, ο Προίτος –σεβόμενος τους ιερούς νόμους της φιλοξενίας, και μη μπορώντας να φονεύσει αυτόν που ο ίδιος είχε εξαγνίσει από φόνο– αποφάσισε να εξορίσει τον Βελλεροφόντη στη Λυκία της Μικράς Ασίας, στον βασιλιά και πεθερό του, Αμφιάνακτα (ή Ιοβάτη). Φρόντισε όμως να δώσει στον Βελλεροφόντη, μαζί με τα δώρα που τον συνοδεύανε, ένα διπλωμένο ξύλινο πινάκιο[Π.1] στο οποίο έγραφε ότι πρέπει φονευθεί ο απεσταλμένος, εξηγώντας και τους λόγους.

Ερχόμενος στη Λυκία, ο Βελλεροφόντης απόλαυσε για εννέα ημέρες όλες τις τιμές και τον σεβασμό που άρμοζαν σ’ έναν επίσημο προσκεκλημένο. Όταν, τη δέκατη ημέρα, ο Αμφιάναξ διάβασε το πινάκιο, βρέθηκε κι αυτός σε πολύ δύσκολη θέση, γιατί, όπως κι ο Προίτος, δεν μπορούσε να παραβιάσει τους ιερούς νόμους της φιλοξενίας και να

[Π.1] Ιλιάδα, Ραψωδία Ζ’, στ. 169: «*…γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά…*»:
Αναφορά σε ελληνική γραφή πριν από την εποχή του Τρωικού Πολέμου.

σκοτώσει τον καλεσμένο του. Η λύση που σκέφτηκε ήταν απλή. Βέβαιος πως τον στέλνει στον θάνατο, κατάφερε να πείσει τον Βελλεροφόντη να καταφέρει το ακατόρθωτο: να εξοντώσει τη Χίμαιρα, ένα αιμοβόρο τέρας με 3 φύσεις (λιονταριού, αίγαγρου και δράκοντα), το οποίο κατέκαιγε τη χώρα.

Με τη βοήθεια του Πήγασου (του φτερωτού αλόγου που του δώρισε ο πατέρας του, ο Ποσειδώνας, και το οποίο κατάφερε να δαμάσει με τη βοήθεια του χρυσού χαλιναριού που του χάρισε η Θεά Αθηνά), ο Βελλεροφόντης θα αναλάβει να φέρει εις πέρας τη δύσκολη αποστολή. Στη διασκευή αυτή του μύθου θα έχει να παλέψει όχι μόνο με το αιμοβόρο θηρίο, αλλά και με ανθρώπους με ισχύ και εξουσία, αδίστακτους και ανελέητους. Μετά την πάλη του με τη Χίμαιρα, με την υπερφυσική του ανδρεία, το ψυχικό του σθένος και την αγωνία της ψυχής του να ξεπεράσει το ανθρώπινο μέτρο και να σπάσει τα γήινα δεσμά, θα αντιμετωπίσει νέους άθλους, που θα του αναθέσει ο Αμφιάναξ για να τον ξεφορτωθεί. Σε καθέναν απ' αυτούς, πάνω απ' όλα αγγίζοντας τα όρια των δυνάμεών του, θα αναμετρηθεί με τον εγωισμό του, με τις αδυναμίες του, με τα πάθη του και με την ίδια τη θνητή του φύση –αυτήν που κανείς δεν μπορεί να ξεπεράσει χωρίς να διαπράξει ύβρη, χάνοντας έτσι την εύνοια των θεών και κυλώντας απ' την ευδαιμονία στη δυστυχία και στην απελπισία. Και, όλα αυτά σε μια χώρα παραδομένη στο χάος, οι πολίτες της οποίας ζούνε με την αγωνία της επιβίωσης, μέσα στην καταπίεση, στην απάτη και στην ψευτιά, και με τους οποίους ο ήρωας συμπάσχει και θέλει να ελευθερώσει απ' τα δεσμά της ανομίας και της πλάνης.

Το παρόν θεατρικό έργο είναι διασκευή του θεατρικού έργου «Βελλεροφόντης» του Νικολάου Ι. Σπυροπούλου (εκδόσεις Ι.Μ. Σκαζίκη, Αθήνα, 1952). Μέρη του τελευταίου συμπεριλαμβάνονται αυτούσια στη νέα δραματουργία.

Τα Πρόσωπα του Μυθοδράματος

Βελλεροφόντης
Ο κεντρικός ήρωας. Ρωμαλέος, εχέφρων, συγκρατημένος, μα ονειροπόλος. Κυνηγός του ανεξιχνίαστου, του ανέφικτου και του ακατανόητου, προσπαθεί να κατακτήσει τις ανώτερες σφαίρες του πνευματικού κόσμου και να διώξει την κακία και την πλάνη απ’ αυτόν τον κόσμο.

Προίτος
Ο βασιλιάς της Τίρυνθας, στον οποίο κατέφυγε ο Βελλεροφόντης μετά τον φόνο του Βέλλερου στην Κόρινθο.

Άντεια (ή Σθενέβοια)
Κόρη του βασιλιά της Λυκίας, Αμφιάνακτα, και γυναίκα του Προίτου.

Μεγάρα
Έμπιστη υπηρέτρια της Άντειας.

Φρουρά Προίτου

Χορός Κοριτσιών / Ιέρειες

Φιλονόη / Μνησώ
Πρωθιέρεια της Θεάς Αθηνάς και κόρη του Αμφιάνακτα. Συμβολίζει την αγνότητα που πρέπει να κατακτήσει ο ήρωας, ώστε να φτάσει στις ανώτερες σφαίρες του πνεύματος. Ταυτοχρόνως, κωδικοποιεί τις μνήμες της Ελλάδος και την άχρονη εποπτεία της πραγματικότητας και του Κόσμου.

Κακία
Προσωποιημένη θεότητα, απόδοση του ψυχικού αρχετύπου της Κακίας.

Μοίρα
Προσωποιημένη θεότητα, απόδοση του ψυχικού αρχετύπου της Μοίρας.

Αμφιάναξ (ή Ιοβάτης)
Βασιλιάς της Λυκίας, όπου κατέφυγε ο Βελλεροφόντης. Αδίστακτος και πανούργος, παρουσιάζεται στον λαό του ως προστάτης της Αρετής, ενώ υπηρετεί το συμφέρον του και συμμαχεί με υποχθόνιες δυνάμεις.

Αθηνά
Η Θεά της Σοφίας.

Χορός Ορεάδων Νυμφών

Πειρήνη
Προσωποποίηση της πηγής της Πειρήνης, στην κρήνη της οποίας πήγε ο Βελλεροφόντης για να βρει και να δαμάσει τον Πήγασο.

Πήγασος
Το φτερωτό άλογο της μυθολογίας, σύντροφος και βοηθός του Βελλεροφόντη. Σύμβολο της ονειροφαντασίας, της δύναμης του Νου και των ψυχικών ορμέμφυτων.

Αμισώδαρος
Βασιλιάς της Καρίας, γειτονικής με τη Λυκία χώρας. Ραδιούργος και διοικητής των «*Φαιών*», εκτελεστικών του οργάνων. Αρχιερέας του υποχθόνιου Τυφωνικού ιερατείου και συνεργάτης των Σολύμων και του Αμφιάνακτα.

Άτη
Η Θεά της σύγχισης, της φθοράς και της πλάνης, κόρη της Έριδος.

Χίμαιρα
Το «τέρας» του μύθου, με σώμα και κεφάλι λιονταριού μπροστά, σώμα και κεφάλι αίγαγρου στη μέση, και με σώμα, ουρά και κεφάλι δράκου πίσω. Συμβολίζει το θανάσιμα γοητευτικό, το άπιαστο, το ακατόρθωτο, το ακατανίκητο, το ακατανόητο –τη θυμαπάτη.

Σκιές
Ψυχές, βασανισμένες από πόνο και Λήθη. Στοιχειά και σκοτεινές δυνάμεις.

Φήμη
Κόρη της Ελπίδος και του Διονύσου. Προσωποποίηση της μετάδοσης παραδόσεων, εξιστορήσεων και κατορθωμάτων, και μεταφορική απόδοση της φήμης του Βελλεροφόντη.

Φρουρά Αμφιάνακτα

Οτρήρη
Η βασίλισσα των Αμαζόνων.

Χορός Αμαζόνων

Φωνή

Χορός (ανδρικός) Δέσμιων ϗ΄ Διεφθαρμένων Ψυχών

1ο Μέρος – Τα γεγονότα στην Τίρυνθα

1η Σκηνή
ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ – ΠΡΟΙΤΟΣ

[Βρισκόμαστε στην Τίρυνθα, στα ιδιαίτερα διαμερίσματα του παλατιού του βασιλιά Προίτου. Ο Βελλεροφόντης έχει αποφασίσει να φύγει απ' την πόλη για να πάει στη Λυκία, όπου βρίσκεται η Φιλονόη (κόρη του βασιλιά της Λυκίας, Αμφιάνακτα, και αδερφή της Άντειας, γυναίκας του Προίτου), την οποία είχε συναντήσει και ερωτευτεί κατά την πρόσφατη επίσκεψή της στην Τίρυνθα. Νωρίτερα, το μεσημέρι, είχε μια συζήτηση με την Άντεια στον κήπο του παλατιού, και είχε κάνει το λάθος να της εμπιστευτεί το ερωτικό γράμμα που είχε γράψει για την αδερφή της, τη Φιλονόη. Αργότερα την ίδια μέρα, και μετά από κάποια γεγονότα, κατάλαβε πως η Άντεια είναι ερωτευμένη μ' αυτόν και, έχοντας συνειδητοποιήσει το τί πρόκειται να επακολουθήσει, έχει αποφασίσει να επισπεύσει τη φυγή του για το ίδιο εκείνο βράδυ. Αργά το απόγευμα, πριν απ' την αναχώρησή του, πάει να αποχαιρετήσει τον φίλο του, βασιλιά Προίτο, χωρίς όμως να του αποκαλύψει την αλήθεια. Η Άντεια κρυφακούει τη συζήτηση με την έμπιστη υπηρέτριά της, τη Μεγάρα.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Να σ' αποχαιρετίσω ήρθα, Προίτε·
την Τίρυνθα είμ' έτοιμος ν' αφήσω.

ΠΡΟΙΤΟΣ

Μα τί 'ναι αυτά που λές, Βελλεροφόντη;
Και, από πούθε σού 'ρχονται οι φόβοι
και σκέψεις τέτοιες –τόσο ταραγμένες;

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Πώς θα τολμούσα, Βασιλιά, Άρχοντά μου…

ΠΡΟΙΤΟΣ

Βελλεροφόντη, μίλα, εξηγήσου!
Να μάθω θέλω τώρα ευθύς τον λόγο
απόφασης αμείλικτης κι αιφνίδιας.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Φίλε μου, Προίτε, αλίμονο, δεν πρέπει!
Μεγάλη είν’ η αγάπη που με δένει
μαζί σου και μ’ ετούτη ‘δώ τη χώρα.
Να εκστομίσω πώς θα το μπορούσα,
χωρίς να λυπηθώ ή να διστάσω,
λόγια που τα γεννά η στεναχώρια;

ΠΡΟΙΤΟΣ

Μα, τί είν’ αυτά π’ ακούω; Τώρα πές μου!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Όχι!, ακόμη κι άλλο αν με ταράξει
ο πόνος και η θλίψη στην καρδιά μου·
να, η στερνή η στιγμή κοντοζυγώνει
«γειά» να σ’ αφήσω κι άδικα να φύγω
–παρά τη θέλησή μου– απ’ το παλάτι.

ΠΡΟΙΤΟΣ

Να δώσεις ανεξήγητα πώς θέλεις
–τόσο σκληρά κι ανέκκλητα– ένα τέλος
στην ευλογία τέτοιας παρουσίας,
και τη χαρά με λύπη να ταράξεις;
Ν’ απολαμβάνεις μήπως τη στοργή μου

δεν σε τιμά, και ούτ’ είναι για ‘σένα
δώρο χαράς, γλυκιάς ευδαιμονίας;
Μήπως γυρεύεις πιό τρανό μερίδιο
–απ’ όλους μεγαλύτερο– ‘δώ πέρα;
Καλοτυχιά που ίσως για καθέναν
άλλη που νά ‘ταν πιο όμορφη δεν έχεις;
Η προσμονή μου αν έχει κάποια ελπίδα
να μάθω θέλω: πές μου πως δεν φεύγεις·
και, μές στη νύχτα, πές μου τί γυρεύεις;
Μήπως για νύφη θά ‘θελες να πάρεις
την κόρη τη μικρή του πεθερού μου,
την τόσο λατρευτή μας Φιλονόη;
Και νά ‘θελα ακόμα, πώς μπορούσα
να μην προσέξω πιά πως την κυττούσες
όταν μας είχε έρθει εδώ, επισκέπτης;

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Ας λείπουνε οι τόσες κολακείες,
ακόμη κι αν τις λέγει ένας φίλος
όπως εσύ, εκλεκτός και μπιστεμένος.
Την ξέρεις δα καλά την αξιοσύνη
της Φιλονόης, μα και του πατρός της
την έπαρση –που γι’ άντρα θα της δώσει
άρχοντα, όπως πήρε η αδερφή της·
κι ετούτη η κατάληξη είναι πέρα
απ’ όσα εγώ τολμήσω να ποθήσω.

ΠΡΟΙΤΟΣ

Μα, τότε, ποιός παράξενος σκοπός σου
σε κάνει απ’ τη χώρα μας να φεύγεις;

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Άλλα να πώ δεν θέλω· σε ξορκίζω…
από βαριά ευθύνη ας μ’ απαλλάξεις·
και, να σ’ αφήσω πρέπει τώρ’ αμέσως
–να φύγω, πριν ο ήλιος ανατείλει.
Φίλε καλέ μου, πρέπει να πηγαίνω·
κι είναι αυτό το πιο πολύ, στ’ αλήθεια,
απ’ όσα μου επιτρέπεται να κάνω.

ΠΡΟΙΤΟΣ

Γιατί βαρύ θα πρέπει να πληρώσω
τίμημα μιας φιλίας τόσο σπάνιας;
Υπάρχει μυστικό μές στην καρδιά σου,
που σ’ έκανε την πίστη σου να χάσεις
σ’ εμένα και σ’ ετούτο το βασίλειο;
Μ’ αφήνεις νύχτα, έτσι, σαν τον κλέφτη,
πριν του φευγιού τον λόγο να εξηγήσεις;

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Δεν θά ‘θελα ποτέ να τό ‘χω βάρος
πως σ’ έκανα καχύποπτο –να νιώθεις
πως η φυγή μου ετούτη είναι έργο
μιας αδικίας κρυφής στο πρόσωπό σου.
Μα, μόνο η φιλία μου για ‘σένα
στη σιωπή μου δέσμιο με κρατάει
–σε θλιβερή σιωπή, που με συντρίβει.
Δεν γίνεται –κι αν θέλω– να μιλήσω,
τη λύτρωση που ψάχνεις ώστε νά βρεις·
αν μίλαγα, ποτέ δεν θα μπορούσες
ζωή ευτυχισμένη ν’ απολαύσεις
–ωραία και γαλήνια ως το τέλος.
Σίγουρος μόνο νά ‘σαι, στη φυγή μου
–κόπο να μή σου κάνει, αν αμφιβάλλεις–,

πως όλ’ όσα με καίν’ και με συντρίβουν
δεν είναι έργο κάποιας προδοσίας.
Και, ζήσε την ακύμαντη ζωή σου,
και πεθυμιές να τέρπεις και λαχτάρες.
Ανέτοιμο θα σ’ έβρισκε, αν μιλούσα,
κακό, αναποδιά και δυστυχία.

ΠΡΟΙΤΟΣ

Πώς γίνεται βαθιά να το κρατήσεις,
αβάσταγα, αυτό το μυστικό σου;
Όλα δεν τα μοιράζονται οι φίλοι,
τίποτε να μην μένει στην αφάνεια;
Και, κάθε τρυφερή φιλία σε ζήλια
πάντοτε καταλήγει, όταν πόνο
δεν μοιραστεί, μαζί με όλα τ’ άλλα
–γλύκες, χαρές, και κάλλη κι απολαύσεις.
Αδίκως μην στερείς, Βελλεροφόντη,
απ’ την αλήθεια ούτ’ ένα της κομμάτι·
τη γνώση πρέπει νά ‘χω, να ησυχάσω.
Μην σ’ έκανε ο πόνος να νομίζεις
πως εξουσία έχεις, να μου κρύβεις
–ενάντια στη δική μου επιθυμία–
κάτι το τόσο επείγον και σπουδαίο;

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Ακόμη μιά φορά, θα σου τονίσω
πως από γνώση τέτοια θα σε σώσω
–ν’ αποκοπείς μονάχα μή γυρεύεις
από την άγνοια που ‘ναι φύλακάς σου.
Αυτό ‘ναι το καλύτερο που κάνω:
το στόμα μου κλειστό να το κρατήσω.
Κι ό,τι κρυφό για ‘σένα θε να μείνει,
για ‘μένα μέγα βάρος πάντα θά ‘ναι.
Και, όσο κι αν η θλίψη μου με τρώει,

κλειστό κι ασφαλισμένο θά ‘χω στόμα,
γιατί δεν είναι πρέπον να υποφέρεις.
Και, όσο κι αν θα τό ‘θελα –αν γινόταν–,
ανήμπορος μπροστά σου στέκω, Προίτε,
να υποταχτώ σε τέτοια διαταγή σου
–όπως, ως τώρα, σ’ είχα συνηθίσει.

ΠΡΟΙΤΟΣ

Πια, πές τα όλα! Άλλο δεν αντέχω!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Λοιπόν…

ΠΡΟΙΤΟΣ

Κι άλλο η ψυχή διστάζει; Τώρα, πές μου!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Συγχώρα με, ήρθε η ώρα για να φύγω…

ΠΡΟΙΤΟΣ

Μ’ αφήνεις, δίχως λέξη να σου πάρω;

2η Σκηνή
ΑΝΤΕΙΑ – ΠΡΟΙΤΟΣ

[Ο Βελλεροφόντης αποχωρεί απ' τη σκηνή και εισέρχεται η Άντεια (δεν αφήνει τη Μεγάρα να έρθει μαζί της, για να συζητήσει μόνη με τον βασιλιά). Φροντίζει να μην τη δει ο Βελλεροφόντης. Η Άντεια βλέπει τον Προίτο, που πάει ν' ακολουθήσει τον Βελλεροφόντη. Καταλαβαίνει τι συμβαίνει και προσποιείται την ενοχλημένη, με σκηνή ζηλοτυπίας, ώστε να μην τον ακολουθήσει και κινδυνέψει να αποκαλυφθεί το μυστικό (κρυφακούοντας τη συζήτηση των δυο τους και, από την απόφαση του Βελλεροφόντη να φύγει άμεσα, έχει συνειδητοποιήσει πως ο τελευταίος, κάπως, έχει καταλάβει τον έρωτά της γι' αυτόν). Θα προσπαθήσει, επί πλέον, να διαβάλει τον Βελλεροφόντη στα μάτια του Προίτου ως επικίνδυνο για το κράτος, καθώς έχει πειστεί πως είναι ερωτευμένος με την αδερφή της (αφότου είχε δει το γράμμα του γι' αυτήν) και θέλει να τον εκδικηθεί.]

ΑΝΤΕΙΑ

Έτοιμος είσαι, Προίτε, να μ' αφήσεις
–απ' τον Ιππόνοο τρέχοντας ξοπίσω;

ΠΡΟΙΤΟΣ

Να σ' εξηγήσω θέλω, μα θ' αργήσω…

ΑΝΤΕΙΑ

Εμπρός, λοιπόν, κανείς δεν σε κρατάει!
Ποτέ δεν προσποιήθηκα, και ούτε
πια τώρα θα κρυφτώ, να συγκρατήσω
την πίκρα μου που τόσο μ' αποφεύγεις.
Το ξέρω ποιός ο ρόλος που μου αρμόζει,
και τα όρια που πρέπει πάντα νά 'χω.
Με όρκους όμως κάποτε επισήμους
–στους ιερείς σου που 'δωσα, για 'σένα–
μιάς κι απο 'μένα πίστη αιώνια πήρες,
πιότερο να τους σέβεσαι θα πρέπει

τους νυφικούς μας ύμνους, του Υμεναίου.
Ήδη, λοιπόν, κι ας είμαι σύζυγός σου,
την έγκρισή μου έχεις να γλυτώσω
απ’ το καθήκον νά ‘μαι στο πλευρό σου!

ΠΡΟΙΤΟΣ

Καλύτερα ας γνώριζες τον πόθο
μες στην καρδιά για ‘σένα που φωλιάζει!
Τον φίλο μου κι αν τόσο τον πονάω,
εσένα, Άντειά μου, σε λατρεύω!
Κι όσα κι αν μια φιλία για ‘μέ σημαίνει,
τον έρωτά μου δέν τον λογαριάζεις;
Απήλθε με βαριά αδιαθεσία
πριν λίγο ο σεβαστός Βελλεροφόντης·
στο τέλος, πριν προλάβει να μιλήσει,
μ’ απέκρυψε της πράξης την αιτία·
και κίνησα ευθύς να τον προλάβω,
να μάθω στη φυγή του τί μου κρύβει.

ΑΝΤΕΙΑ

Απάλλαξε ευθύς τον εαυτό σου
από μιας τέτοιας έγνοιας το βαρίδι!
Θα το μπορούσες όλα να τα μάθεις,
χωρίς να κυνηγήσεις τον υπαίτιο!
Ξέρω καλά τον λόγο της φυγής του
–δεν είν’ αυτό μυστήριο σ’ εμένα·
κι ούτε να σ’ αποκρύψω θα μπορούσα
πως πρόκειται γι’ απαίσια προδοσία!
Καλά το ξέρεις –στό ‘χω αποδείξει–
με πίστη πως τιμώ τις αρετές σου·
κι η κρίση σου, γι’ αυτό, στο πρόσωπό μου
τις πιο βαριές σου έγνοιες φανερώνει.

ΠΡΟΙΤΟΣ

Γοργά μίλα, λοιπόν· τι ξέρεις πές μου…
Γιατί αποχωρεί ο Βελλεροφόντης
εξαίφνης, δίχως λέξη να του πάρω;
Απέκρυψε λαθραία –δίκαια μήπως;–
της άδικης φυγής το μυστικό του;
Βαρύς ο πόνος, όταν σε χτυπάει
χέρι αγαπητό και τιμημένο!
Ποιο αδίκημα είν' αυτό που τον βαραίνει
στα μάτια σου, κι υπόληψη δεν έχει;
Στη χώρα μας απ' όλους λατρεμένος,
και τους εχθρούς έχει –άφοβος– σκορπίσει·
τιμές και δόξα έχει αποκτήσει,
και σαν θεός τιμάται απ' τον λαό μας.

ΑΝΤΕΙΑ

Ψηλά, όπως άλλοι, εγώ δεν τον κυττάζω,
–η γνώμη μου αν έχει κάποια αξία.
Άμετρη έχει πλέον περηφάνεια,
κι η δόξα του έχει τόσο πια θεριέψει,
που μακριά ηχεί, ως και τον θρόνο!
Δεν ξώμεινε κανένας στην Αυλή σου
–μήτε και στον στρατό και στο παλάτι –
που νού, ψυχή, καρδιά να μην του κλέψει·
με τόσες αρετές που 'χει, ποιός μένει
που νά 'χει αποτύχει να γητέψει;
Και, τίποτε αδύνατο δεν τού 'ναι
–αν θέλει– απ' τους ανθρώπους να κερδίσει!
Δεν είν' αυτά αρκετά, ώστε να πρέπει
μακριά να 'ξοριστεί να ενεργήσεις;
Η τέχνη η υψηλή της βασιλείας
να λογαριάζει πρέπει τον καθέναν
τόσο ψηλά π' ορθώνεται, μονάχος,
και προκαλεί στο Στέμμα δυσαρέσκεια·
η υπέρμετρη η φήμη και η δόξα

είν’ έγκλημα βαρύ κατά του κράτους!
Και θά ‘πρεπε, φρονώ, να προσπαθήσεις
πιο βίαιη τη στάση να κρατήσεις.
Κι ο ίδιος το γνωρίζει –έτσι πιστεύω–,
και μόνο η απόδραση του μένει
–στον ύπνο εσύ πρώτος μην τον πιάσεις.

ΠΡΟΙΤΟΣ

Για τον Βελλεροφόντη όσα λέγεις
είν’ όλα αφορισμοί που πάν’ χαμένοι.
Οι αρετές του τόσο αποδειγμένες,
που εύκολο το κάνουν ν’ απαντήσω:
η υπόληψη που έχει ανάμεσά μας
συνήγορός του στέκει, και προστάτης·
κι ακόμα, η φιλία που μας δένει
στέκει κι αυτή ισχυρός εγγυητής του.

ΑΝΤΕΙΑ

Μα η φιλία αυτή ‘ναι που με κάνει
να μεγαλώνουν κι άλλο οι υποψίες:
διάπλατα κι αν θέλω να ανοίξω
εμπρός σου τώρα όλη την καρδιά μου,
αυτός είναι για ‘σένα τόσο φίλος
όσο απεχθής για ‘μένανε φαντάζει!
Όχι, Άρχοντά μου, δέν θα καταφέρω…
στην όψη μου τα δάκρυα να μην τρέξουν,
γιατί ‘ναι ανυπόφερτος ο πόνος
που η τρυφερότητά σου σε εμένα
μοιράζεται εξ ίσου, και σ’ εκείνον!
Κι ακόμα πιο πολύ, μές στη ματιά του
για ‘μένα ζήλια βλέπω, κάθε τόσο
που τέρπεις τις δικές μου επιθυμίες!
Μήπως αυτό δεν είναι παρά μόνο
κλοπή απ’ την αγάπη μου για ‘σένα;

Περσότερα αξίζει η καρδιά μου
από τη θλίψη ζήλειας για έναν φίλο
που πιο πολλά από ‘σένανε γυρεύει!
Θέλω αγάπη αιώνια, απ’ την οποία
καμιά φιλία τίποτε δεν κλέβει!
Συγχώρεσέ μου τέτοια ευαισθησία,
μα έρωτα απουσία δεν την αντέχω
–αφού με τρυφερότητα με τρέφαν
εσύ και πριν εσένα ο πατέρας·
και, σύζυγος σωστή που είμ’ ακόμα,
να μου προσφέρεις ίδια περιμένω.
Μα, από ντροπή είμαι τώρα μουδιασμένη·
και, τέτοια στάση πώς να μη τη νιώθω
παρά σαν προσβολή και αδικία;
Η Φύση το προστάζει να λαμβάνω
αγάπη· μα, αγάπη εγώ δεν έχω!

ΠΡΟΙΤΟΣ

Το πράττει ο έρωτάς μου το καθήκον,
και στην καρδιά σου είμ’ υποταγμένος!
Και η φιλία με τον Βελλεροφόντη
δικαίωμα απ’ αυτόν δέν το γυρεύει:
με θέρμη η φλόγα πρόσθετη φουντώνει
–ο φίλος κι εραστής ξέρει να μένει!

ΑΝΤΕΙΑ

Ά! Τώρα προσπαθείς να με θαμπώσεις
με λόγια κούφια, μάταια, δίχως πράξεις;
Ποια βάση έχει πλέον ο έρωτάς μας
που την παλιά του θέρμη να στεριώνει;
Τίποτε δεν μοιράστηκε ως τώρα,
ποτέ του δεν ασθένησε –ποτέ του!
Μα, πλέον δεν μπορώ να την αντέξω
μιάς τόσο τρυφερής φιλίας τη ζήλια!

Προσφέρω στην καρδιά σου, Άρχοντά μου,
το μόνο που χρειάζεται καθήκον
–γιατί, καθόσον φαίνεται, δεν φτάνει
καρδιά μισή να έχει ο έρωτάς μου!

ΠΡΟΙΤΟΣ

Μα η καρδιά η δική μου είν’ ακόμα
όλη δική σου, αγάπη μου, όπως πάντα!

ΑΝΤΕΙΑ

Έτσι αν είναι, όπως μου τα λέγεις,
πιότερη σιγουριά ας μου προσφέρεις:
απόδιωξε ευθύς απ’ τη ζωή σου
ετούτη τη φιλία που με προσβάλλει,
για ν’ αποδείξεις ότι η δεσμοί σας
μερίδιο απ’ τον έρωτα δεν κλέβουν·
και, άλλον τότε λόγο να μην έχεις
που όραση και κρίση να τυφλώνει·
και, νά ‘χεις μόνη ανάγκη για ευτυχία
εμένα, τη γυναίκα σου –όχι άλλον!
Έτσι μονάχα, θά ‘ρθει εκείνη η ώρα
που, πλάι σου, δική σου θά ‘μαι πάλι·
και, θά ‘ναι αυτή μεγάλη ευτυχία,
μακριά την κάθε λύπη που θα διώχνει.
Πήγαινε, το λοιπόν, ευθύς και κρύψε
τον πόνο για τον φίλο, που σε τρώει·
και, κράτα απ’ αυτή σας τη φιλία
μια μνήμη μοναχά, αγαπημένη.
Γι’ αυτόν, άλλη φορά μη μου μιλήσεις,
αν της αγάπης λόγια τα εννοούσες.

ΠΡΟΙΤΟΣ

Δεν έχουν βάση τα όσα του προσάπτεις,
κι αυτά που θές δεν πρόκειται να γίνουν!
Να τον προλάβω τρέχω, πριν να φύγει!

$3^{η}$ Σκηνή
ΑΝΤΕΙΑ – ΜΕΓΑΡΑ

[Ο Προίτος αποχωρεί απ’ τη σκηνή. Η Άντεια καλεί κοντά της τη Μεγάρα. Θα της εμπιστευτεί το μυστικό του έρωτά της για τον Βελλεροφόντη και θα τη στείλει να τον καλέσει κοντά της, μυστικά, ώστε να προλάβει να κερδίσει χρόνο και να τον εκβιάσει –έχοντας ήδη καταστρώσει σχέδιο για τον χαμό του.]

ΑΝΤΕΙΑ

Μεγάρα! Έλα δίπλα μου, αμέσως!

[Η Μεγάρα έρχεται αμέσως.]

ΑΝΤΕΙΑ

Κινήθηκα με τρόπο που εξεπλάγης.
Και νά ‘θελες, πώς να με καταλάβεις;

ΜΕΓΑΡΑ

Κυρία, τό ‘χω πλέον συνηθίσει…
Απ’ τις φωνές σας, τό ‘χω καταλάβει
πως η καρδιά σας έχει αγριέψει
για έναν νέο όμορφο και σπάνιο·
πως μέσα σας κάτι άλλαξε, το ξέρω.
Δεν ξέρω τί αφορμή σας έχει δώσει·
Μα, δεν μπορώ παρ’ άδικο να βλέπω
το μίσος που σας έχει κυριεύσει.
Τα πάντα δοκιμάσατε, να φύγει
μακριά από ‘δώ, εξόριστος για πάντα·
κι αυτό ‘ναι που, στ’ αλήθεια, με εκπλήσσει!

ΑΝΤΕΙΑ

Δεν την κακολογώ την έκπληξή σου·

με όσα είδες, έχεις κάποιο δίκιο.
Ωστόσο, άκουσέ με, για να μάθεις
της έκπληξης της δίκαιης την αιτία:
Ο ήρωας, που κάποτ’ εκτιμούσα
–κι ενάντια στον οποίον θα πιστεύεις
πως τόσο μ’ οδηγεί τυφλά το μίσος–,
κάτι άδικο δεν έπραξε, στ’ αλήθεια,
λιγότερη εκτίμηση να έχει.
Η αιτία που τον θέλησα μακριά μας
είν’ ο έρωτας για ‘κείνον που φωλιάζει
μές στην καρδιά μου, απ’ όταν τον πρωτόδα!

ΜΕΓΑΡΑ

Να με γελούν τ’ αφτιά μου ή τα μάτια;

ΑΝΤΕΙΑ

Αλήθεια όσα άκουσες, Μεγάρα!
Πώς θα μπορούσα –πές μου–να μισήσω
νέο κλεινό, ωραίο και ρωμαλέο;
Ποια λύτρωση μπορώ να περιμένω
που λευτεριά θα δώσει στην καρδιά μου
από μια τέτοια μάταιη προσδοκία;
Γι’ αυτόν, μονάχη εγώ φιλοδοξία
έχω δική του νά ‘μαι ερωμένη·
να με λατρεύει μιά καρδιά που στέκει
ψηλά –απ’ όλους τόσο δοξασμένη·
μα, της συζύγου το ανιαρό καθήκον
μου αποστερεί του έρωτα το δίκιο.
Ταράχτηκε η γαλήνη μου όταν ήρθε·
κι αυτή μου η αγάπη είν’ η αιτία
που απ’ τη χώρα θέλω ν’ αλαργεύει.
Το έγκλημά μου είν’ ο έρωτάς μου·
και, μόνο μακριά του θα ησυχάσω!

ΜΕΓΑΡΑ

Και κίνδυνος μεγάλος μα κι αναίδεια
τον έρωτα αυτός ν' ανταποδώσει:
στου Προίτου αυτό θα ήταν προδοσία
τη σεβαστή και τη βαθιά φιλία.
Κι αν έχω το μυαλό να καταλάβω,
βαριά δεν παύει νά 'ναι τέτοια γνώση.

ΑΝΤΕΙΑ

Και άκαμπτο κι ακραίο μου φαντάζει
φιλίας το καθήκον που τον δένει·
κι αλάθητος κι απρόσιτος που είναι,
μου δένονται κι η σκέψη και τα χέρια·
κι η πίστη που 'χει ο Προίτος στην αξία του
με κάνει να δειλιάζω να τολμήσω·
μα κι όλα αυτά μαζί με κατατρώνε,
κι αβάσταχτη ντροπή με κυριεύει.
Ωστόσο, μιάς και σού 'χω εμπιστοσύνη,
το μυστικό μου αυτό σου φανερώνω,
για νά 'ναι υποφερτή η ταπείνωσή μου.
Γιατί, άλλο πόνο πώς να υπομείνω
–ν' αντιπαλεύω, μπρός στα δυό του μάτια,
αισθήματα και σκέψεις που με πνίγουν,
πλημμύρα, στην καρδιά και στο κορμί μου;
Χωρίς άλλα ξεσπάσματα, άκουσέ με·
κι αν ήθελα, αυτός είναι ανάξιος
να του προσφέρω όσα θα μπορούσα:
αν ξέπεσα και φθίνω στην απάτη,
δεν είναι μοναχά επειδή μ' αρνιέται,
μα επειδή σε άλλη είν' η καρδιά του·
το ξέρω η αδερφή μου η Φιλονόη
πως είναι ο κρυφός ο έρωτάς του.
Θα τιμωρήσω τέτοι' αχαριστία!

ΜΕΓΑΡΑ

Μικροπρεπής η ζήλια σας αυτή·
πώς την τυφλώνει μια όμορφη ψυχή!

ΑΝΤΕΙΑ

Μου λές πως είν’ η γνώμη μου σφαλμένη;
Στη γνώμη σου αδιάκοπα είχα πίστη.
Το μεσημέρι, νά ‘ξερες, το βάρος
του έρωτά μου πώς με εξαντλούσε!
Ανάστατη με έκανε το πάθος,
το ξύπνημα σαν έβλεπα της φύσης,
καθώς μαρτυρικά περνούσ’ η μέρα·
απάντεχα, για να με ξαλαφρώσει
το τρέμουλο που ένιωθα στα βάθια
–τις καθαρές, γλυκιές ακτίδες του ήλιου
θωρώντας, πριν να πάω να ξαποστάσω.
Και, μη μπορώντας, πήγα να ξεχάσω,
στου κήπου τα λουλούδια και τα δέντρα,
αποδιωγμένη νιώθοντας απ’ όλους·
κι αυτόν είδα στον κήπο ξαπλωμένο,
μες στη γαλήνια ώρα να ησυχάζει,
τη μοναξιά να χαίρεται, κρυμμένος.
Μου μίλησε, και μού ‘πε το μαράζι,
το βάσανό του –αμίλητη, ν’ ακούω:
όλα μου τα ‘μπιστεύτηκε, κι ακόμα
τον αναστεναγμό η καρδιά του που ‘χει·
πως δεν μπορεί ποτέ να ξαποστάσει,
γιατί αγαπά μιαν άπιαστη, μακριά του.
Και είδα τότε δάκρυα να λούζουν
τ’ αγέρωχο, καθάριο πρόσωπό του,
γιατί σε τόσες νύχτες, στα σκοτάδια,
πονά για κάποιας άλλης την εικόνα.
Αδύναμη κι εγώ, ψάχνοντας θάρρος,
ζητούσα πώς να φύγω… δεν γινόταν.

[Ο Βελλεροφόντης παρέδωσε στην Άντεια (με την οποία τόσο καιρό είχε φιλική σχέση και την εμπιστευόταν) το γράμμα που είχε γράψει για την αδερφή της, τη Φιλονόη, χωρίς να εκμυστηρευτεί για ποια πρόκειται, πιστεύοντας πως αυτή το είχε καταλάβει –αλλά μη γνωρίζοντας πως η Άντεια τον ήθελε, ώστε αυτή του η πράξη να προκαλέσει ζηλοτυπία.]

Και, σιωπηρός, παρέδωσε πινάκιο·
στη σιωπή τον άφησα, να φύγω
–άφαντη, μες στο δείλι, ακροπατώντας.
Μα –αλίμονο!– σαν διάβασα το γράμμα,
πικρής μου τιμωρίας είδα λόγια
–για άλλη, ερωτικά– να έχει γράψει:
«*Ξέρω πως όσα είμαι δέν σε τέρπουν.*
Μα, αν είχε η υπερβολή του έρωτά μου
ποτέ για 'σένα ίσως κάποι' αξία,
τότε για 'μένα χίλιες άλλες τόσες
φορές θα είχε νόημα κι ουσία.
Το ξέρω πως, στα μάτια σου να αξίζω,
θά 'πρεπε νά 'μαι ρήγας ξακουσμένος.
Και, ξέρω πώς μπορώ να κατακτήσω
αυτό που θέλω, πώς να το πετύχω·
και, τρέχω τώρα, πράξη να το κάνω!».
Ποιά 'ναι, λοιπόν, η γνώμη σου, Μεγάρα;
Και, πώς το εξηγείς αυτό το γράμμα;

ΜΕΓΑΡΑ

Τα λόγι' αυτά που γράφει δείχνουν πόσο
για κάποια νιώθει έρωτα μεγάλο.
Δεν θα μπορούσ' αυτή καμία άλλη
να είναι, παρα μόνο εσείς, Κυρία!

ΑΝΤΕΙΑ

Μα, τί σε κάνει αυτό να το πιστεύεις;
Και τόσο πιά γιατί με κολακεύεις;

ΜΕΓΑΡΑ

Λέω απλώς αυτό τ’ οποίο πιστεύω.
Και, δίχως λόγο, μην μ’ αμφισβητείτε.

ΑΝΤΕΙΑ

Μ’ αυτά τα λόγια μάλλον με μειώνεις,
αυτό αν θές να κάνεις να πιστέψω.
Η προσμονή μου σύγχιση μου φέρνει,
κι οι ελπίδες μου όλες τώρα καταρρέουν.
Κι ας είσαι τόσο σίγουρη· το βλέπω
πως άκαρπος θα βγεί κάθε μου αγώνας.
Αφού ‘ναι αυτός αχάριστος, μην ψάχνεις
με ψέμα την ελπίδα να φτερώσεις·
δεν νιώθει η καρδιά μου πιό γεμάτη,
και πείσμα πιο πολύ με κατακλύζει!
Αν ο Βελλεροφόντης θα μπορούσε
ποτέ να μ’ αγαπήσει, τότε κάλλιο
δική μου εσύ να δείς αδυναμία,
παρά σίγουρη νά ‘σαι πως με θέλει!

ΜΕΓΑΡΑ

Στα λόγια σας υπάρχει αμφιβολία
αν είστ’ εσείς του πόθου του το χάδι…

ΑΝΤΕΙΑ

Για άλλη τό ‘χει γράψει αυτό το γράμμα·
θανάσιμη αυτή του η προδοσία!
Η ίδια δέν μπορώ απ’ το παλάτι
έξω να βγώ, να κάνω αυτό που πρέπει·
πολύ ολισθηρό το μυστικό μου,
θα προδοθεί το σχέδιο πριν αρχίσει·

κι ούτε το μεγαλείο της ιέρειας
μπορεί στα μάτια τόσων να ξεπέσει.
Λουρί τον νιώθω τώρα, στον λαιμό μου,
τον πόθο του αβάσταχτου έρωτά μου·
μα, αντί για ‘μένα, άλλη δέν θα έχει·
σκληρή τον περιμένει τιμωρία!
Γι’ αυτό, λοιπόν, παράγγελμα σου δίνω:
που είναι νά βρεις –τρέχα, να προλάβεις!–,
στον Προίτο πριν προφτάσει να μιλήσει·
και, πές του η Φρουρά μας πως τον ψάχνει,
πως στ’ Άργος δεν είν’ εύκολο να φτάσει,
να φύγει απ’ τη χώρα με ασφάλεια
–γιατί τον κυνηγάνε για προδότη,
πλεκτάνη εναντίον του έχουν κάνει.
Και, πέρνα απ’ τη Φρουρά πριν να τον ψάξεις,
να βρείς τον έμπιστό μου, τον Τιμάνθη·
και, πές του πως τον άκουσα να λέει
–εγώ, τον ίδιο τον Βελλεροφόντη–
εξέγερση κατά του Άρχοντά μας
να καταστρώνει, για να κυβερνήσει!
Πές του και ψέμα –κάπου πως τον είδες–,
και χρόνο να γλυτώσουμε ως τότε!
Πάρε κι αυτό, και κράτα το, Μεγάρα!

[Σπάει το πινάκιο στα δυο και δίνει στη Μεγάρα το δεύτερο κομμάτι.]

Απόδειξη της προδοσίας –τάχα–
δώσ’ του αυτό το δεύτερο κομμάτι.

ΜΕΓΑΡΑ

Μα… γράφει αυτό το δεύτερο κομμάτι…

ΑΝΤΕΙΑ

Γράφει αυτό που πρέπει όλοι να ξέρουν:
«*…θά ‘πρεπε νά ‘μαι ρήγας ξακουσμένος.*

Και, ξέρω πώς μπορώ να κατακτήσω
αυτό που θέλω, πώς να το πετύχω·
και, τρέχω τώρα, πράξη να το κάνω.».
Φύγε γοργά, και μήν μ’ αμφισβητήσεις!
Σε χαιρετώ, λοιπόν. Σαν αϊτός πέτα!,
αφού καλά σ’ ορμήνεψα τι πρέπει.
Ας τρέξεις να τον βρείς, να φέρεις πίσω
τον άμοιρο προδότη, πριν τον βρούνε!
Μίας καρδιάς ανάστατης –ζηλιάρας–
το όνειρο χειρότερο δεν έχει
εχθρό απ’ την καρτερία της τιμωρίας!

4^{η} Σκηνή
ΑΝΤΕΙΑ – ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ – ΜΕΓΑΡΑ

[Όση ώρα περιμένει τη Μεγάρα για να φέρει τον Βελλεροφόντη, η Άντεια σκέφτεται. Ανήσυχη κι ανάστατη, πάει πάνω κάτω, προσπαθώντας να βρει κάτι που θα της δώσει το πλεονέκτημα όποια κι αν θα είναι η έκβαση. Κάποια στιγμή, πάει και πιάνει ένα κιβώτιο. Βάζει μέσα, γρήγορα και προσεκτικά, ακριβά ρούχα και κοσμήματα. Πιάνει ένα πτυκτό πινάκιο και μια γραφίδα κι αρχίζει να γράφει. Όταν τελειώνει, βάζει το πινάκιο μέσα στο κιβώτιο, κρυμμένο καλά κάτω απ’ τα ρούχα, και σφραγίζει το κιβώτιο με βουλοκέρι, με το αντίγραφο του σφραγιστικού δαχτυλιδιού του Προίτου. Ύστερα από λίγη ώρα, η Μεγάρα εισέρχεται στο δωμάτιο με τον Βελλεροφόντη, κρυφά και έχοντας τον δρόμο ανοιχτό –αφού έχει βάλει τον Τιμάνθη και τη Φρουρά να τον ψάχνουν, με τον Προίτο, σε λάθος μέρος.]

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τον Βελλεροφόντη*]**

Ήλθες, λοιπόν! Θέλησα να προλάβω!
Ξοπίσω σου ξαμόλησε ο Τιμάνθης
όλη του τη Φρουρά, για να σε πιάσει·
εξύφανε εναντίον σου σκευωρία·
τον Βασιλιά κατάφερε να πείσει
πως θέλεις ν’ αναλάβεις εξουσία·
πως με τ’ αφτιά του σ’ άκουσε, ο ίδιος,
πως θές να κυβερνήσεις, ως ημίθεος
–απ’ όλον τον λαό μας λατρεμένος·
Και, έξαλλος ο Προίτος, ψάχνει τώρα
να φέρει του θανάτου σου την ώρα!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*προς την Άντεια*]**

Πώς θα μπορούσ’ ο σεβαστός ο Προίτος
ποτέ του να πιστέψει τέτοιο ψέμα;

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τον Βελλεροφόντη*]**

Έτσι νομίζεις; Βγές στο παραθύρι!

Κύτταξ’ εκεί, ολόγυρα στον κήπο!
Δες όλη τη Φρουρά: φτερά στα πόδια
εβάλανε, και φτάνουν στο παλάτι.
Στιγμές μονάχα έχουμε, θα σέ βρουν!

[Ο Προίτος, μαζί με τον Τιμάνθη (αρχηγό της Φρουράς) και πολλούς ενόπλους, βρίσκονται κοντά στον κήπο· ρωτάνε και ψάχνουν ποιος είδε τελευταίος τον Βελλεροφόντη. Ο Βελλεροφόντης κυττάζει απ’ το παράθυρο και πείθεται.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*προς την Άντεια*]**

Τα μάτια με γελούνε; Τι έχει γίνει;

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τον Βελλεροφόντη*]**

Δεν ξέρω, μα μονάχα ένα γνωρίζω:
Υπάρχουν κάποιοι που, κοινό αέρα
σαν αναπνέουν, βάλσαμο τον κάνουν·
κι όποιος κοντά τους ζεί και ανασαίνει
κοινός παύει να είναι· τότε, μόνο
δυό μονοπάτια υπάρχουνε για ‘κείνον:
φθόνο να νιώσει καθαρό ή αγάπη
για μια ψυχή τόσο ψηλά που στέκει.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*προς την Άντεια*]**

Ώστε, λοιπόν…
Με μίσησε ο ζηλόφθονος Τιμάνθης…
Κι εσύ…

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τον Βελλεροφόντη, εμφατικά*]**

Δεν έλειψα ποτέ από κοντά σου,
κι ανάσαινα αέρα μυρωμένο
–σαν δώρο ευτυχίας απ’ τα ουράνια·

κι αχόρταγα ρουφώντας τον, στις φλέβες,
ζωντάνια πρωτοείδωτη το αίμα
μου ξάναβε, ανταριάζοντας τη σκέψη!

Μα –παγερός– απέστρεφες το βλέμμα,
κι –απόκοσμος– παράμερα κρατιόσουν,
κι υποταγή είχες μόνο στο καθήκον·
και, πάσχιζα χαρά να βρώ, μονάχη,
και να θυμάμαι της γλυκοθωριάς σου
την ξέμακρη ηχώ, τη λατρεμένη.

Πόσο γλυκά τα άμαθα τα μάτια
των εραστών που λόγια άλλα δεν έχουν!
Μα, πιο γλυκιά μια σκέψη πονεμένη
που 'χει ελπίδα για στερνή της συλλαβή.
Πάνω μου ρίξε τώρ' αυτό το βλέμμα,
τα χείλη μου να κάνει να σκιρτήσουν
–να θέλουν να ενωθούν με τα δικά σου.
Ας μ' απαντήσεις με μια νεύση μαντική·
μακάρια θεά, πλάι σου γέρνω
–σαν τη Σελήνη, άστρο φωτεινό,
που γιόμισε του πόθου το ποτήρι
με φώς ασημωμένο, λαμπερό,
για να το πιούν τα διψασμένα χείλη!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*προς την Άντεια*]**

Κι αν βάλθηκες δικό σου να με κάνεις,
να δώσω θέλεις όρκο στην ασέβεια;
Το ξέρεις πως είν' σ' άλλη η καρδιά μου:
τ' απόγευμα σαν σ' είδα, στο παλάτι
–αφού στον κήπο μ' είχες συναντήσει–,
κατάρες κι απειλές παντού να σπέρνεις,
κατάλαβα απο 'μένα τί γυρεύεις
–πως έσφαλα να σού 'χω εμπιστοσύνη,
πως σ' έπιασε η ζήλια κι η μανία·
και, δίχως σκέψη δεύτερη, το πήρα

απόφαση από ‘δώ να αποδράσω.
Το χάος έχουν σπείρει στο παλάτι
όλοι οι θεοί· κι ο έρωτας που νιώθεις
δεν έχει τίποτ’ άλλο να προσμένει!

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τον Βελλεροφόντη*]**

Μα σ’ αγαπώ, και θέλω το καλό σου!
Δεν βλέπω να ξεμπλέκουμε· μονάχα
αν αρνηθείς πως έγινες προδότης
και θές την εξουσία να αρπάξεις·
φαιδρός ν’ αποδειχτεί και δολοπλόκος
μπροστά στον Βασιλιά μας ο Τιμάνθης.
Ετούτο αν θές να γίνει, τότε πρέπει
το «ναί» να πείς στον έρωτα που νιώθω·
κι –έννοια σου– εγώ τον Προίτο θα τον πείσω,
τη δόλια σκευωρία θ’ αποδείξω:
μαζί μου έχω ‘τούτη τη σφραγίδα,
αντίγραφο πιστό που ‘χω κρατήσει
του Προίτου του δαχτυλιδιού –που τό ‘χει
τα μυστικά συμβόλαια να σφραγίζει.

[Του δείχνει το αντίγραφο του σφραγιστικού δαχτυλιδιού του άντρα της, που έχει φτιάξει για παν ενδεχόμενο. Προσπαθεί να τον εκβιάσει ώστε να αποδεχτεί τον έρωτά της, ως προϋπόθεση της σωτηρίας του.]

Μες στο δωμάτιο μέσα σαν το βρούνε
του αρχιδολοπλόκου του Τιμάνθη,
δεν θέλει κόπο ο Προίτος να πιστέψει
αν είσ’ εσύ ή εκείνος ο προδότης.
Τον έρωτά σου αν θά ‘χω, θα γλυτώσεις
και, μυστικά, στο πλάι μου θε νά ‘σαι.
Εγγύηση ιερή να δώσεις πρέπει
στην πίστη σου σ’ αυτή τη συμφωνία,
–η ένωσή μας νά ‘χει προστασία
και κάλυψη μπροστά σ’ όλων τα μάτια·
πικρόγλυκη και άκοπη θυσία:
τη Φιλονόη για νύφη σου να πάρεις!

Κι ανάμεσα στις δυό σου τις γυναίκες
εμένα πιο πολύ κοντά σου θά ‘χεις
–κρυφά, μέρα και νύχτα, στο κρεβάτι–
και τη γλυκιά αγκαλιά θα απαρνιέσαι
της αδερφής μου –ας είν ο έρωτάς σου.
Καλύτερο δεν έχω να προσφέρω:
σύμμαχος θά ‘σαι, αν θά ‘σαι εραστής μου!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*προς την Άντεια*]**

Δεν είσαι σαν σεμνόπρεπη Σελήνη,
όπως πιο πρίν κοπίαζες να με πείσεις·
μα βρωμερή καπνιά είσαι, λοιμώδης
–που, όπου πνέει, μαύρο φως λιμνάζει
που φέγγει ήλιος άρρωστος με ζήλια.
Ψεύτρα, απεχθής, μολεύεις, μ’ αρρωσταίνεις!
Μου προκαλείς και οίκτο κι αηδία!

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τον Βελλεροφόντη, κλαίγοντας*]**

‘Ξομολογήσου ψέματα πως είπες ,
πως με τα λόγια αυτά με δοκιμάζεις!
Πως έζησα θα πώ –με τη σειρά μου–
ζωή γεμάτη πόνους, στερημένη,
προσμένοντας να ‘ρθεί ο έρωτάς σου.
Δική σου θά ‘μαι, κι όλα τα ξεχνάμε!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*προς την Άντεια*]**

Και ψέματα κι αλήθεια, ένα κουβάρι!
Ούτε την αδερφή σου –με το ζόρι–
ούτε κι εσένα θέλω νά ‘χω πλάι!
Ξεμπέρδεμα δεν έχει ‘τούτη η τρέλα·
μονάχα αν φύγω τώρα, να γλυτώσω!

[Αφού απέτυχε και το τελευταίο της σχέδιο, η Άντεια θα προσποιηθεί τη μετανοημένη και θα του δώσει το κιβώτιο με τα δώρα και το πινάκιο, για να τον στείλει στον πατέρα της, στη Λυκία –στον θάνατό του.]

ΑΝΤΕΙΑ [*προς τον Βελλεροφόντη*]

Για στάσου κι άκουσέ με, πριν να φύγεις!
Συγχώρεσέ μου τέτοι’ αδυναμία·
δεν ήξερα τι έλεγα, τι πράττω!

[Πιάνει το κιβώτιο, στο οποίο έχει ήδη βάλει μέσα το πινάκιο (με την εντολή του θανάτου του) μαζί με κοσμήματα, διάφορα άλλα τιμαλφή και ακριβά ρούχα, και του το παραδίδει.]

Σφιχτόδεσα μονάχη, ολόγυρά μου
μιας αυταπάτης άκαρπης το δίχτυ·
δίχως ελπίδα, βρέθηκα μπλεγμένη
σ’ ονειροφαντασίας την παγίδα·
τα μάτια μου να ψάχνουν τα δικά σου
για νά βρουνε δικαίωση –άχ, μάταια!·
δεν είχα τρόπο άλλο να ικετέψω.
Μα, ο χαμός αν σ’ έβρισκε απ’ τον Προίτο,
ζωή μισή θα είχα, για να σβήσω
στη θύμηση –μια μέρα– της θωριάς σου!
Δεν έχω όμως δύναμη να στέκω
κοντά σου, απαθής, και να φοράω
την ψεύτικη τη μάσκα της συζύγου·
και, στον χαμό αν έπεφτα εγώ πρώτη
δεν θα νοιαζόμουν –τόσο σ’ αγαπάω·
μα, αν μάθαιναν αυτή μου την αγάπη,
δεν θά ‘ναι βέβαιος μόνο ο χαμός μου
μα κι δικός σου, κι όσων το γνωρίζαν!
Δρόμος μονάχα ένας απομένει:
μακριά να φύγεις πρέπει, σ’ άλλα μέρη.
Κι εγώ –όπως σού ‘πα– εύκολα θα πείσω
τον Προίτο πως είν’ άλλος ο προδότης,
δείχνοντας τον Τιμάνθη δολοπλόκο·

[Θα ενοχοποιήσει δήθεν τον Τιμάνθη, με το αντίγραφο του βασιλικού, σφραγιστικού δαχτυλιδιού.]

και, στη Λυκία θα του πώ πως φεύγεις
για νά ‘σαι εκεί, κοντά στη Φιλονόη.
Τρέχα στο Άργος, πάρε το καράβι,
κι εκεί να πάς, για νά βρεις καταφύγιο·
μονάχα έτσι ο Προίτος θα πιστέψει
πως πήγες για να βρείς την αδερφή μου·
να ξέρει κι ο πατέρας μου το ίδιο.
Αλλού μην πάς μονάχα, σε ξορκίζω
–φυγά μη σε νομίσουν και προδότη.
Μαζί σου πάρ’ ετούτο το κιβώτιο,
δώρα που έχει μέσα του πατρός μου·
σαν ήρωας, τιμές θα απολαύσεις,
κι αρχή εκεί καινούργια θε να κάνεις.

[Ο Βελλεροφόντης παίρνει το κιβώτιο με τα δώρα, μην έχοντας και πολλές επιλογές.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*προς την Άντεια*]**

Συνωμοσία αγάπης που εκδικείται
–σαν κούφιο στερνό φίλημα, μοιραίο,
που χείλη ανδροφόνα το χαρίζουν–
ή δώρο μίας όψιμης μετάνοιας;
Όπως και νά ‘χει, του φευγιού τον δρόμο
θα πάρω, μακριά σου να ξεκόψω.
Θα τρέξω, ν’ αλαργέψω απ’ τη χώρα,
πριν γίνουνε οι πράξεις σου κατάρα…

[Φεύγει, τρέχοντας.]

ΜΕΓΑΡΑ **[*προς την Άντεια*]**

Στα μάτια μου διστάζω να πιστέψω!
Τον στείλατε να πάει στη Λυκία,
κοντά στην αγκαλιά της Φιλονόης
–τιμές φιλοξενίας ν’ απολαύσει,
μες στο λαμπρό παλάτι του πατρός σας;

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τη Μεγάρα*]**

Πιστή πάντα μου έστεκες, Μεγάρα,
μα ξύπνια μονάχα όσο πρέπει.
Αφού για ερωμένη δέν με θέλει,
καμιά τότε ποτέ δεν θα τον έχει!
Ναί, στη Λυκία τον στέλνω, καθως είπες·
μα, αντί δαφνοστεφάνωτο κεφάλι,
με θάνατο θε να μου ξεπληρώσει
ετούτη την πικρή αχαριστία!

ΜΕΓΑΡΑ **[*προς την Άντεια*]**

Δεν το καταλαβαίνω ‘τούτο πάλι…

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τη Μεγάρα*]**

Παράχωσα –πριν έρθεις– στο κιβώτιο
πινάκιο με γραφή ‘ματοβαμμένη,
τον θάνατο που εντέλλεται για ‘κείνον·
γράφει πως –τάχα– ο Βελλεροφόντης
με πόθησε και πήγε ν’ ασελγήσει
απάνω μου· που, έξαλλος να γίνει,
να πάρει τη ζωή του ο πατέρας!
Και, γράφω πως γι’ αυτή την αισχρουργία
εξόριστος πηγαίνει στη Λυκία,
και γνώση δίχως νά ‘χει για το γράμμα
–ο ίδιος να τελειώσει τον προδότη,
και σκάνδαλο εδώ να μην ξεσπάσει.
Και, βουλοκέρι πάτησα στο γράμμα
με τη βασιλική μας τη σφραγίδα
–πως τό ‘γραψε ο Προίτος να πιστέψει.

ΜΕΓΑΡΑ **[*προς την Άντεια*]**

Απόφαση αδίστακτη κι ακραία!
Σφραγίσατ’ ενός ήρωα τη μοίρα,
του όλεθρου αναγράφοντας σημάδια…
«σήματα λυγρά»… θυμοφθόρα… δεινά!

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τη Μεγάρα*]**

Έτσι μονάχα ξέρω να πληρώνω
όποιον, σκληρά, μακριά με αποδιώχνει!
Άσε τα λόγια τα πολλά, και πιάσε
από ‘κει χάμω ‘κείνο το μαχαίρι,
και βόηθα με τα ρούχα μου να σκίσω·
σκάλισε απάνω μου αίματος σημάδια,
και τα μαλλιά ανακάτεψε, με βία·
χτύπα με δυνατά, για να δακρύσω.
Κι ετοίμασε μια τέχνη υποκρισίας,
γιατί με τη Φρουρά ο Προίτος φτάνει.

5η Σκηνή
ΑΝΤΕΙΑ – ΠΡΟΙΤΟΣ – ΜΕΓΑΡΑ – ΦΡΟΥΡΑ ΠΡΟΙΤΟΥ – ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

[Η Μεγάρα κάνει όπως την πρόσταξε η Άντεια. Λίγο αφότου έχει τελειώσει, εισέρχεται στη σκηνή ο Προίτος με δυο άντρες της φρουράς, τρέχοντας, ώστε να δει τί έχει συμβεί (η υπόλοιπη φρουρά εξακολουθεί να ψάχνει τον Βελλεροφόντη, που τον είχε δει να βγαίνει απ’ το παλάτι). Βλέποντας τη γυναίκα του σ’ αυτή την κατάσταση, γίνεται έξαλλος.]

ΠΡΟΙΤΟΣ

Αλήθεια ήταν! Που ‘ναι ο προδότης;

[Κρατάει στα χέρια του και επιδεικνύει το 2ο μισό του γράμματος του Βελλεροφόντη.]

ΜΕΓΑΡΑ [*προς τον Προίτο*]

Πάνω στην ώρα εφάνης, Άρχοντά μου!
Κι ίσα τα δυό σου μάτια που γλυτώσαν
–μη δούνε την αισχρή την ατιμία,
σ’ ετούτο το δωμάτιο, πριν λίγο!

ΠΡΟΙΤΟΣ [*προς τη Μεγάρα*]

Για μίλα! Τί μου λές; Ποια ατιμία;

[Η Μεγάρα δίνει λίγο χρόνο στην Κυρία της να σκεφτεί τι θα πει, και πώς.]

ΜΕΓΑΡΑ [*προς τον Προίτο*]

Συγχώρα με, Αφέντη μου, που τρέμω·
η ανάστατη αυτή μου η παρουσία
μάρτυρας στέκει πως εδώ, πριν λίγο,
επάλευα ωχρή, μέσα στα δάκρυα
κι αγκομαχώντας· γλυτωμό δεν είχα
απ’ του Βελλεροφόντη τη μανία
–που είχες υπεράνω υποψίας.

Και, εφεξής, θα πρέπει τ’ όνομά του
να ξεχαστεί, να σβήσει μες στη λήθη
–για πάντα πεθαμένος να λογιέται!

[Ο Προίτος αγκαλιάζει την Άντεια.]

ΠΡΟΙΤΟΣ **[*προς την Άντεια*]**

Είσαι καλά; Ξανάσανε, και πές μου:
ποια σού ‘κανε ατιμιά ο Βελλεροφόντης,
ο ποταπός, αχάριστος προδότης;

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τον Προίτο, κλαίγοντας, στην αγκαλιά του*]**

Τόσες φορές με πόνο έκρυβα λόγια
–αν κι είχα ορκιστεί ν’ αποκαλύψω
τη μοχθηρία του όλη, Άρχοντά μου.
Να μηχανεύομαι έπρεπε συνέχεια
παγίδες, ν’ απωθώ την πονηριά του·
και, κόλπα επιστράτευα, με τέχνη·
και, πικραμένη, να τον ξεμπροστιάσω
–με τόσες απειλές και με φοβέρες–
ανήμπορη ήμουν, έτρεμα την ώρα!

ΠΡΟΙΤΟΣ **[*προς την Άντεια*]**

Σκηνές ζηλοτυπίας –μ’ υποκρισία–
κι εκβιασμοί μακριά μας για να φύγει
–με τις αισθήσεις σου όλες μουδιασμένες:
μισόλογα, που κρύβαν την αλήθεια.
Κάτι είχα καταλάβει πως γινόταν.
Μην παύεις να μιλάς, κι ας σε πονάει…

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τον Προίτο*]**

Τον έβλεπα με πόθο πώς κυττούσε·

κατάλαβα δικιά του πως με θέλει·
και, πριν καιρός περάσει, όλα μου τά ‘πε:
μακριά μου πως δεν γίνεται να ζήσει,
και πως κρυφά να σμίγουμε θα πρέπει·
δικιά του να με κάνει όταν λείπεις
στην κάμαρή του –νά ‘ναι ο εραστής μου·
και, κάτι πιο φριχτό, που ανταριάζω
σύγκορμη, στο μυαλό μου σαν το βάζω!

ΠΡΟΙΤΟΣ [***προς την Άντεια***]

Για πάρε, Άντειά μου, μιαν ανάσα!
Λίγο νερό, Μεγάρα, να συνέλθει!

[Η Μεγάρα φέρνει νερό στην Άντεια, κι αυτή το πίνει.]

ΑΝΤΕΙΑ [***προς τον Προίτο***]

Την αδερφή μου μ’ έβαλε να φέρω
εδώ, να υποκριθεί στον ερωτά της
πως έπεσε· κι εγώ να μεσιτέψω
ανάργητα γυναίκα του να γίνει
–και, στο μυαλό κανένας να μη βάλει
το πάθος το κρυφό που ‘χει για ‘μένα.

ΠΡΟΙΤΟΣ [***προς την Άντεια***]

Εξήγηση σωστή όλ’ αποκτάνε:
εδώ το πώς την κύτταζε σαν ήρθε…

ΑΝΤΕΙΑ [***προς τον Προίτο***]

Κι αν δεν λυγούσα, είχε αποφασίσει
χωρίς αναβολή να σε ξεκάνει,
λαθραία και αιφνίδια μες στη νύχτα
–προσέχοντας υπόνοιες μη σύρει–,

σαν θά ‘βρισκε κατάλληλη ευκαιρία
–του αδερφού του τη ζωή όπως πήρε,
του Βέλλερου, που ατύχημα δεν ήταν.
Και, νόμιμα θ’ ανέβαινε στον θρόνο,
γυναίκα του θα μ’ έπαιρνε επισήμως
–μιας κι οι Θεοί ακόμα δεν μας δώσαν
παιδί αρσενικό, και ο Ακρίσιος
είν’ άτολμος την Τίρυνθα να πάρει.

ΠΡΟΙΤΟΣ **[*προς την Άντεια*]**

Να σ’ εκβιάσει πρώτα αποζητούσε,
κι επιλογή στερνή να με σκοτώσει
–δικιά του νά ‘σαι, όπως και να γίνει.

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τον Προίτο*]**

Έτσι ‘ναι όλα, όπως σου τα λέγω!
Τρεις μέρες από τώρα προθεσμία
μου έδωσε, απάντηση να πάρει·
καθώς φαρμακωμένη με κυττούσε
–να τρέμουνε τα χέρια και τα πόδια,
κι οι αισθήσεις μου κι αυτές παραλυμένες,
αμίλητη, κλειστή στον εαυτό μου–,
σίγουρο τό ‘χε πως δεν θα μιλούσα·
μα κι αν μιλούσα, πώς θα το μπορούσες
ποτέ όσα γινήκαν να πιστέψεις;

ΠΡΟΙΤΟΣ **[*προς την Άντεια*]**

Αλήθεια είναι! Πώς θα το μπορούσα;
Αφού ήμουν τυφλός απ’ τη φιλία!
Τυφλός μπροστά σε τέτοια ραδιουργία!

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τον Προίτο*]**

Πολύπραγος, στιγμή δεν αναπαύθη,
κι απάντηση από ‘μένα αποζητούσε.
Μα, ούτ’ εγώ το τέλος καρτερούσα!
Με πόδια αλαφροπάτητα, η Μεγάρα,
ξοπίσω του –σκιά του για να γίνει–
έτρεξε σαν την πρόσταξα· κι ακόμα
της είπα νά ‘χει ορθάνοιχτα τα μάτια.
Κοντά στ’ απομεσήμερο, τον βρήκε
στον κήπο να κοιμάται, αποσταμένο·
και, δίχως να τη νιώσει, ‘κεί κοντά του
εσύρθηκε και βρήκε αυτό το γράμμα:
το γράμμα που ‘ναι απόδειξη όσων λέγω.

ΠΡΟΙΤΟΣ **[*προς την Άντεια*]**

Το γράμμα που στα χέρια μου κρατάω!

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τον Προίτο*]**

Δεν έχανε καιρό· με πονηράδα,
σχεδίαζε εναντίον σου ανταρσία
–ετοιμασμένος νά ‘ναι, αν αρνιόμουν
στα βρωμερά του σχέδια να υποκύψω.

ΠΡΟΙΤΟΣ **[*προς την Άντεια*]**

Αθώα κι αφελής, μου φαίνετ’, είσαι
σε βρώμικα παιχνίδια εξουσίας.
Ακόμη κι αν υπέκυπτες, τον θρόνο
και πάλι θα τον άρπαζε, με βία·
μονάχα να κερδίσει προσπαθούσε
μαζί κι εσένα· κι αν είχες ενδώσει
–ανήμπορη μονάχη ν’ αντιδράσεις–

στα δολερά του σχέδια πριν κινήσει
την ανταρσία, τότε για γυναίκα
την αδερφή σου θά ‘χε –ν’ απομείνεις,
μες στη σκιά της, μία παλλακίδα.
Αντίσταση δεν θά ‘χε, αν με δώρα
φρόντιζε να ταΐσει του πατρός σου
την όρεξη για πλούτια –έτσι πήρα
κι εγώ απ’ τον Ακρίσιο το βασίλειο!
Τον πρόδωσε το πάθος του για ‘σένα!

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τον Προίτο*]**

Το γράμμα αυτό μου τό ‘φερε η Μεγάρα
μετ’ από ‘μένα που ‘φυγες, θλιμμένος,
ξοπίσω απ’ τον προδότη, αλαφιασμένος·
και, πλέον, μιάς και είχα αποδείξεις,
την έστειλα αμέσως στον Τιμάνθη
–που αυτός με τη Φρουρά εσένα νά βρει,
και τον Βελλεροφόντη να προφτάστε.
Μα, ‘κείνος μάλλον τό ‘χε καταλάβει
στα χέρια μας πως έπεσε το γράμμα
–πως έφτανε η ώρα του χαμού του·
γι’ αυτό κι αμέσως θέλησε να φύγει
στη μαύρη νύχτα μέσα, σαν τον κλέφτη.
Και, στο κατόπι του όταν πια σας είδε
–και μήν μπορώντας πλέον να ξεφύγει–,
λυσσομανώντας, ήρθε στο παλάτι,
ξερνώντας απειλές κι αγκομαχώντας·
δαιμονισμένος, χίμηξε, χτυπώντας.
Μες στην οργή του, δές τι μου ‘χει κάνει!

[Δείχνει στον Προίτο τα σημάδια στο σώμα της και τα σκισμένα της ρούχα.]

Ν’ αντισταθώ προσπάθησα, εις μάτην·
κι αν δεν αντίκριζ’ απ’ το παραθύρι
και τη Φρουρά ξοπίσω του να ορμάει,
σίγουρα τώρα θά ‘μουνα στον Άδη·

άρπαξε κι ένα ξύλινο κιβώτιο,
κι έκρυψε μέσα ρούχα και βραχιόλια
και άλλα –τιμαλφή πολλά– που βρήκε,
και έφυγε γοργά, για να γλυτώσει…

[Ο Τιμάνθης με τη Φρουρά εισέρχονται στη σκηνή, έχοντας συλλάβει τον Βελλεροφόντη.]

ΠΡΟΙΤΟΣ

[*Προς τη Φρουρά, την Άντεια και τη Μεγάρα.*]
Ά! Στο φευγιό του πιάστηκε ο προδότης!

[*Προς τον Βελλεροφόντη, δείχνοντάς του το 2ο μισό του γράμματος.*]
Τα λόγια περισσεύουν! Με πειστήρια!
Αυτό εδώ το γράμμα είν’ δικό σου,
που –μάρτυρας ακλόνητος– μας δείχνει
εξέγερση πως ήθελες να κάνεις·
και, γι’ όλα τ’ άλλα ακόμα πήρα γνώση:
πως γύρευες, εκτός από τον θρόνο,
στην αγκαλιά σου νά ‘χεις και την Άντεια.
Φίδι, καιρό που ‘θρεφα στην Αυλή μου!
Σφετεριστή, αχάριστε, πανούργε!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

[*Προς τον Προίτο.*]
Αθώος είμαι, Προίτε, Άρχοντά μου,
όπως μωρό στης μάνας του τον κόρφο!

[Η Άντεια γελάει.]

Κούφιες όλες αυτές οι κατηγόριες!

[*Προς την Άντεια, έχοντας καταλάβει την προδοσία της.*]
Κι εσύ, με γέλιο μιάς υποκρισίας
–σαν κορακιού κραυγή, που περιμένει
πάνω σ’ ελκώδες πτώμα, να σπαράξει
αθώα λεία που σ’ εμπιστευόταν!

[*Προς τον Προίτο.*]

Έγνοια σου, και το φίδι εγώ δεν είμαι
στον κόρφο σου που τρέφεις και δεν είδες!

ΠΡΟΙΤΟΣ

[*Προς τον Βελλεροφόντη.*]

Στο στόμα σου, κακία κι αναισχυντία
σ’ αχρείες σκέψεις δώσανε τα λόγια,
και ρήγα αποζητούσαν να σε κάνουν!
Κι έχεις το θράσος να μας λές πως τάχα
εμείς σε αδικήσαμε και φταίμε;

[*Προς τη Φρουρά και τον Τιμάνθη.*]

Βάλτε φραγμό στα χείλη του αμέσως,
που στάθηκαν εχθροί στην καλοσύνη
και λόγια προδοσίας ψιθυρίζαν.

[*Προς τον Βελλεροφόντη.*]

Το βλέμμα σου να ρίξεις τώρα χάμω·
γονάτισε και σκύψε και προσκύνα·

[Η Φρουρά τον ρίχνει κάτω, στα γόνατα.]

και, μην τολμήσεις ίσια, μες στα μάτια,
άλλη φορά ξανά να με κυττάξεις!

[*Προς τον Βελλεροφόντη, πιάνοντας το ξίφος του.*]

Στην άκρη του ξίφους, θυμού οι βροντές!
Στην κόψη του, μαύρης οργής κεραυνοί!

Η απόφαση στα χέρια μου πια στέκει:
είν’ εξορία ή θάνατος η μοίρα;

ΜΕΓΑΡΑ [*προς τον Προίτο*]

Στάσου! Να μήν τον στείλεις στα σκοτάδια!
Εξάγνισές του την ψυχή απο φόνο!

Ιερόσυλος φονιάς θα γίνεις τότε·
Θεών κατάρες πέφτουνε σ’ εσένα!

[Η Άντεια χαστουκίζει τη Μεγάρα.]

ΑΝΤΕΙΑ **[*προς τη Μεγάρα*]**

Πάψε, Μεγάρα! Χάσου απο μπροστά μου!

[Η Μεγάρα αποχωρεί.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*προς τον Προίτο*]**

Αν θέλεις την αλήθεια, σκέψου λίγο…

[Ο Προίτος βγάζει το ξίφος απ’ τη θήκη. Το υψώνει στον αέρα. Το κατεβάζει απότομα και χτυπάει τον Βελλεροφόντη με τη λαβή στο κεφάλι, αφήνοντάς τον αναίσθητο. Ρίχνει κάτω το ξίφος του και πιάνει το κεφάλι του.]

ΠΡΟΙΤΟΣ **[*προς τη Φρουρά*]**

Από μπροστά μου πάρτε τον αμέσως!
Να φύγει μακριά, σαν ξημερώσει:
στοιβάξτε τον στο πρώτο το καράβι
που πάει στη Λυκία απ’ το Άργος!
Τόσες φορές αφού αποζητούσε
κινδύνους να του βρίσκω να παλεύει,
κι αφού του καιροσκόπου η μανία
στις φλέβες μέσα το αίμα του νοθεύει
–Κορίνθιων ηγεμόνων, αρχοντάδων–,
μαύρη είν’ τότε η μοίρα που θε νά ‘βρει:
Στον πεθερό, Αμφιάνακτα, τον στέλνω·
στη χώρα που ρημάζεται και τρέμει
απ’ το στοιχειό που «Χίμαιρα» το λένε
και που σκορπά φωτιά κι απελπισία.
Εκεί, ας δοκιμάσει ο αλαζόνας,
ο μισητός προδότης, αν η τόλμη
μπορέσει να τον σώσει απ’ τον Τρόμο
κι απ’ του Χαμού τα πνιγερά πλοκάμια.
Αφήστε τον μαζί του να κρατήσει
κι ετούτο το κιβώτιο που ‘χει κλέψει:

για πεθερό φιλάργυρο, ως δώρο
στη συμμαχία που ‘χουμε απ’ τον γάμο.

[*Προς τον Βελλεροφόντη, ο οποίος αρχίζει να συνέρχεται.*]

Σου δίνω ευκαιρία να δοκιμάσεις
το κοφτερό σπαθί σου –του προδότη–,
μήπως κι αποκαθάρεις την αυθάδεια!
Μα, αν ο πολεμόχαρος ο Άρης
–που άγριος κινάει για τη μάχη,
κάθε φορά που η ζεύκτειρα Αφροδίτη
με τις γητειές της θέ να τον ξανάψει
κι αψύ και μανιασμένο να τον κάνει–
την προσβολή θελήσει να ξεπλύνει
–που μόλεψες την ίδια τη Θεά του,
με γοητεία δυσώδη, κακοήθη–,
σε περιμένει θάνατος μονάχα!

Άει χάσου απ’ τη χώρα τώρα, φύγε
–που ν’ απαλλάξεις ζήταγες, με στόμφο,
από εχθρούς, από κακό κι οδύνες·
τέρας εσύ, πολέμα μ’ άλλο τέρας…
κι από τα δυό σας όποιο και να χάσει,
ο Κόσμος πάλι θά ‘ναι κερδισμένος.

[Κλείσιμο αυλαίας.]

6η Σκηνή
ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

[Ο Βελλεροφόντης βρίσκεται στο καράβι, απομονωμένος. Οραματίζεται στην πλώρη του, καθώς ταξιδεύει προς τη Λυκία.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Η Ανάγκη μακριά με εξορίζει·
Έλληνας πάντα εγώ κι ετοιμασμένος,
σε πόλεμο με ζωή παραδαρμένη.
Κι όπως το κύμα δέρνει την καρίνα,
μ’ αίμα αφρισμένο σφύζει η καρδιά μου.
Σηκώνεται η παλίρροια· θα με πάει
ως της Λυκίας τη γή, τη μολυσμένη.
Στοιχειό με νύχια δράκου τη ρημάζει·
κεφάλι γίδας έχει, που ξερνάει
θειάφι παντού –καυτή και μαύρη πίσσα–
και θάνατο σκορπά, στις φλόγες μέσα.
Οι σκέψεις των αντρών χάνονται πρώτα,
σε γλοιώδη εδάφη, μαύρα, λασπωμένα·
και ύστερα κι η ζήση τους τελειώνει
απ’ του Τυφώνα τ’ άθλιο το φύτρο·
σαπίζουν μέλη και κακοφορμίζουν,
και καταχνιά μολύνει τον αέρα.

Ώ, αλμυρό, θαλασσινό αεράκι!
Στο πρόσωπό μου φύσα, δρόσισέ με!
Εύκολα πόσο βγαίνει απ’ την ψυχή μου
η ανάγκη το Ωραίο να λατρεύω
–τον πόνο της φυγής που απαλύνει.

Ώ, Γαλανό, βαθύ μου και καθάριο!
Απ’ τους αφρούς σου πρόβαλλε η Αφροδίτη
–η Άντεια που ασπάστηκε αδίκως!
Τα κύματά σου υψώνονται πελώρια·
φτερούγες μοιάζουν, πλάσματος ενδόξου
που, μέσ’ απ’ τον αφρό, ψηλά πετιέται·

ράχη έχει σγουρή κι αστραποβόλα,
και ύδατα ολόγυρα αναρρίπτει·
με μάτια φωτεινά με βλέπει –ιώδη–,
κι οι οπλές του ως τ’ ανέφελα τα ύψη
πατούν –ψηλά να φτάσουνε, στα ουράνια.
Το κύμα ας μπορούσα να ιππεύσω,
στη θαλασσόχρωμη να φτάσω σκέπη
–ολόλαμπρος στη Γή για να κατέλθω
σαν φώς σπινθηροβόλο, για να κόψω
τα φονικά της Χίμαιρας πλοκάμια!

Τα μάτια μου βαραίνουνε οι μνήμες
χεριών που σαν ικέτης μ’ ακουμπούσαν·
μαλλιών στον ώμο πάνω που γλιστρούσαν,
πριν μπόρα απ’ τα μάτια της ξεσπάσει:
προδοτικής συγκίνησης μιά λάμψη,
που ξέρασ’ απ’ τα χείλη δηλητήριο
και, πληγωμένη, θέλει τον χαμό μου,
στης Χίμαιρας τα δόντια στέλνοντάς με.
Με τί να ενδυθείς για τον αγώνα,
τη φύση μου αν δεν γνώρισες, Ψυχή μου;
Θά ‘θελα νά ‘χα, μέσα στην καρδιά μου,
αγνότητας ακέραιης αφθαρσία
–βέλος αυτή, που σκίζει τον αγέρα,
της Χίμαιρας τα στήθια να χτυπούσε,
σαν αστραπή, τρυπώντας τις φολίδες.
Δύναμη τέτοια σε ποιά παρουσία
μπορώ να βρώ, αλώβητος να μείνω;

Θεοί, με σθένος τώρα υπερασπίστε
το ευάλωτο το φρούριο της καρδιάς μου
από τον νέο, ύπουλο εχθρό μου
–που βλέπω με τα μάτια της Ψυχής μου!
Το μυστικό χαράξτε μονοπάτι,
και καθαρό κρατήστε το, ως τη νίκη.
Την κλήτευση ακούστε, στην αντάρα·
συντρέξτε την ορμή μου, να νικήσω
το τέρας που ρημάζει τα όνειρά μου.

Κατάβαρη ετούτη η αδικία
–σαν βράχος, που τα στήθια μου πλακώνει·
μα, δεν θα λείψει η ανδρεία απ’ τον αγώνα! 973

[Κλείσιμο αυλαίας. Τέλος 1ου Μέρους.]

2ο Μέρος – Τα γεγονότα στη Λυκία

Πάροδος

ΧΟΡΟΣ – ΜΝΗΣΩ – ΜΟΙΡΑ – ΚΑΚΙΑ

[Βρισκόμαστε στη Λυκία. Στο κέντρο της σκηνής, ναός της Θεάς Αθηνάς και βωμός απλός. Ο χώρος παρατημένος –η βλάστηση τον έχει σχεδόν κυριέψει. Στο βάθος, πλαγιές βουνού και λίγα δέντρα. Στα πλάγια, αραιοί θάμνοι.
Η Πρωθιέρεια (η Φιλονόη / Μνησώ) είναι καθιστή και θλιμμένη, ακουμπώντας στον βωμό, που πρέπει να είναι λίγο προς το κέντρο της σκηνής. Η Κακία στέκεται τέρμα αριστερά, υπερυψωμένη σε βράχους, με την πλάτη γυρισμένη στη σκηνή και αρχικά υποφωτισμένη (ή εισέρχεται αργότερα, απ’ τ’ αριστερά).
Η Μοίρα είναι επίσης εκεί από την αρχή, κι αυτή υπερυψωμένη σε βράχους, τέρμα δεξιά. Στέκεται κουλουριασμένη και υποφωτισμένη κι αυτή (ή εισέρχεται αργότερα, απ’ τα δεξιά).
Ο Βελλεροφόντης και ο Αμφιάναξ είναι άχρονοι και «παγωμένοι».
Η πρώτη σειρά του Χορού τραγουδάει από τα δεξιά της σκηνής, ενώ η αριστερή σειρά έρχεται και τιμάει τον βωμό με λουλούδια και κλαδιά. Η Πάροδος αναφέρεται στο χάος που έχει σκορπίσει η Χίμαιρα –εμμέσως και στην κατάντια της Ελλάδας.]

ΧΟΡΟΣ Α΄ **[*τραγούδι, με βλέμμα στον ναό*]**

Ακροκλάδια χλωρά και λουλούδια
–με το δάκρυ κρυφά ποτισμένα–
στον βωμό σου, Αθηνά, τα στοιβάζουμε·
και, με λόγια βαθιά και τραγούδια
σε λατρείας σκοπό τονισμένα,
τ’ όνομά σου, Θεά, το δοξάζουμε!

‘Συ νικάς το κακό! Σαν πλατάνι
‘ξωτικό, το Καλό το φροντίζεις·
με Σοφίας χυμό το ποτίζεις,
κι ως τ’ αστέρια το κάνεις να φτάνει.

[Η 2η σειρά του Χορού φεύγει απ’ τον βωμό και παίρνει θέση στ’ αριστερά της σκηνής. Η Μνησώ τραγουδάει, καθιστή και θλιμμένη.]

ΜΝΗΣΩ

Το σκοτάδι απλώθη κι ο ζόφος,

κι η φωνή που ψιθύριζε εχάθη·
στης ψυχής το εντευκτήριο οι Ίσκιοι τους,
και οι Μνήμες σβηστήκαν· λυκόφως
στης Ελπίδας το δέντρο –σαν στάχτη–,
κι οργισμένοι στ' αφτιά μου οι στίχοι τους.

Προαιώνιας απάτης ο γέλως
τη φωνή χρησμοδότη –στο σώμα
κοριτσιού που κυττάζει το χώμα–
την καλύπτει, πριν έλθει το τέλος.

Αντηχεί στης καρδιάς τη θαλάμη
μια ριπή που το αίμα παγώνει·
σε σκιές παραμένω πια, μόνη·
κι οι οιμωγές των προγόνων, ποτάμι.

ΧΟΡΟΣ Β΄ **[*τραγούδι, με βλέμμα στον ναό*]**

Αν σωριάστηκε κάτω ο σηκός σου
και συντρίμμια τη χώρα σκεπάζουν,
–όλο πίστη– εσένα ατενίζουμε·
μαζεμένοι κοντά στον βωμό σου,
συγκρατώντας καημούς που στενάζουν,
–ταπεινά– καρτερούμε κι ελπίζουμε.

[Η Μνησώ σηκώνεται.]

ΜΝΗΣΩ

Σαν κατάρα, ενόρασης δώρο·
και, σαν πόνος κι ελπίδα, αναμνήσεις
γι' όλα όσα σβηστήκαν στον χρόνο·
γι' ανεκπλήρωτους πόθους, δεήσεις.

Ω!, ψυχή, αλλο πώς να κρατήσεις,
όταν δάκρυα καίνε το χώμα;

[*Προς τον Βελλεροφόντη.*]
Πυραιθέρια βέλη ας ρίξεις,

τ’ ουρανού να αλλάξουν το χρώμα!

ΧΟΡΟΣ Α΄ και Β΄ **[*τραγούδι, με βλέμμα στον ναό*]**

Ω!, Θεά λατρευτή, φώτισέ μας
στο πηχτό το σκοτάδι και πάλι,
σαν λαμπρόφωτος ήλιος! Και, μήνυμα
χαρωπό, λυτρωμού χάρισέ μας:
της Κακίας πως παύει η κραιπάλη
και της Μοίρας πως φθάνει προσκύνημα!

[Ο Χορός προχωρεί στο προσκήνιο, σε δυο σειρές, και περιτριγυρίζει τον βωμό και τη Μνησώ.]

Τον βωμό σου κυκλώνουμε τώρα,
μ’ ένα δάκρυ καημού σαν διαμάντι.
Σαν το φώς λυτρωτή σε προσμένουμε·
τέλος δώσε σ’ αυτό το σκοτάδι!

[Ο μισός Χορός μετακινείται προς τ’ αριστερά κι ο άλλος μισός προς τα δεξιά της σκηνής.
Η Κακία γυρνάει προς τη σκηνή (ή εμφανίζεται, ερχόμενη από τ’ αριστερά). Απαγγέλει, προφίλ και en face, κυττώντας τα ερείπια και απευθυνόμενη στη Μνησώ –εμμέσως, αναφέρεται και στον Βελλεροφόντη και στην Ελλάδα. Όση ώρα μιλάει η Κακία, ο Χορός, ο Βελλεροφόντης και ο Αμφιάναξ είναι άχρονοι και «παγωμένοι», ενώ η Μοίρα (εάν έχει εισέλθει) και η Μνησώ και τη βλέπουν και την ακούνε.]

ΚΑΚΙΑ

Ερήμην σου ορίζονται οι ώρες της ζωής σου,
ώσπου ή χώμα ή νερό ν’ ανοίξει να σε πάρει.
Να δώσεις δεν εμπόρεσες, ούτε να σεβαστείς!
Γι’ αυτό με πόνο θα θρηνείς, κι ένα στοχάσου μόνο:
Ήσουν εσύ που άφησες Θεοί να ξεχαστούνε,

[*Εμφατικά, με πνιχτό γέλιο*]
ή πρώτοι μήπως σ’ άφησαν Αυτοί να ξεχαστείς;

[Πιάνει τα ξεφτισμένα ρούχα της και κυττάζει, σχεδόν επικριτικά, τους θεατές.]

Σαν σάπια ρούχα, μνήμες ξεφτισμένες!
Τιμή καμιά ούτε δόξα δεν αξίζει
σ’ ατίμητο κι ατιμασμένο αίμα!

Για δές τους! Να σωθούνε περιμένουν
από κολλυβιστές που πήραν λεία
ψυχές –θυσία σ’ αρίζικο επαύριο,
με φόβο και μ’ ελπίδα πληρωμένο.
Πώς νά ‘γινε ετούτο, δέν το ξέρω:
κατάβαρη η καρδιά όσων να σώσουν
απέτυχαν, με τύψεις κι αμαρτίες.
Αέρας πνέει, μαζί τους, πονηρίας
–αυτός που οι μολυσμένοι αναπνέουν
απ’ τα «ιερά» τα χείλη τους, και χάνουν
ψυχή μονάχα κι όχι τη ζωή τους.
Αν κάποιο απ’ τα θύματά τους ίσως
αγνό, καθάριο θα μπορούσε νά ‘ταν
–κι εμπρός τους να παλέψει, με περφάνεια,
το μόλεμά τους–, λύτρωση π’ αρμόζει
θα τού ‘δινε ο θάνατος, σωτήριος·
αλλιώς η καθαρότητά του αμέσως
μολύνεται, νοσεί, και μεταδίδει
τριγύρω την αρρώστια και στους άλλους
που θε να σώσει μες στις εμμονές του!
Έτσι, τα νέφη σπέρνουν οι ταγοί σας
–σκότος πυκνό, με μαύρα ανεμογύρια–,
πριν πάρουνε ολόχρυσο έναν τάφο!

[Η Μοίρα σηκώνεται αργά (ή εμφανίζεται, ερχόμενη από τα δεξιά), με αισθητική αρκετά φωτεινή αλλά λιτή –σταθερή, γαλήνια και σχεδόν απαξιωτική. Ο Χορός, ο Βελλεροφόντης και ο Αμφιάναξ είναι άχρονοι και «παγωμένοι», ενώ η Κακία και η Μνησώ και τη βλέπουν και την ακούνε.]

ΜΟΙΡΑ

Όσα δεν γνώρισες ας φοβηθείς.
Ξέχν’ όλα όσα δεν μπορείς ν’ αγγίξεις!
Αντίστροφα κι αν θέλεις το ζείς,
τ’ Αδράχτι μου ξετύλιξες νωρίς!

Στα αιθέρια η φωνή σου θ’ αντηχεί,
αν Δράκοντα ενύπνιο θα ξυπνήσεις·
θυμήσου, αιθεροβάμονα, παιδί:
ατάραχο, ας ‘τον να κοιμηθεί…

Στη Νέμεση η ύβρις οδηγεί:
στην ώρα τους τα βέλη αν δεν ρίξεις,
μεγάλα θα πετύχεις, μα ατυχή·
είν’ άχρονη η Μοίρα, όχι βουβή!

Εδώ, ξεχνιούνται όλοι οι θνητοί.
Χρόνο σας δίνω, Τέλος και Αρχή
…κι αφήνεται σ’ εσάς Επιλογή.

[Η Μοίρα και η Κακία εξαφανίζονται (εναλλακτικά, αποχωρούν). Ο Χορός παραμένει. Η Μνησώ αποχωρεί.]

Α΄ Επεισόδιο – 1ο Μέρος
ΑΜΦΙΑΝΑΞ – ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

[Ο Αμφιάναξ έχει υποδεχτεί τον Βελλεροφόντη ως «απεσταλμένο του Προίτου» (άνοιξε το γράμμα που συνόδευε τα δώρα μόλις τη δέκατη μέρα μετά την άφιξή του –και ο Βελλεροφόντης φυσικά δεν ανέφερε ποτέ τους πραγματικούς λόγους της φυγής του). Η φήμη που τον συνόδευε έκανε τον λαό να τον δεχτεί ως επίδοξο σωτήρα, ο οποίος θα σκοτώσει τη Χίμαιρα, και ο Αμφιάναξ τον καλωσόρισε με γιορτές και με τιμές ήρωα, για εννέα ημέρες.
Ο Αμφιάναξ και ο Βελλεροφόντης «ξεπαγώνουν» κι αρχίζουν τη συζήτηση. Παρόντες στη σκηνή είναι αυτοί και ο Χορός (στα πλάγια, σε 2 μέρη).]

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

Τέτοια η Ξενία ορίζει για τους ξένους:
να μην ακούν πόνου οδυρμούς και θρήνους·
σ’ αυτούς μονάχ’ ευχάριστα να λέγεις.
Ανάγκης προσταγή και μέγα βάρος
το χρέος νιώθω πιά, Βελλεροφόντη.
Βοηθός και λυτρωτής στη χώρ’ αν ήλθες
–κι αφού μ’ αγάπης λόγια μας συντρέχεις–,
δεσμούς θα λύσω τώρα της συνήθειας,
για να φανερωθεί καθάρια η αλήθεια:
η Χίμαιρα τη χώρα μας ρημάζει,
κι όσο οι μέρες χάνονται, πληθαίνουν
καημοί πολλοί και πόνοι και συντρίμμια!
Και, μές στη συμφορά μου, τρομαγμένος,
ομολογώ πως σκύβω –δεν αντέχω!
Ολόγυρα σκιές, και δεν κρατιέμαι:
άσχημα πράγματα όλο συλλογιέμαι.

ΚΑΚΙΑ [*απ’ το παρασκήνιο*]

Στο μέτωπο κλεμμένο έχεις στέμμα:
της Αφροσύνης και της Ανομίας!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Άρχοντας μέγας, τόσο ξακουσμένος,
Αμφιάνακτα, αντρείε και απτόητε
–μ’ άσπιλο νίκης φώς περιλουσμένος,
και μ’ ακηλίδωτα στεφάνια δάφνης
μέτωπο ευγενές να περιβάλλουν–,
δεν ξέρεις πώς να πολεμήσεις τώρα
έναν εχθρό που εισέβαλε στη χώρα *[Τη Χίμαιρα]*
και που γεννά χαμό και καταφρόνια;
Κι αν λύγισαν τη δύναμη τα χρόνια,
πού ‘ναι οι φίλοι, πού ‘ν’ οι συγγενείς σου,
μπροστάρηδες να μπούν και να νικήσουν
–άτρομοι, στο πλευρό σου πλάι, συμμάχοι;

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

Σωστά τα όσα λές, Βελλεφερόντη.
Κι αν έχω φίλους, τί; Ανώφελα όλα!
Τη Χίμαιρα δεν τόλμησε κανένας
να πολεμήσει, σ’ άνισον αγώνα·
δεν τόλμησε κανείς να την κυττάξει!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Τα λόγια σου με κάνουν ν’ αχνοτρέμω,
αλλά και –μ’ απορία– να θαυμάζω.
Η Χίμαιρα τριγύρω όλο τον τόπο
ξεθεμελιώνει, με φωτιά ξεστήνει!
Τί ταραχή είν’ αυτή που ‘χει σκορπίσει,
κι η αταξία κυβερνά τις πράξεις;
Μα, δεν υπάρχει κάποιος ν’ αναλάβει
να μετρηθεί η ισχύς του στη δική της,
να χτυπηθεί σκληρά και να παλέψει
–κι αν είναι τυχερό, ας χαθεί για πάντα;

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

Την Αμαιμάκετη[ΕΑ.1] αν καταφέρεις
να την πλευρίσεις, τρομερά πλοκάμια
σε σφίγγουν, ν’ ακουστούν τα βογγητά σου·
χάνετ’ ο νούς, στον φόβο παραλύει.
Τα δίχτυα της δεν σπάν’, τα καταχθόνια·
κάθε θνητός το σκύβει το κεφάλι
μπροστά στο τρομερό της μεγαλείο,
στο ξένο που πλανεύοντας γητεύει,
σ’ ό,τι γοργά θαμπώνει το μυαλό του
και σφίγγει την καρδιά του σαν κατάρα.
Είν’ χορτασμένη με ηρώων σάρκες
και αίμα το τρικέφαλο το τέρας.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Ακόμα πιο βαθιά τα συλλογιέμαι
αυτά που λές· κι αβάσταγη η γνώση…
Καλύτερα ας σκεφτώ, πριν σ’ απαντήσω.

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

[*Εμφατικά*]
Καλάκουσέ με, αν θές περσότερα να μάθεις:
αγωνιώντας οι πολλοί –αποκαμωμένοι,
δοξομανείς, προληπτικοί και ξιπασμένοι,
τρόμο γεμάτοι–, είδωλα φαύλα προσκυνούνε·
και, μές στη λάσπη, αναζητούν τον λυτρωμό τους!
Όμως, εγώ και λίγοι ακόμα που ‘χουν μείνει
–που στον βωμό κοντά τους βλέπεις μαζεμένους–

[δείχνει τον Χορό]

[ΕΑ.1] Ιλιάδα, Ραψωδία Ζ’, στ. 179: «…*πρῶτον μέν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσε πεφνέμεν*…».
«**ἀμαιμάκετη**»: ακαταμάχητη, ακατανίκητη.

στης Αρετής πιστοί τη Δύναμη κι Αξία,
με πόνο τρέφουμε ελπίδες μαραμένες,
τον λυτρωτή ή κάποιο θαύμα προσδοκώντας,
στην τρομερή να δώσει τέλος την κατάντια.

Α΄ Στάσιμο
ΧΟΡΟΣ – ΜΝΗΣΩ

ΧΟΡΟΣ Α′ **[*τραγούδι, με βλέμμα στον βωμό*]**

Στον βωμό σου επιστρέφουμε πάλι,
στη δική σου πιστοί τη βοήθεια.
Ω!, Θεά, μας γεμίζεις Αλήθεια,
μας ανοίγεις ξανά την αγκάλη.

ΧΟΡΟΣ Β′ **[*τραγούδι, με βλέμμα στον βωμό*]**

Στις μεγάλες στιγμές, ως και τώρα,
‘Σύ, Θεά της Σοφίας, Μητέρα,
μές στα στήθια ακούς τη φοβέρα
και μ’ αγάπη δαμάζεις την μπόρα.

ΧΟΡΟΣ Ά **[*τραγούδι, με βλέμμα στον βωμό*]**

Η φτωχή μας καρδιά δυναμώνει
με τιμές, πλάι εδώ στον βωμό σου.
Ομορφιά και στολίδι δικό σου
της ελπίδας το δέντρο, απλώνει
τα κλαδιά του τριγύρω, ντυμένα
με κλωνάρια πυκνά κι ανθισμένα.
Οι λαχτάρες σε ύμνους ξεσπάνε,
και μεγάλους σκοπούς τραγουδάνε!

ΧΟΡΟΣ Β′ **[*τραγούδι, με βλέμμα στον βωμό*]**

Όλα τώρα το δείχνουν, το λένε:
η γλυκόφωτη μέρα θ’ αρχίσει!
Οι ψυχές μας ολόκληρες καίνε,
το κακό κι η φοβέρα να σβήσει!

ΧΟΡΟΣ Α΄ **[*τραγούδι, με βλέμμα στον βωμό*]**

Δεν προσμένουμε πιά! Δεν γυρνάμε!
Χαμηλά, δακρυσμένα τα μάτια…
Πλάνης βότανα πια δεν ζητάμε,
ούτε κούφιας ελπίδας παλάτια.

ΧΟΡΟΣ Β΄ **[*τραγούδι, με βλέμμα στον βωμό*]**

Δεν είν’ όνειρο πια που θα σβήσει,
μα λαχτάρα κρυφή!
Νέα μέρα που τώρα θ’ αρχίσει,
σαν μεγάλη γιορτή!

ΧΟΡΟΣ Α΄ κ' Β΄ **[*τραγούδι, με βλέμμα στον βωμό*]**

Αθηνά, λατρευτή, μας φωτίζεις!
στο πηχτό το σκοτάδι και πάλι,
σαν λαμπρόφωτου ήλιου το χάδι!

[Η Μνησώ επιστρέφει στη σκηνή και στέκεται δίπλα στον βωμό.]

ΜΝΗΣΩ

Την αχλή των αιώνων διασχίζω,
κι αγνοώ και του Χρόνου το φράγμα.
Σαν ο Ήλιος στη Δύση ανέτελλε,
τους Θεούς σαν παλιά αντικρίζω
και μια δέηση αναπέμπω, σαν τάμα,
να ξορκίσει τη Λήθη που εισέβαλε.

Μνημοσύνη, ζητάμε βοήθεια!
Λευτεριάς ας σημάνεις την ώρα·
σ’ αμνημόνων την έρημη χώρα,
ας ξεμπλέξεις διχόνοιας τα δίχτυα!

ΚΑΚΙΑ ΚΑΙ ΜΟΙΡΑ **[*απ’ το παρασκήνιο, προς τον Βελλεροφόντη*]**

Σαν η Μοίρα θα βρει την Κακία,
των σφαλμάτων βαραίνει το ξέφτι
πιο πολύ κι απ’ τον χρόνο που εχάθη.
Στην αντάρα και στην αταξία,
δες κατάματα μες στον καθρέφτη,
πριν –ολόρθος– να δώσεις τη μάχη.

[Ο Χορός παραμένει. Η Μνησώ αποχωρεί.]

Α΄ Επεισόδιο – 2ο Μέρος
ΑΜΦΙΑΝΑΞ – ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

[Ο Αμφιάναξ, αφού άνοιξε το γράμμα με την εντολή του θανάτου του Βελλεροφόντη, αδυνατεί να τον σκοτώσει ο ίδιος –για να μη γίνει ιερόσυλος, παραβιάζοντας τους ιερούς νόμους της φιλοξενίας. Θα προσπαθήσει να τον πείσει να ριχτεί στη μάχη με τη Χίμαιρα, όπου πιστεύει πως τον περιμένει σίγουρος θάνατος.]

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

Προσμένουμε να ‘ρθεί ο λυτρωτής μας,
απ’ τον χαμό τη χώρα που θα σώσει·
κι αντί για φως, μας καίει η φωτιά της· [*της Χίμαιρας*]
ανάμεσά μας ένας δεν τολμάει,
και συντροφιά στην ανημπόρια οι σκέψεις.
Τέτοιο τιτάνιο άθλο για να κάνει
αυτός που θα τολμήσει ν’ αναλάβει,
πρέπει στα ουράνια πάθος να ξεσπάσει,
της Χίμαιρας τη δύναμη ν’ αντέξει.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Το βλέπω, και κατάκαρδα λυπάμαι·
κι εύχομαι να μπορούσα, μ’ έναν τρόπο,
στη συμφορά βοήθεια να σας δώσω.

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

Ποιος τάχα ξέρει τι μπορεί ο καθένας;
Εκεί που ο νούς σ’ εμπόδια θα σκαλώνει,
σαν ανασταίνεται η ψυχή, ανθρώποι
ασήμαντοι και ξένοι, στην ανάγκη
είναι στιγμές που γίνονται μεγάλοι·
τον κίνδυνο αψηφούν, και κατορθώνουν
άθλους που είναι άξιοι ευγνωμοσύνης

–που συνεπαίρνουν το μυαλό για πάντα,
και δόξα αιώνια και τιμές χαρίζουν.
Αλλά… τί βλέπω; Τώρα πια το νιώθω…
Ναί!, μέσα μου φωνάζει κάτι: «*φτάνει…*
φτάνει η στιγμή την αλλαγή που φέρνει!».

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Κι εγώ το νιώθω κάτι πως συμβαίνει.
Οι φίλοι σου δεν φάνηκαν σαν πρώτα,
μα μια χαρά στα μάτια σου αχνοφέγγει.

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

[*Εμφατικά*]
Έτσι πιστεύω: όλοι τους, πριν λίγο
–με λύπη, απ’ την κατάντια πληγωμένοι,
με πίκρα ποτισμένοι, και σκυμμένοι
τριγύρω στον βωμό, γονατισμένοι–
ικέτευαν θερμά, με την ελπίδα
η μέρα νά ‘ρθει το κακό να φύγει.
Κι η προσμονή ευοδώθηκε όταν σ’ είδαν,
κι είδα στα στήθια πόθο να φωλιάζει:
Απ’ τον βωμό καθώς περνούσαν πάλι,
πιο θαρρετά σηκώσαν το κεφάλι·
και, τότε σιγουριάς προφέραν λόγια,
κι ακόμα πιο πολύ… καλάκουσέ το:
Μας ήρθες, λένε, λυτρωτής στη χώρα
–της Αρετής Εργάτης και Προστάτης.

Έκανες άθλους λίγοι που τολμήσαν,
γλύτωσες κόσμο από κακό κι οδύνες.
Σε βλέπω σκεφτικό, Βελλεροφόντη.
Αργείς, για κάποιον λόγο, ν’ απαντήσεις;
Μήπως κι αυτό που νιώθουν είναι πλάνη,
κι ήρθε κι αυτή –κοντά στις άλλες τώρα,

στις τόσες άλλες συμφορές και λύπες–
πόσο μικροί πως είμαστε να δείξει
–αδύναμοι κι ανίκανοι για πάλη–,
και να σε κάνει για εμάς να νιώσεις
βαθύτερα τη θλιβερή συμπόνια;

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Αυτά που λές τα νιώθω, όχι μονάχα
γιατί αρμόζει σ’ όλους η συμπόνια.
Γίνεται να μη θλίβεσαι, σαν βλέπεις
τους άλλους να χτυπιούνται και να τρέφουν
με τη ντροπή, τον πόνο και το δάκρυ
τη ζήση τους –φορώντας πια σκυμμένοι
το ύφασμά της μ’ αίμα ποτισμένο,
μ’ όψη βουβή, δαρμένη απ’ τα χρόνια,
μ’ ανήμπορα τα χέρια απ’ αδικία;
Μα, πιο πολύ, την πλάνη δεν αντέχω
–ψεγάδι νού, ψυχής σκοτάδι, ζόφο.
Να σπάσει τώρα η πλάκα της δουλείας!, [*Εμφατικά*]
τους δύστυχους θνητούς που κομποδένει
και δεν αφήνει να σταθούν, να υψώσουν
αδάκρυτο το βλέμμα στα ουράνια.
Η πλάκα της δουλείας –που σαν κατάρα
αρχέγονη βαραίνει, και τις τύχες
ορίζει των θνητών– να θρυψαλιάσει!·
να σκορπιστεί σαν στάχτη, και να λείψει
απ’ τη ζωή, για πάντα, κι απ’ τον Κόσμο!

Τέτοιο καλό ας μπορέσω να σας κάνω,
στη μάχη να ορμήσω με ανδρεία·
ασίγαστα στις φλέβες μου πια ρέει
η φλόγα που σαρώνει την Ψυχή μου,
που δεν ψηφά ούτε κόπους ούτ’ αγώνες·
και που νογά τον θάνατο παιχνίδι,
απ’ το μοιραίο γυρεύοντας να μάθει.

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

[*Εμφατικά*]

Με ρίχνεις απ’ το ξάφνιασμα στο δέος·
μεμιάς στο φώς της μέρας, απ’ τη νύχτα!
Με παίρνεις και με πάς, Βελλεροφόντη.
Και νά!, χωρίς καλά να το προσέχω
–κι ακόμα πιο πολύ, δίχως να νιώθω
στο βάθος η λαχτάρα σου τι κρύβει,
ούτ’ αν βαθιά σε σπρώχνει κάποια μοίρα,
ούτ’ αν γνωρίζεις τί ‘ν’ αυτό που ψάχνεις–,
πιστός ακόλουθός σου ευθύς θα γίνω·
κι εσύ δικός μου φίλος θέλω νά ‘σαι,
τη συμβουλή σου νά ‘χω, νά ‘σαι δίπλα.
Πρώτος, εγώ να βλέπω και να νιώθω
το κάθε τι που σκέφτεσαι και πράττεις,
κι ό,τι μπορώ κι εγώ να σου προσφέρω.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Κι εγώ να σας προσφέρω πρέπει κάτι
–ό,τι θωρείς για δύναμη, κι ακόμα…

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

Ω, τι ορμή ασυγκράτητη και τόλμη!,
ασύγκριτη μπροστά σ’ όλων το θάρρος·
και, τα έργα σου είν’ σκέψεων δικαιώτης.
Ψηλότερα κυττάς από τους άλλους,
που παίζουνε και βλέπουν οπτασίες
χωρίς καμία αίσθηση και κρίση.
Μαζί μου, ‘τουτα ‘δώ τα νιώσαν κι άλλοι:
στη χώρα μας σαν ήλθες, αν και ξένος,
αμέσως το κατάλαβαν πως έχεις
κάτι τρανό, που μι’ αλλαγή θα φέρει.
Κι αμέσως το χαιρέτησαν, με πίστη

–σαν σύμβολο κι υπόσχεση θριάμβου.

[*Εμφατικά*]
Αχ!, τώρα να μπορούσα πια να νιώσω
πως όλ’ αυτά –που παίζουν και φαντάζουν
σαν όνειρο σε κουρασμένα μάτια–
ψυχή και σάρκα πάλι ζωντανεύουν
και μιας αλήθειας χτίζουν τα παλάτια.
Άλλη χαρά δεν θά ‘θελα, δεν θέλω…
κι άλλον σκοπό δεν έχω πια στον κόσμο.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Με συγκινούν τα λόγια σου, στ’ αλήθεια·
μα πιο σφοδρά –ως τα βάθη της ψυχής μου–
με συγκινεί και με κινεί σε δράση,
μαζί μ’ αυτά, της χώρας η κατάντια!
Άρχοντα, λάβε γνώση: θα τολμήσω
το πιο τρανό για το καλό του Κόσμου·
τη λευτεριά να φέρω θα πασχίσω
στους σκλάβους της Ψευτιάς και της Κακίας.
Της Πλάνης τους βωμούς θέλω να ρίξω!· [*Εμφατικά*]
κι απ’ τις καρδιές εκδιώκοντας τον φόβο,
βάση να δώσω ανόθευτο να χτίσουν
και να κρατήσουν Γνώσης το παλάτι
–στον πόθο και στον πόνο καταφύγιο.
Άρχοντα, ναί!, πια τώρα πάρε θάρρος!
Θα πάρω τον αγώνα! Το φωνάζω!
Τη Χίμαιρα μονάχος θ’ αντικρίσω!
Θα χτυπηθώ σκληρά και θα χτυπήσω,
κι αυτό που από θάνατο εγεννήθη
πίσω ξανά στον θάνατο θα στείλω!

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

Με κάνουμε να τρέμω τέτοια λόγια.

Το σκέφτηκες καλά, Βελλεροφόντη;
Δεν συμφωνώ μ’ ετούτο –να το ξέρεις–,
γιατί ‘σαι επισκέπτης τιμημένος·
κι είν’ η Ξενία πολύτιμη, σεβάσμια,
πιο πέρα απ’ άλλα αγαθά κι αξίες.
Κι αν έχεις λαγοπόδαρη μια γλώσσα
–τρελά και τρομερά που ξεστομίζει–,
ακόμη μια φορά σου το τονίζω:
απόφαση κι αν πήρες να παλέψεις,
θα χτυπηθείς σκληρά και θα πονέσεις!
Δεν έχεις μοναχά να πολεμήσεις
με κάτι που μπορεί να σε λυγίσει.
Ο κίνδυνος φριχτός, άνιση η πάλη
–τόσο πολύ, που όλων ξεπερνάει
τη δύναμη, το θάρρος και την τόλμη.
Κι αν πέσεις –ο μη γένοιτο– στη μάχη,
σ’ εμάς δεν μένει ο θρήνος πια μονάχα,
μα μια πληγή απ’ τον θάνατο πιο άγρια.
Τ’ ακούς!; Τ’ ακούς καλά, Βελλεροφόντη!;

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ [*εμφατικά*]

Τα λόγια μου χαράσσουν την πορεία,
μ’ επίγνωση για του έργου τη δυσχέρεια·
δεν είναι αυταπάτη μου, μα Ανάγκη
τη σάρκα της να σκίσει η Δικαιοσύνη!
Αμφιάνακτα, χωρίς ίσως να νιώθεις,
τα λόγια σου αντηχήσαν μιαν Αλήθεια
πελώρια, πανίερη κι αιώνια!,
θερμή παρηγοριά και μόνη ελπίδα
–δεινό και συνεπή εχθρό, αιώνιο,
στη μοίρα των ανθρώπων και του Κόσμου:

[*Εμφατικά*]

«Πρέπει, συνειδητά και με γαλήνη,
με κάτι πιο σκληρό κι από τον ίδιο
τον θάνατο να χτυπηθείς, αν θέλεις

στο πιο ψηλό να φτάσεις σκαλοπάτι
της Αληθείας· έτσι να κερδίσεις
τη λευτεριά από κακό κι εχθρούς σου,
απ’ όλα –μοναχός σου *και για πάντα.»*

Όταν ο νούς τ’ ανθρώπου δεν βουτήξει
μές στις ψυχές των άλλων και δεν νιώσει,
τριγύρω όλα έρημα τα βλέπει,
κι η απραξία τον τρώει κι η πικρία.
Απόφαση το πήρα πια, Άρχοντά μου!
Στης Μοίρας μου τον ερχομό μην τρέμεις·
ούτε μπορείς –κι αν θές– να με κρατήσεις!
Μονάχος μου, χαράσσω την πορεία
και προχωρώ, με σύμμαχο το δίκιο,
σ’ όσα θα κάνω με δική μου πίστη.
Και θα το κάνω, πάλι το δηλώνω!
Θα παίξω με τη Χίμαιρα, μονάχος!

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

Ορμητικά –σαν χείμαρρος– τα λόγια,
γαλήνια όμως μένει η θωριά σου·
αντίφαση γεννά μια τέτοια στάση
–σαν γρίφος πού ‘ν’ αδύνατο να λύσω.
Μια δύναμη δεν ξέρω πού υπάρχει,
τέτοια ορμή ικανή ν’ αντιπαλέψει.
Να επιτύχεις εύχομαι, εγκάρδια!
Κανείς δεν έχει τρόπο να γνωρίζει
του λυτρωτή η ισχύς ως που θα φτάσει!
Χαρά γεμάτος, πάω στο παλάτι…

[Ο Αμφιάναξ αποχωρεί στο βάθος της σκηνής.]

Β΄ Στάσιμο
ΧΟΡΟΣ – ΜΟΙΡΑ – ΜΝΗΣΩ

[Ο Βελλεροφόντης «παγώνει» ξανά. Αναφορά στη θηλυκή ενέργεια και στην αταραξία, ως προαπαιτούμενο για τον δρόμο του πολεμιστή.]

ΧΟΡΟΣ Α΄ **[*προς τον Βελλεροφόντη*]**

Γινωμένο σταφύλι αν τρυγήσει,
πιο μεγάλη θα είν' η ωφέλεια·
λευτεριά μυρωμένη θ' ανθίσει,
σε ελπίδας νωπής τα θεμέλια.[ΣΒ.1]

ΧΟΡΟΣ Β΄ **[*προς τον Βελλεροφόντη*]**

Μα αυτό δεν σημαίνει πως αίθριες
μέρες θά 'χει –κοντά στη γαλήνη–,
αν σκοπούς και λαχτάρες και έγνοιες
φλογερές, όπως πρώτα, αφήνει.[ΣΒ.2]

[Η Μνησώ και η Μοίρα εισέρχονται αργά στη σκηνή.]

ΧΟΡΟΣ Α΄ κ' Β΄ **[*προς τη Μνησώ*]**

Και αγέρωχη εκείνη προβαίνει,
την πορφύρα τη θεία ντυμένη·
και, μαζί της κρατά συντροφιά
της Αλήθειας σφιχτή κλειδαριά.

Και τη βλέπει ο Χρόνος γερμένη,
απ' το «Χάρισμα»[ΣΒ.3] *ισχνή, κουρασμένη.*

[ΣΒ.1] Μεταφορικά, για τις πνευματικές κατακτήσεις.

[ΣΒ.2] Ο Βελλεροφόντης, παρ' όλο που αποφάσισε να ριχτεί στον αγώνα, αμφιταλαντεύεται από τις ψυχικές του αναζητήσεις, και θα χρειαστεί τη βοήθεια ενός νου με μεγαλύτερη καθαρότητα, σαν της Πρωθιέρειας, ώστε να μπει στη μάχη συνειδητά και με γαλήνη και όχι μες στις έγνοιες και στην ακατάπαυστη ψυχική φθορά που του προκαλούν.

[ΣΒ.3] Της ενόρασης και της άχρονης εποπτείας του Κόσμου.

Πρωθιέρεια αυτή ζηλευτή,
στον σωτήρα θα δώσει… Κλειδί;

ΧΟΡΟΣ Α΄ [***προς τη Μνησώ***]

Σ’ ενοράσεις κι ειδώλων το φάσμα
νυχτοπλέει –στου σκότους το χάσμα,
μες σε βρόχους και κύματα πάνδηλα·
και, σ' ονείρων ομίχλη, τη Γνώση
–του Συνόλου αρχέτυπο– αν βιώσει,
ερμηνεύει του μέλλοντος τ’ άδηλα.

ΧΟΡΟΣ Β΄ [***προς τον Βελλεροφόντη***]

Κάθε τμήμα μ’ ανάλυσης κόπο
συλλαμβάνει, και ξέχωρα βλέπει·

ΧΟΡΟΣ Α΄ [***προς τη Μνησώ***]

μα αυτή εντυπώνει το Όλο,

ΧΟΡΟΣ Β΄ [***προς τον Βελλεροφόντη***]

που αυτός ξεκλειδώνει και δρέπει
–αν αντάξιος φανεί του Σκοπού του,
κι αν η τόλμη ψυχώσει τον Νου του.

ΜΟΙΡΑ

Η οξύνοια του άντρα όταν σμίγει
και δαμάζει γυναίκας ουσία,
της Αλήθειας υφές ξετυλίγει·
στ’ ασυνείδητο, αταραξία

–προς πορεία ζωής– εντυπώνει·
μα –ανασφάλειας– πολλοί είν’ οι πόνοι.

Ενός Κόσμου ανώτερου ιέρεια
και ανάμνηση είναι το θήλυ·
οι ραφές της ισχνές –σαν αιθέρια
ατραπός– στων αισθήσεων την πύλη,
με κλωστές - τροφοδότη ενέργειας
–επιστάτης σκοπών και συνέπειας.

Νηφαλιότητα, μέτρο, σοφία:
του πολέμου ο άγραφος νόμος.
Του κορμιού δοκιμάζετ’ η ανδρεία,
για ν' ανοίξει της νίκης ο δρόμος·
μα, αν δεν έχει εγκράτεια η ορμή του,
σ’ εμμονές παραπαίει η Ψυχή του.

ΜΝΗΣΩ

Ο οπλόδουπος Άρης ξυπνάει
απ’ την πάλλευκη αγκάλη της Κύπριδος,
και μ’ ασύδοτη οργή αρχινάει
τα ‘ματόβρεχτα έργα της Μήνιδος.

Η Αθηνά όμως ευδία, διαύγεια
θα χαρίσει σε όποιον δαμάσει
της ορμής τη θανάσιμη αστάθεια
–στης ψυχής του τα βάθη όταν φτάσει
των ματιών της αγνή η φωταύγεια.

Μακριά τα ουράνια αποστρέφουν
απ’ τη βία το ιερό τους το βλέμμα·
κι ούτε σ’ αίμα θυσιών αποβλέπουν
–πού ‘ναι πείνας θανάτου το θρέμμα!

Μα της Θέμιδος άσειστη η Τάξη
έχει ανάγκη Ενός τη θυσία
–στον βωμό της το αίμα να στάξει,

να ζυγίσει πολλών την Πορεία.

ΜΟΙΡΑ

Σ’ ολομέτωπο αγώνα αν παλέψει,
τον εαυτό του κανείς θα γνωρίσει·
μα, της νίκης καρπούς για να δρέψει,
των ονείρων η ανάλυση κρίση
θα σταθεί στον Καθρέφτη του, ελλόγως,
πριν μουδιάσει αισθήσεις ο φόβος!

[Ο Χορός και η Μοίρα αποχωρούν. Ο Βελλεροφόντης «ξεπαγώνει».]

Β΄ Επεισόδιο
ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ – ΜΝΗΣΩ

[Στον ναό της Θεάς Αθηνάς βρίσκονται ο Βελλεροφόντης και η Μνησώ.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*τραγούδι*]**

Μνησώ μου, λατρευτή κι αγαπημένη,
για τον αγώνα τώρα μόνος φεύγω.
Κι είν’ ο αγώνας δύσκολος κι ο δρόμος,
μ’ ορθάνοιχτα τα μάτια και τη σκέψη·
χωρίς ανάσα, σκιές αμφιβολίας,
δίχως χαμόγελο στο άγριο θαύμα,
δίχως λιμάνι γελαστό και τέρμα,
χωρίς ποτέ καταφυγής γαλήνη.
Ερευνητής ανήσυχος κι εργάτης,
αγωνιστής μαζί κι αγωνοθέτης·
γνωστός μες στους γνωστούς μα πάντα ξένος,
γι’ αυτούς μόνο να ζείς και να πεθαίνεις,
να μην ξεχνάς ποτέ, κι ας σε ξεχνάνε.

Κι όμως, αυτός είναι ο μόνος δρόμος
που με καλεί η Ψυχή ν’ ακολουθήσω
–αυτή η Ψυχή που στο κορμί μου δίνει
μια δύναμη πελώρια κι έναν τόνο–,
κι ακόμα το ακατόρθωτο να βρίσκω
κατορθωτό πως είναι, πως το θέλω!

Κι είμαι πιστός στη θέλησή Της, πάντα. [*Της Ψυχής*]
Ζητώντας της λαχτάρας της το δίκιο,
με το φθαρτό και πρόσκαιρο παλεύω,
χωρίς να βρίσκω ανάπαψη ποτέ μου.
Να προχωρώ ακλόνητος με βάζει,
στ’ απρόσιτα του Κόσμου μονοπάτια,
κι αντίσταση δεν ξέρω τι σημαίνει.
Πρέπει να τρέχω· μα γιατί, κι ως πότε;

ΜΝΗΣΩ **[*τραγούδι*]**

Βελλεροφόντη, πώς; Τί συλλογιέσαι τώρα;
Την όμορφη την ώρα, μη στέκεις σκεπτικός.
Σου τραγουδώ στο φώς, στο φώς σε θέλω τώρα!
Σήμανε η Θεά την ώρα,
τρανός στάσου κι ορθός!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*τραγούδι*]**

Μνησώ μου, το τραγούδι σου
το μάγο τ’ αγρικώ.
Σαν αύρας ανοιξιάτικης
χαδάκι τρυφερό,
μα και μαζί σαν πρόσταγμα
μεγάλο κι αυστηρό
–Ανάγκης της υπέρτατης–
το νιώθω, και ζητώ
ορμή, ψυχή και δύναμη
σ’ εσένα να τη βρώ!

ΜΝΗΣΩ **[*τραγούδι*]**

Τη δύναμη, σαν πάντα,
θα βρείς στη θέλησή Της.

[Δείχνει το άγαλμα της Αθηνάς.]

Εκείνη σε προστάζει,
Αυτή θα σ’ οδηγεί.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*τραγούδι*]**

Μα τί, Μνησώ, σ’ αυτή τη θέλησή Της [*Της Αθηνάς*]
–που σαν τρυπάνι αλύγιστο ξεσκίζει
τον πιο σκληρό της αγνωσίας γρανίτη–

ν’ αντισταθεί ποτέ του θα μπορέσει;

[*Μιλάει στην Ψυχή του.*]

Γιατί να παραδέρνεις στην αντάρα,
στην προσμονή του άθλου –πές, Ψυχή μου!
Πότε πετάς, και ψάχνεις μες στ’ αστέρια
κάποιο πετράδι του «Γιατί» να πιάσεις·
πότε τη Γή στα δάχτυλα την παίζεις,
κι αχόρταγα τα μυστικά της παίρνεις.
Πού θές να πας; ‘Τούτον εδώ τον Κόσμο,
και τα βουνά, τις θάλασσες, τους κάμπους,
κι όλη τη Γή, κι αυτά μαζί τ’ αστέρια
–όλα μαζί, Γή κι Ουρανό– τα βρίσκεις
τόσο μικρά κι ασήμαντα, και τρέχεις
να βρείς σε Κόσμους άλλους παρηγόρια.
Πού πάς, Ψυχή; Στο τρομερό ταξίδι
θά ‘χεις ποτέ σταθμό κι αραξοβόλι;

ΜΝΗΣΩ [*τραγούδι*]

Σταθμό κι αραξοβόλι,
αυτά γυρεύουν όλοι
όσοι στη γή, σκυμμένοι,
γλιστρούν σαν πεθαμένοι.

Είναι για ‘σένα ξένα
τα λόγια αυτά!
Μάτια ψηλά· απλωμένα,
ακούραστα φτερά!

Ποτέ μη γυρεύεις
αυτά που σου δείχνει
μια νόθα γαλήνη.
Ποτέ μην πιστέψεις
σ’ αυτά που σε ρίχνει
της Πλάνης η δίνη.

Στον φόβο μην πλέεις,

που –χάους καθρέφτης,
σε όνειρου ράχη–
σε κάνει να θέλεις
να γίνεις δραπέτης
στης Πλάνης τη μάχη.

Περήφανος τώρα
κι ορθός θα σταθείς,
στον κίνδυνο εμπρός.
Στης πάλης τη χώρα,
εκεί θα βρεθείς,
σ' Εκείνη πιστός.

Και, νά 'τη μπροστά σου,
ολόλαμπρη πάλι!
Ζητεί στην καρδιά σου
το δέος να βάλει,
και να φανταστείς
το πώς θα ξεσκίσεις
της Πλάνης τη σκέπη
και πώς θα σφουγγίσεις
το δάκρυ της Γης.

Δεν πρέπει να ζήσεις
χωρίς της Αλήθειας
το φώς να γνωρίσεις,
χωρίς στης Αλήθειας
το φώς να λουστείς!

Εμπρός, θα παλέψεις
–Αυτή το προστάζει,
εμέ θα πιστέψεις!
Τον άθλο σου τάζει,
και θα τον δεχτείς!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*τραγούδι, σαν να ξυπνάει από όνειρο*]**

Ώ!, το γλυκό τραγούδι σου

με μάγεψε, Μνησώ·
σαν αύρα ανοιξιάτικη
με χάιδεψε· αναζώ!

Μα και μαζί, σαν πρόσταγμα
μεγάλο κι αυστηρό,
μού ‘δωσε ορμή και δύναμη
στην πάλη να ριχτώ.

Ναί, το γλυκό τραγούδι σου
για πάντα θ’ αγρικώ,
κι είναι για ‘μένα πρόσταγμα
και χάδι τρυφερό.

Και τώρα, Αθηνά, στις προσταγές σου!
Σκλαβώθηκα στο βλέμμα της ιέρειας,

[Κυττάζει τη Μνησώ, ερωτικά.]

κι επέλεξα τον Δρόμο δίχως έγνοια
–που στην Ψυχή μου χάραξες με πίστη.
Και νά!, σε λίγο μπαίνω στον αγώνα,
όλο χαρά για ‘σέ, Ψυχή, και θάρρος.
Της Χίμαιρας τα στήθη θα τα σκίσω,
να δείς καλά στα βάθη τους τί κρύβουν.
Απ’ τον καπνό της πλάνης κι απ’ τη δίψα,
κι απ’ του κακού τη φλόγα και τον τρόμο,
ο κόσμος θες να βρεί τη λύτρωσή του,
και θές το φώς να λάμψει της Αλήθειας!
Και στ’ άγνωστο, Ψυχή, με πάς αντίκρυ,
στο Σκοτεινό και στ’ Άπειρο με σπρώχνεις
–με μια λαχτάρα αμέτρητη και πίστη,
τα τείχη τους να σπάσεις, να τα ρίξεις,
κι απάνω τους τελειωτικά να χτίσεις
του λυτρωμού πανώρια τα παλάτια.
Αυτό, Θεά, που ζήτησες, θα γίνει!

ΜΝΗΣΩ

Έτσι και πρέπει· διόλου μη διστάσεις!
Γιατί οι πολλοί λατρεύουν τη γαλήνη,
τον ανοιγμένο δρόμο, τη συνήθεια
–αυτό που λέν’ «σωστό» κι «αποδειγμένο».
Αυτή όμως δεν πετά, δεν φτερουγίζει
στου τρόμου τα λημέρια και της φρίκης·
κι ούτ’ απ’ τα λάθη φρόνιμη θα γίνει,
των φόβων της τα ίχνη να σφουγγίσει.
Τα βολικά λιμπίζεται, και κάνει
σαν μέλισσα που φκιάνει την κερήθρα,
τις ομορφιές των λουλουδιών ρουφώντας,
τραγουδιστά: μελόχυμους και μύρα.
Απλόχερα δεν παίζει, κι ούτε ζάρι
θα ρίξει –με το χέρι μες στον φόβο.
Κι όταν αρχίσει η σύγχιση κι η ζάλη,
μαζεύεται στην άκρη και προσμένει.

Καθένας όμως που ‘ναι καμωμένος
παλεύοντας να ζεί και να πεθαίνει,
αλλιώς τα βλέπει όλα και τα νιώθει.
Έτσι κι εσύ, ανάπαψη δεν έχεις·
στενό πολύ μα και τραχύ το βρίσκεις
το άκοπο μονοπάτι της γαλήνης.
Αγκομαχάς κι ο ύπνος δεν σε παίρνει,
για να ριχτείς στην πάλη ετοιμασμένος
–απ’ τ’ Άπειρο ζητώντας την αιτία,
κι απ’ το Άγνωστο διαβαίνοντας στη Γνώση.

Μονάχη, η λογική κουτσοβαδίζει,
ανίκανη να πάρει αποφάσεις·
και, τότε, η επιθυμία την προστάζει·
και δεν βολεί, ούτε σπρώχνοντας, να φτάσει
όπου μπορεί να φτερουγίσει η τόλμη.
Σε σιδερένια θέληση δεμένη,
τη λύτρωση ούτε σ’ όνειρο δεν βλέπει.

Στον δύσκολον αγώνα σου, πορέψου

μ’ ευστάθεια, με γνώση κι ηρεμία:
απ’ τα κοινά τα όπλα δεν είν’ ‘τούτα
στης τόλμης τη φαρέτρα του που δένει
πολεμιστής κι αγωνιστής γενναίος,
μα είν’ ο μόνος δρόμος για τη νίκη!
Εμπρός προχώρα, με Θεάς βοήθεια·
δέξου και κράτησέ της την ασπίδα,
για ν’ αποκρούει αστραπές κι αντάρα,
τη σκοτεινιά, τον πάταγο, τη ζάλη,
κι όλου του κόσμου την Κακία, την Πλάνη.
Στον ιερό αγώνα ας βαδίσεις,
στον δρόμο σου, μπροστάρης, δίχως έγνοια.

Καμιά φορά, μια πράξη πρωτοπόρα
–απρόβλεπτα κι αφάνταστα μεγάλη–
της Γής μπορεί, μεμιάς, να την αλλάξει
την όψη και του Κόσμου την πορεία.

[Του παραδίδει την ασπίδα της Αθηνάς με το ιερό Γοργόνειο (το κεφάλι της Μέδουσας), αφαιρώντας την από μια θέση κρυφή δίπλα στον βωμό. Ο Βελλεροφόντης τη δέχεται κι αυτή τον συμβουλεύει να επιστρέψει στην Κόρινθο και να πάει στην κρήνη της Πειρήνης, όπου η Αθηνά θα του χαρίσει –πολύτιμο βοηθό στη μάχη του– τον φτερωτό Πήγασο.]

Στης μάχης τη φωτιά ψυχή πριν δώσεις
–μ’ εγκράτεια, μ’ ορμή, μ’ αταραξία–,
στην Κόρινθο να πάς· και, ψάξε νά βρεις
την ιερή την κρήνη της Πειρήνης,
π’ αλόγου οπλή την έκανε να ρέει
–του φτερωτού θηρίου, του Πηγάσου!
Εκεί κοντά, το δείλι, να πλαγιάσεις·
και, η Θεά τον τρόπο θα σου δείξει
το φτερωτό το άτι να δαμάσεις,
να τό ‘χεις βοηθό και σύντροφό σου.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

[*Εμφατικά*]
Θεά Σοφίας, στην Ψυχή μου ‘σύ μιλάς,

με φωτοΰφαντη χλαμύδα και ασπίδα·
της Μέδουσας ‘κει πάνω κεφαλή βαστάς,
περιζωμένη με του Σκότους τ’ άγρια φίδια.
Βαθιά, την άστατη καρδιά μου ξεδιψάς·
με της Σοφίας τ’ άγιο φώς τη διαπερνάς,
που της θνητής μου φύσης είναι η αιγίδα.

Η φρόνηση να προβαδίζει πρέπει
–ατάραχη, με τόλμη και με σθένος–,
αν θέλουμε να κερδηθούν οι μάχες.
Πορεύομαι στης πάλης των αγώνα,
μονάχος και συνειδητά, με πίστη.
Της νίκης τ’ αγαθά θα νιώσουν όλοι,
στα δροσερά γυρνώντας περιβόλια
της τάξης, του ρυθμού και της γαλήνης!

[Ο Βελλεροφόντης κι η Μνησώ αποχωρούν απ’ τη σκηνή. Κλείσιμο αυλαίας.]

Γ΄ Επεισόδιο – 1ο Μέρος
ΑΘΗΝΑ – ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

[Μετά την προτροπή της Μνησούς, ο Βελλεροφόντης έχει επιστρέψει στην Κόρινθο, για να βρει και να δαμάσει τον Πήγασο.
Ώρα γύρω στα μεσάνυχτα. Ο Βελλεροφόντης κοιμάται, κοντά στην κρήνη της πηγής της Πειρήνης, λίγο έξω απ' την Κόρινθο, στην οποία έχει πληροφορηθεί απ' τον μάντη Πολύειδο πως συχνάζει ο Πήγασος.
Η Αθηνά εισέρχεται στη Σκηνή με αναμμένο φανό. Σκύβει από πάνω του και τον παρατηρεί.]

ΑΘΗΝΑ

Αν άφηνα να σβήσει τέτοιο κάλλος
και της Στυγός το ρέμα να περάσει,
θα μετοικούσε στ' Ουρανού τον Θόλο
–η μοναξιά του νά βρει θέση πλάι
στ' αστέρια π' αχνοφέγγουνε τη νύχτα·
μα η αγάπη μου δεν θά 'ταν προστασία,
αλλ' αρωγή στη δίψα της φυγής σου.
Το μέλλον με το χέρι σου θα γράψεις:
αγνός εμπρός στου άθλου τους κινδύνους,
στις σκέψεις πράος, στ' όνειρο εχέφρων.
Πάρ' από 'μένα το χρυσό καπίστρι,
νά 'σαι αφέντης της θεϊκής σου φύσης
–κι ευδαιμονία νά 'χεις, και εγκράτεια
που σώζει απ' τη φρενίτιδα της τόλμης.

[«Ξυπνώντας τον» γλυκά.]
Βελλεροφόντη, ξύπνα στ' όνειρό σου!
Δεν έχεις χρόνο! Τρέξε, να εξαγνίσεις,
με ικεσία, του ύπνου σου τις ώρες·
σε βοηθώ, για νά 'βρεις απαντήσεις
για της ψυχής την αιώνια πορεία.
Του Ποσειδώνα πρέπει νά 'χεις εύνοια
–να την κερδίσεις, κάνοντας «θυσία»!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Κοντά μου, σάν σε όνειρο, σε βλέπω·
λάμπει η μορφή σου, με μεγαλοπρέπεια,
κι –ολόλαμπρη– η Αρετή σου κατακλύζει
τα βάθη της καρδιάς μου μ’ ηρεμία·
της Χίμαιρας το είδωλο εξαλείφει.

[Κρατάει την ασπίδα.]

Καθρέφτισμα είμ’ εγώ της δύναμής σου
ετούτης –πού ‘χει πάνω της η ασπίδα
που, μέσα της, ασφάλισε Γοργόνα
που ξέφτιζε τον Κόσμο με μανία.
Μα, πές μου πρώτα, πώς(;), γιατί(;) προστάζεις
να κάνω προσφορά στον Ποσειδώνα:
μήτε φουρτούνες μήτ’ ανεμοβρόχια,
αλλά φωτιά, καυτή πίσσα και θειάφι
στερήσαν απ’ τους άνδρες την ορμή τους,
κι ανέλαβα να σώσω την τιμή τους.

[Η Αθηνά του παραδίδει το χρυσό χαλινάρι.]

Σ’ ατίθασης καρδιάς τον σκλαβωμένο
χρυσό καπίστρι θές να παραδώσεις;

ΑΘΗΝΑ

Ετούτο το καπίστρι σου χαρίζω,
το φτερωτό το Άτι να δαμάσεις
–που ‘ρχεται ‘κεί, στην κρήνη της Πειρήνης,
νερό να πιεί, πρωί, να ξαποστάσει.
Ούτε Θεός ούτε θνητός εβάλθη
τέτοι’ άγρια ορμή να τιθασεύσει.
Σ’ εσένα, με φειδώ, ο Δίας δίνει
την εξουσία της φύσης του Πηγάσου

–κεραυνοφόρα που ‘ναι, φευγαλέα,
και που δεσμά δεν γνώρισε ποτέ της.
Ξημέρωμα, θα πάς κοντά στην κρήνη,
να κάνεις προσφορά στον Ποσειδώνα.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Μ’ ιεροσυλία, μ’ ασέβεια έχω σφάλλει
–με σκέψεις ή έργα–, κι έχω πια ξεπέσει,
κι αβάσταχτη «τιμή» μου επιβάλλεις·
κι επιζητείς να τρέξω στον χαμό μου…

ΑΘΗΝΑ

…ή νικητής να βγείς απ’ τον αγώνα!
Επιλογή βαριά σ’ όσους πονούνε
–και μοίρα φοβερή– οι Θεοί κρατούνε:
πάντοτε οι κοινοί θα παραπαίουν
–σωστοί και φταίχτες– μές στη μικροπρέπεια·
μα, μια Ψυχή που ‘ναι ξεδιαλεγμένη
ψηλά θε να πετάξει, στα ουράνια,
ή, με βροντή, στα Τάρταρα να πέσει.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Πιο δύσκολο να βάλω χαλινάρι
σε πλάσμ’ αστραποβόλο και δυσήνιο,
απ’ το να μπώ στης Χίμαιρας την πάλη.
Μαζί με το καπίστρι, δώσε χέρι
να τιθασεύσει τ’ άγριο το Άτι·
και σίγουρη για ‘μένα τότε θά ‘ναι
η νίκη μου μα καί η λευτεριά μου.
Αν η ικεσία αυτή δεν είν’ αυθάδεια,

να βλέπω ζωντανός θέλω τον Ήλιο
‘πά στης Αυγής το νυφικό κρεβάτι·
της Ηούς να ρέουν τα δάκρυα, με θλίψη,
γι’ έρωτα που κατέβαλλε το γήρας·[ΕΓ.1]
τ’ άρμα του Φοίβου μ’ ένταση μανιώδη
το χάραμα να φέρνει, χρυσαφένιο,
με Φώς, καθώς τα σύννεφα οργώνει·
σ’ άβατα δασοτόπια να ξεκόβω·
στ’ οξύ φως της Σελήνης να κοιμάμαι,
και να ξυπνώ καθώς θα ξεμακραίνει
ψηλά, απ’ τον Ενδυμίωνά της χώρια.[ΕΓ.2]

ΑΘΗΝΑ

Όχι για μοναξιάς τις απολαύσεις,
μα γι’ άθλους –κατορθώματα μεγάλα–
σου δίνω τέτοιου ίππου εξουσία.
Σοφός στη μάχη νά ‘ναι οδηγός σου,
δικός μου στρατιώτης και προστάτης·
πέρ’ απ’ αμφιβολίες και κινδύνους,
το βλέμμα μου –ακλόνητος– να βλέπεις,
αδιάκοπη για νά ‘χεις προστασία.
Κι αν στ’ όνειρό σου μέσα πλέεις ακόμη…

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

…βάλε φωτιά στον ύπνο της Ψυχής μου,
για να ξυπνήσω έτοιμος γι’ αγώνα!

[Η Αθηνά αποχωρεί και ο Βελλεροφόντης «ξαναπέφτει για ύπνο», ώστε να ετοιμαστεί να ξεκινήσει το πρωί για την κρήνη της Πειρήνης. Κλείσιμο αυλαίας.]

[ΕΓ.1] Αναφορά στον μύθο της Ηούς και του Τιθωνού.

[ΕΓ.2] Αναφορά στον μύθο της Σελήνης και του Ενδυμίωνα.

Γ΄ Επεισόδιο – 2ο Μέρος
ΧΟΡΟΣ ΝΥΜΦΩΝ – ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ – ΠΕΙΡΗΝΗ – ΠΗΓΑΣΟΣ

[Βρισκόμαστε στην κρήνη της Πειρήνης. Καθώς έχει αρχίσει να ξημερώνει, στη Σκηνή εισέρχεται ο Χορός, που αποτελείται από Ορεάδες Νύμφες.]

Γ' Στάσιμο

ΧΟΡΟΣ ΝΥΜΦΩΝ Α΄

Βαμμένη με χρώμα υακίνθων,
γοργά τώρα φεύγει η νύχτα·
τα νέφη τρυπά και διαλύει
χρυσαύγεια διάχυτη, Φώς!

Ονείρων και ύπνου το πέπλο
–βασίλισσας σκότους– το διώχνει,
στα χέρσα χωράφια της Λήθης,
η αυγή που επιστρέφει, το Φώς!

ΧΟΡΟΣ ΝΥΜΦΩΝ Β΄

Των δέντρων τα φύλλ' αναλάμπουν,
κι οι θάλασσες κύματα κάνουν·
μαζί μας κι αυτά ας χορέψουν,
στης νέας ημέρας το Φώς!

Με χρώμα κρασιού, οι παπαρούνες
στον ήλιο χαμόγελ' αφήνουν·
λουλούδια πολλά κεντημένοι
κι οι λόφοι, λουσμένοι στο Φώς!

ΧΟΡΟΣ ΝΥΜΦΩΝ Α΄ κ' Β΄

Το άρμα της Ηούς τη μέρα φέρνει·
τα σύννεφα σηκώσαν τα πανιά τους,
και πήραν απ’ τον κόσμο τη θολή σκιά τους.
Ο αέρας που φυσούσε μες στα πεύκα
τώρ’ αναπαύεται στο σκιερό τους βλέμμα.

Τριαντάφυλλα ολοκόκκινα στον ήλιο,
γλυκά σαν βακχικό κρασί στα χείλη
–η βυσσινιά τους ζεστασιά, αισθήσεων πύλη!
Η φλούδα των καρπών στον ήλιο αστράφτει,
με δροσερό ροδόσταμο και μυρωδάτη!

Του πόνου οι σκέψεις χάνονται στη ζάλη·
μαζί, το Φώς της μέρας πίνουμε –χυμό.
Υψώνουμε στον ήλιο το κεφάλι!
Δέντρα γεμάτα δίψα, ψάχνουμ’ ουρανό,

για να γλεντήσουμε την κάθε μέρα.
Σκέψη –δίχως καημό και έγνοια, αλαφρή–
ξεχνιέται, με του Πάνα φλογέρα
και σώματα που πάλλονται στη μουσική!

Σαν η Ψυχή, μια μέρα, αναχωρήσει,
με τόλμη αφηνόμαστε και στη θανή
–στη κρύα ακινησία, να σιγήσει·
γιατί, ακόμα και στο Φώς, όλοι τρωτοί.

[Κυττάζοντας προς την κρήνη της Πειρήνης.]

Ασάλευτη και θλιβερή η Πηγή μας.
Απάνω στα χρυσά μας τα μαλλιά
οι παφλασμοί της κάποτ’ αντηχούσαν·
να την ξυπνήσει... ποιόν να καρτερά;

[Ο Βελλεροφόντης εισέρχεται στη Σκηνή.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Φαιδροί τραγουδιστές, σιγήστ’ αμέσως!
Τα ευφραδή τραγούδια σας ταράσσουν
του σιωπηλού Σκοπού μου τη λαχτάρα.
Οι ήχοι σας δεν είναι παρ’ εμπόδιο
στη μοναξιά –π’ αποζητά τον τρόπο
πώς να χορτάσει ακόπαστη μια δίψα
ταίρι για νά βρει στον τρανόν αγώνα.

[Κυττάζοντας ψηλά.]

Πουλιών διαβατάρικων ήχος τρομάζει
το πλάσμα που ψάχνω να γίνουμε ένα!

[*Τραγούδι*]

Μέσα της πάντα πλέκει η αγάπη για το φώς
ιστό μετάξι, με κλωστές π’ αστράφτουν
και μέσ’ από βαθύ πηγάδι λάμπουν
–όπως με του ήλιου τις αχτίδες ο ουρανός
τα νέφη τα πηχτά κάνει να φέγγουν.

Ανθοφορία ιώδης πλέει μυρωδάτη,
κάθε που κύματα σ’ αμάραντου χωράφια
σηκώνει ο αγέρας· λιάζονται τα βράχια
σε κόχες λόφων· και το φέγγος ανακλάνε,
κι αναλαμπές στ’ αγριόκρινα σκορπάνε
ή δέσμες ήπιες, γαλακτώδεις σαν οπάλι
–σαν χορωδίας ακτινοβόλας χάδι!

Αργοπορεί ο Πήγασος να φτάσει,
κι απόστασα από έγνοιες και εικόνες
–σαν κάποιος που, απ’ αγάπη για τ’ αστέρια,
ταράζεται αδειανό ουρανό να βλέπει–,
και μέσα μου η θέρμη αργοσβήνει.

Τα λόγια σας δεν ξέρανε το θέρος
κι όλη του η ανομβρία και η κάψα.

Σιγούν ποτάμια, και πηγές στερεύουν·
μα, το δικό σας το νερό θα ρέει:
δροσάτο αυτό, αναφύεται από δάκρυα
μιας πίκρας για μητρότητα χαμένη.

[*Προς την Πειρήνη, εμφατικά.*]

Εσύ!, πηγή ιερή, άσβεστη κρήνη!,
ξανά τα ύδατά σου ας αναβλύσουν!

Δ' Στάσιμο

[Οι πρώτες βροχές του φθινοπώρου έχουν ήδη αρχίσει, και η πηγή ξυπνάει απ' τον λήθαργό της. Καθώς έχει σχεδόν στερεύσει, ετοιμάζεται για τον νέο κύκλο της. Οι Νύμφες αναφέρονται στην αναγέννηση της Φύσης, στην Πειρήνη που θα αρχίσει να ξαναρέει, αλλά και στον θρήνο της –τα νερά της– για τη χαμένη της μητρότητα: η Θεά Άρτεμις είχε σκοτώσει (από απροσεξία, σε κυνήγι) τον γιο της, Κεγχρία, και ήταν τότε που μεταμορφώθηκε από τους Θεούς σε ιερή πηγή.]

ΧΟΡΟΣ ΝΥΜΦΩΝ Α'

Πειρήνη, κοντά μας ας έλθεις!
Καθάριες φωνές ας ακούσεις:
με θλίψη, γεννιούνται σκοποί
σαν ρόδα του Μάη γλυκοί.

Πονάνε και κλαίν' οι καρδιές μας!
Στα πρόσωπα πάνω, σαν κύμα
βροχή δυνατή οι λυγμοί·
θεριεύουν και σπάν' τη σιωπή!

ΧΟΡΟΣ ΝΥΜΦΩΝ Β'

Γερμένες κοτσίδες στους ώμους
παρθένων –που τους έχει λείψει
μια ανάσα σου, που θα γιατρέψει
καημό, στεναχώρια πικρή.

Στα μάτια μας λείπ' η ελπίδα!
Οι κόρφοι μας σειόνται με πάθος·
κι ο χείμαρρος μέσα μας, λάβρος,
μας καίει και θέλει να βγεί.

ΧΟΡΟΣ ΝΥΜΦΩΝ Α΄ ϗ' Β΄

Καθώς φεύγουν του θέρους οι θέρμες,
το φθινόπωρο οι μέρες μικραίνουν,
και τα φύλλα στο χώμα πληθαίνουν,
πριν να πέσει η πρώτη βροχή.

Κι ο χειμώνας με γκρίζα τα χείλη
σαν θα ‘ρθεί –με σκοτάδια ζοφώδη
και με σύννεφα υγρά κι ερεβώδη–,
καταιγίδες ξεσπάν’, κεραυνοί.

Και, καθώς οι εποχές θα αλλάζουν,
δεν υπάρχει βοτάνι να γιάνει
έναν πόνο, που τάφο του κάνει
της καρδιάς μας, βαθιά, την πληγή.

Και, της φύσης ο θάνατος πλάθει
νέα άνθη που, ευώδη, ανθίζουν·
τον αέρα με μύρα γεμίζουν,
σαν τραγούδι από υγρή φυλακή.

Άκουσέ μας ξανά, στ’ όνειρό σου!
Θρηνωδίας ηχώ το νερό σου
και σαν σπάραγμα το βουητό σου:
στεναχώριας σκοποί, θλιβεροί.

[Η Πειρήνη αναδύεται απ’ τα νερά της πηγής, τα οποία αρχίζουν να ξαναρέουν άφθονα.]

ΠΕΙΡΗΝΗ [*προς τον Βελλεροφόντη*]

Τη δίψα του Πήγασου σβήνω,
μα όποιος θα πιει απ’ το δάκρυ
–στης κρήνης μου πάνω την άκρη–,
φουρτούνες η ζωή του θα βρεί.

Ωχρό απ’ την κοίτη μου ρέει

νερό που, μαζί με οδύνες
–χαμένης μητρότητας μνήμες–,
φαρμάκι ‘ναι, μαύρη χολή.

Το τραγούδι αν μπορούσα να ψάλλω
γοργοφτέρουγου αλόγου της γέννας,
από ‘μέ θ’ αντηχούσε αγέρας
–σαν σκοπός που τον τρόμο ξυπνά!

Και, στη θλίψη μου, μόνη θα ήμουν
–σαν βροχή απαλή που, όταν πάψει,
ο νοτιάς θα ερημώσει, θ’ αρπάξει
με στροβίλους και δίνες τη γή.

Η Δήμητρα, όταν με βρήκε
–στα στήθια μου πάνω, ισχνή,
σαν έγειρε–, για την πληγή
μου είπε πικρού χωρισμού.

Πώς άρπαξε ο Αϊδωνέας
την κόρη της τη λατρευτή,
στον Άδη για να βυθιστεί
με άρμα μ’ άλογα μαύρα.

[*Προς τις Νύμφες*]

Κι, απάνω στην ώρα του θρήνου,
με αγκάλιασε –δεύτερη κόρη.
Και, της Δήμητρας έγινα δάκρυ
–καθρέφτης τ’ αβάσταχτου πόνου
του δικού της για τον χωρισμό·
κι, από τότε, τον φόβο δεν βιώνω
να στερεύω, ξανά να φουσκώνω,
κάθε νέας εποχής ερχομό.

Μα, η σκέψη μου ήταν στο Άτι
–στην κρήνη μου πάνω αν θά ‘ρθει

να κάτσει και να ξαποστάσει,
ξανά πριν να φύγει ψηλά.

Παντού να το βρώ προσπαθώντας
–σε γή κι ουρανό αναζητώντας–,
μ’ εξάντληση οι προσδοκίες
ξεθώριαζαν –φεύγαν μακριά.

Κυττάζοντας κάτω στο ρέμα,
περίμενα ήσυχα νά βρω
μορφής φτερωτής τη θωριά,
σαν κύμα αχνό, σαν σκιά.

Κι η Δήμητρα είδε το άχτι,
με λόγια απεκρίθη πικρά:

«Κάλλιο μωρό να γλυκοκοίμιζες στον κόρφο
και την καρδιά ν’ απάλαινες πολεμιστή,
παρά σ’ όνειρα μάταια να χάνεις τη ζωή!
Το κτήνος πλαστουργήθηκε από μανιώδη
πόθο! [*Εμφατικά*]
Τέτοιου θεριού η αγάπη είναι καταστροφή!».

Επέλεξα τη συμβουλή της ν’ αρνηθώ·
κι ακόμα τραγουδώ, χωρίς αναπαμό…

[Η Πειρήνη συνεχίζει το τραγούδι της. Κυττάζει ψηλά και αναφέρεται στον μύθο της Μέδουσας, στη γέννηση του Πήγασου απ’ αυτήν και στη φύση του φτερωτού αλόγου.]

Ο θρύλος του γεννήθηκε απ’ τ’ ουρανού τις φλόγες
και από τη φεγγοβολιά μιας θάλασσας πλατιάς,
τα κύματα όταν σχίζονταν –μάρτυρας λευτεριάς–,
για ν’ ανεβεί αγέρωχος στων σύννεφων τα ύψη.

Θύελλα, φωτιά, σαράκι στης Σεμέλης την καρδιά,
μα κι ο οργισμένος κεραυνός που τη ζωή της πήρε
–σαν ενός θάνατου γλυκού το φίλημα στα χείλη,

σαν ένας χείμαρρος φωτός από του Δία ματιά.

Χωρίς πατέρα ουρανό και ξεμοναχιασμένος,
στα μάτια του έχει της Θεάς τον αναστεναγμό
–που, μόνη της, αφέθηκε δίχως του πάθους χάδι,
να λαχταρά και να διψά Σοφίας τον ερχομό.

Όταν η σπάθα του Περσέα έκοψε το κεφάλι
φίδια που είχε για μαλλιά και μάτια φοβερά
και –με το βλέμμα– πέτρωνε σώμα, ψυχή, καρδιά,
από Γοργόνας τράχηλο ανάβλυσε το αίμα,

να ξεπροβάλλει σθεναρός, άσπιλος, διαυγής,
πάνω σε χώμα κόκκινο με αίμα ποτισμένο,
άλυτος πια απ’ τα δεσμά μιας φοβερής ψυχής
–ζώσα μορφή των πόθων της, των κατατσακισμένων·

ελεύθερος θαλασσαϊτός, να σκίζει τους αιθέρες
και με μανία να εφορμά σ’ απόκρημνες φωλιές·
και να γοργοπορεύεται εκεί που δύει ο ήλιος,
και να θωρεί από ψηλά λαγκάδια και σπηλιές.

Η μάνα του αγάπαγε τ’ ανήλιαγα λαγούμια
–χρέος πικρό, που επέβαλε μ’ εκδίκηση η Θεά·
αυτός πετά στων ουρανών το απαλό γαλάζιο·
στης Αιολίας το πέλαγο, βουτάει στα νερά·

και, την κατήφεια της νυχτιάς βλέπει που αργοπέφτει,
να ξεθυμαίνει των νερών τη φωτεινή ροή,
μέχρι –χρυσάφι της Αυγής– να λούσει η λιακάδα
βαθιές κοιλάδες που φορούν του ιάνθου τη βαφή.

Μέσα σε σύννεφα βαριά και αστραποδαρμένα,
των κεραυνών αντίκρυσε τα διάπυρα κεντριά·
στης δρόσου μέσα πέταξε το διάφανο το δίχτυ·
σε κρύα, απάτητα βουνά, χάρηκε τον χιονιά.

Άγριος περιπλανητής, ακόμα όμως τρέχει
κι ακτίνες ήλιου πάνω του δεν στέκουν για πολύ,
γιατί ο πόθος της καρδιάς για μιάς αγάπης χάδι
μ’ άτονο βλέμμα κι απλανές σκεπάζει τη μορφή.

Και, μέχρι κάποιος ήρωας να τον ζωογονήσει,
με πόνους το ταξίδι του πάλι θα ξεκινά
–σαν έναν θρήνο αηδονιού στης μοναξιάς τη μοίρα,
σαν ένα όνειρο βαθύ σε αστεριών ματιά.

Ποτέ του δεν θ’ αναπαυτεί –ούτε πρωί ούτε δείλι·
άοκνος, αναζήτησης έχει μεγάλη δίψα
–όπως κι εμείς γευόμαστε της ξηρασίας την πίκρα,
σαν ερημιά που στέρησε απ’ τα χείλη τη δροσιά.

[*με δέος*]

Στα βάθια του ένα μυστικό μεγάλο μέσα κρύβει·
ποτέ δεν κλαίει –και, λυγμούς με την ανάσα πνίγει·
Κατάρα η λαχτάρα του –βουβή μες στην οδύνη·
από ψηλά σαν έρχεται, τον τρόμο μας σκορπά!

«…Το κτήνος πλαστουργήθηκε από μανιώδη πόθο!
Τέτοιου θεριού η αγάπη είναι καταστροφή!»

[Η Πειρήνη κλείνει τα μάτια της με τα χέρια της. Τα νερά της δυναμώνουν από τους λυγμούς.]

ΧΟΡΟΣ ΝΥΜΦΩΝ Α΄ ϗ' Β΄

[*Προς την Πειρήνη, φέρνοντας τον Βελλεροφόντη στο προσκήνιο.*]

Το κτήνος ενσαρκώθηκε για μιάς ψυχής φωτιά!
Τέτοιου θεριού ο κυρίαρχος θα ‘χει τη λευτεριά!

Εσίγησες στη θλίψη σου Πειρήνη,
και τα νερά σου φούσκωσαν ξανά
–αφρίζουνε στην ακρορεματιά.
Μα δες!
Σαν νά ‘χουμε παρέα στη μοναξιά:

ξεπρόβαλε απ’ τα φύλλα τα πυκνά
–ατρόμητος στου φόβου τη σκιά,
μ’ ημίθεου και όψη και ματιά–
νιός ήρωας, που φόβο δεν ψηφά!

[Οι Νύμφες πλησιάζουν τον Βελλεροφόντη. Του φοράνε μάσκα με κεφάλι ταύρου. Τον φέρνουν στην κρήνη, και ακολουθεί τελετουργικό αναγέννησης στα νερά της –ο δια των υδάτων καθαρμός του μένους.]

[Ο Πήγασος εισέρχεται στη Σκηνή απ' τα ουράνια.]

Και τώρα, ξαφνικά –ώ ουρανοί–,
μέσ’ από νέφη που ‘χουν σπαραχτεί,
το Άτι κατεβαίνει με ορμή!

[Ο Βελλεροφόντης βγάζει απ' τη ζώνη του και πιάνει με το χέρι του το χρυσό χαλινάρι. Οι Νύμφες τον παρατηρούν. Στον ουρανό ακούγεται χλιμίντρισμα και χτύπημα φτερών. Σηκώνεται δυνατός αέρας. Ο Πήγασος πλησιάζει...]

Ολόχρυσα τα γκέμια που κρατεί!
Να δαμάσει τον Πήγασο ζητεί!

[Η Πειρήνη ξανανοίγει τα μάτια της και κυττάζει ψηλά, με δέος. Ο Πήγασος προσεδαφίζεται. Χτυπάει με μανία τις οπλές του και τινάζει τα φτερά του.]

ΠΕΙΡΗΝΗ

Σ’ ιπτάμενου στροβίλου τη μανία
φλέγονται τα φτερά του, με οργή.
Σαν θεϊκή αντηλιά, τα δυό του μάτια
έχθρητα δείχνουν, δεν υποχωρεί!

Φωτός κατοπτρισμοί –αναδεντράδες–,
το δάσος πότιζαν οι παφλασμοί·
οι οπλές τώρα τα ύδατα ρημάζουν
και στων φτερών τα ρίχνουν την ορμή:

να σκορπιστούν, στ’ αγέρι να χαθούνε,
σαν ρίγος, αναφιλητό απλανές·
στον θόλο τ’ ουρανού να διασπαρούνε,

στων σύννεφων των μπλάβων τις κορφές.

Αστραποβόλα τη θωριά του ρίχνει,
μα μέσα του βαθιά ένα κενό
–μίας σκληράδας ένταση, που δείχνει
γαλήνης πως προσμένει ερχομό.

[Ο Πήγασος σκύβει κι αρχίζει να πίνει νερό απ' την πηγή.]

ΧΟΡΟΣ ΝΥΜΦΩΝ Α΄ κ' Β΄ **[*προς τον Βελλεροφόντη*]**

Ηνίοχος της φύσης του να γίνεις,
καλόπιασέ τον με τα χέρια σου·
μα μην τολμήσεις να τον αγκαλιάσεις!,
πριν να τον δέσεις με τα γκέμια σου.

Πειθήνιος σ' εσένα δέν θα γίνει,
των πόθων του αν δεν γίνεις δαμαστής·
στης νόησής σου τη βουλή θα ενδώσει
μόνος σαν πάψει να είν' ταξιδευτής.

[Ο Βελλεροφόντης πλησιάζει τον Πήγασο αργά. Τον κυττάζει στα μάτια και περιμένει.]

Γλυκά απάλυνέ τον, χάιδεψέ τον·
στιγμή μην πάψεις να τον ακουμπάς,
μέχρι τον πόνο του να λησμονήσει
κι εικόνες ατελείωτης μοναξιάς.

[Ο Βελλεροφόντης απλώνει το χέρι του και αρχίζει να χαϊδεύει τον Πήγασο, ήρεμα και γλυκά. Ο Πήγασος δεν αντιδρά.]

Κι όταν το βλέμμα του θα γαληνέψει
κι η αυστηρότητά του υποχωρεί,
να του φορέσεις τότε το καπίστρι:
καθώς νερό θα πίνει απ' την πηγή.

[Προσεκτικά, ο Βελλεροφόντης περνάει το χρυσό χαλινάρι στον Πήγασο, καθώς ο τελευταίος πίνει νερό από την κρήνη.]

ΠΕΙΡΗΝΗ

[*Προς τον Βελλεροφόντη και τον Πήγασο.*]

Ημέρεψε το άτι, ποτισμένο
απ’ τα νερά της άσβεστης πηγής·
ηχώ ξανά πια δέν θ’ αντιλαλήσει
–πόνος περιφερόμενης ψυχής.

[*Προς τις Νύμφες.*]

Γυμνόστηθές μου Νύμφες, αδερφές μου,
δροσόποδες, κόρες ευγενικές,
εχόρτασε του πόθου το τραγούδι·
πίσω τρεχάτε σ’ ιερές σπηλιές!

[Οι Ορεάδες Νύμφες αποχωρούν. Η Πειρήνη χάνεται στα νερά της πηγής. Ο Βελλεροφόντης παραμένει με τον Πήγασο. Κλείσιμο αυλαίας.]

Γ΄ Επεισόδιο – 3ο Μέρος
ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ – ΠΗΓΑΣΟΣ

[Ο Βελλεροφόντης πετάει καβάλα στον Πήγασο, επιστρέφοντας στη Λυκία.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Θεοί μου δώσαν χέρι, να γητέψω
μία ορμή που ταίρι της δεν έχει·
κι αγάπη δυνατή, για να δαμάσει
τη φλόγα που κατέκαιε την ψυχή σου·
τη χαίτη σου να χαίρομαι, που –βρύση–
απ' τον λαιμό σου βγαίνει, χειμαρρώδης
–σαν ποταμός που μάρμαρα διαβρέχει
βωμού ιερού, στη λευτεριά στημένου!
'Μερέψανε τα μάτια σου, μα θέλουν
να μάθουν της Πορείας μας τον Στόχο·
και, μ' ένα πόθο διακαή, να σώσουν
ζητούν το πέταγμά σου απ' τη δουλεία.

Για την καρδιά, απαντήσεις δεν υπάρχουν
εκεί που πάμε· κι οι Ουρανοί ταράζουν
όποιον μ' αλαζονείας τολμήσει θράσος
άχραντης να δαμάσει Γνώσης πόνο.
Υπάρχει τόπος που η ζωή δονείται
σαν μια χορδή που πάλλεται από δίψα
–στ' άσβεστο φώς τ' Απείρου ν' ακουμπήσει
επαναγέννησης σωτήρια γνώση
που 'βρε καταφυγή στην αυταπάτη
μιας τάχα σταθερής του Κόσμου πλεύσης.

Δουλοπρεπής μην είσαι, μόνο υπάκουος·
πίστη κι αγάπη δώσε, να πετάμε
–μέσα στ' αραχνωτά, τεράστια πέπλα
που διαπερνά το αιθέριο πάτημά μας–
σε χώρα ξένη, που εχθρούς μας στήνει
ορμές Τιτάνιες και φασμάτων σκιάχτρα,
για να λυγίσει μια Ψυχή που ψάχνει

–ολόρθη– να στηλώσει τη λαχτάρα
του Νού να μετρηθεί με τα μεγάλα!

Σιωπής επιθυμία που, με δάκρυα,
τη συντροφεύει –άλαλη– η ορμή σου.
Δεθήκαμε για πάντα, Πήγασέ μου!

[Κλείσιμο αυλαίας.]

Ε΄ Στάσιμο
ΧΟΡΟΣ

[Βρισκόμαστε στην εξοχή, σε κάποιο αρχαίο ιερό της Λητούς. Στο βάθος, «Οι τα Φαιά Φορούντες» καταστρέφουν αρχαίο ναό με βαριοπούλες και με πρόχειρα εργαλεία (με τη βοήθεια όχλου) και ρίχνουν στο έδαφος αγάλματα, με μανία, τραβώντας τα με τριχιές. Ο Αμισώδαρος επιβλέπει.]

ΧΟΡΟΣ Α΄

Όλοι τώρα αναζούν κι ανασαίνουν,
και σηκώνουν ψηλά το κεφάλι.
Τον σωτήρα κοντά τους προσμένουν·
μιά χαρμόσυνη μέρα προβάλλει!

ΧΟΡΟΣ Β΄

Μα, μπροστά στον χαμό, στην αντάρα,
όλα ξέπεσαν: πίστη, λατρεία·
και, οι άνθρωποι, όλο τρομάρα,
τρέχουν, στήνουν βωμούς στην Κακία.

ΧΟΡΟΣ Α΄

Και, στης Πλάνης τη μαύρη τη δίνη
–μες σε δίχτυα σφιχτά της Κακίας–,
κινδυνεύει το Φώς, κι αργοσβήνει,
με απάτες δολίας μαγείας.

ΧΟΡΟΣ Β΄

Τους ναούς των Ελλήνων διαλύουν,
τους βωμούς εις το έδαφος φέρουν·
της Αλήθειας θεσμούς καταλύουν,
κι ευκολίες στον κόσμο προσφέρουν.

ΧΟΡΟΣ Α΄ κ' Β΄

Και, το σχέδιο με τέχνη εξυφαίνουν,
και ραντίζουν –με ξόρκια– αντάρες·
των ανθρώπων το σώμα το δένουν
με κραυγές και με λόγια - κατάρες.

[Ο Χορός αποχωρεί απ’ τη σκηνή, μέχρι να εισέλθει ο Αμφιάναξ.]

Δ΄ Επεισόδιο
ΑΜΦΙΑΝΑΞ – ΑΜΙΣΩΔΑΡΟΣ

[Στη σκηνή εισέρχεται ο Αμφιάναξ και σπεύδει να μιλήσει στον Αμισώδαρο. Καθ’ όλη τη διάρκεια του διαλόγου, το καταστροφικό έργο συνεχίζεται. Αρχιερέας του Τυφωνικού ιερατείου και ηγέτης των «Φαιών» (των εκτελεστικών του οργάνων), ο Αμισώδαρος δεν διατηρεί και τις φιλικότερες των σχέσεων με τον Αμφιάνακτα. Ο τελευταίος δεν διστάζει μπροστά σε τίποτε, για να διατηρήσει την ισχύ, την εξουσία και την καλοπέρασή του. Ωστόσο, μεταξύ τους υπάρχει μια σχέση αμοιβαίας ανεκτικότητας και συνεργασίας –η οποία φτάνει και στα όρια του αλληλοθαυμασμού–, καθ’ όσον και οι δυο είναι άψογοι σε αυτό που κάνουν και, επί πλέον, ο ένας καλύπτει τις βρωμοδουλειές του άλλου και του παρέχει ισχύ. Ο Αμφιάναξ είναι ανήσυχος, επειδή έχει μάθει πως η Αθηνά βοήθησε τον Βελλεροφόντη να πιάσει τον Πήγασο και πως ο τελευταίος επέστρεψε στη Λυκία με το φτερωτό άτι, έτοιμος ν’ αντιμετωπίσει τη Χίμαιρα.]

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

Ανόσιε Αμισώδαρε, πώς είσαι;
Τη μέρα μ’ όσα πράττεις δίχως οίκτο,
να ρίξει πέπλο σκιάζεται η νύχτα·
μ’ όσα τη νύχτα –ανίερα– ταράζεις,
και οι Θεοί το βλέμμα αποστρέφουν
και ντρέπονται ξημέρωμα να φέρουν.
Δεν ξέρω αν σε καλό στο τέλος θά βγει
φίλο που σ’ έχω κι έμπιστο αρωγό μου·
μα, δύναμη πολλή αφού μου δίνουν
οι τόσο άφταστές σου ατιμίες,
διαταγή ας γίνει ο δισταγμός μου,
ανάγκης νέας έργο ν’ αναθέσω
–σκοπό ιερό, συμφερτικό συνάμα.

ΑΜΙΣΩΔΑΡΟΣ

Φίλε, αν είχαν τόση φλυαρία
όλοι οι ταγοί του κόσμου κι οι ρηγάδες
–αντί, παραστεκούμενη, την Πείρα–,

θα βάδιζε η Εξουσία με δεκανίκια·
ώσπου –αντί γι’ αρχόντους– θα ξωμέναν
ανθρωπολόι οι μικροί –που ως τώρα
εμείς διαφεντεύουμε, μυρμήγκια!–,
τις τύχες τους να ορίζουνε οι ίδιοι.
Ντροπή καμιά δεν νιώθω ούτε τύψεις
Λητούς ναό στο χώμα να ισιώνω!,
μάρμαρα λευκαυγή κι ακροκιόνια
στολίδια στο παλάτι σου να γίνουν·
πολύτιμα αναθήματα, πετράδια,
μα και λαμπρά, αργυρόχοα σκευάρια
–κλεψιάς σωστής νομίσματα– να τρέφουν
–σε όργια και συμπόσια με γυναίκες,
αχόρταγα– ηδονές και πάθη μύχια,
μέχρι η όρεξή σου, η πειναλέα,
κι άλλου θεού το σπιτικό να ρίξει.
Μα, την ντροπή κι εσύ δεν την γνωρίζεις,
που «Αρετής προστάτη» προσποιείσαι
και που να ξεπληρώσω μ’ έχεις βάλει
αναίσχυντα της κόρης σου ιεροσύνη
–στ’ ανόσιό μας έργο συνεργάτης!
Πριν όμως η φλυαρία μας τρελάνει,
γοργά ας πείς τί ήρθες να προστάξεις:
στο πρόσωπό σου πάνω διακρίνω
ωχρότητα απ’ αδέξιο δισταγμό σου
–πανούργες σκέψεις, άτσαλα, στα χείλη
μοχθείς να συγκρατήσεις, μειδιώντας…

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

Ας μην προτρέχεις, κι αν σωστά τα λέγεις.
Χωρίς υπερβολές και χαζολόγια
–αν κι είν’ η «ηθική» ύστατη λέξη
που, αν «Φαιά» φορείς, να σου αρμόζει–,
ομολογώ με θαυμασμό πως ένας
ξύπνιος σαν εσέ και σιδερένιος
–σαν άλογο γερό που φτερουγάει

και στην ορμή κανείς που δεν το φτάνει–
τα χέρια του απάνω τα απλώνει
σ’ ό,τι υπάρχει, κι εύκολα τ’ αρπάζει.
Έρχομ’ εδώ, που λές, όχι μονάχα
γιατί η ψυχή λαχτάρισε ανομίες,
αλλ’ εξαιτίας νέας δυσπραγίας
απ’ των θνητών την τόλμη και τον πόθο.
Της Αθηνάς είν’ έργο οι νέες έγνοιες,
που στον Βελλεροφόντη, τον πανάθλιο,
ολόχρυσο καπίστρι έδωσέ του
–τον φτερωτό τον Πήγασο να πιάσει,
για να τον έχει στήριγμα στους άθλους
και στις σκληρές στιγμές που θα περάσει·
μιας και για ‘κείνον κίνδυνος κι αγώνας
στον κόσμο είναι σκοποί ξεδιαλεγμένοι
–απ’ τη στιγμή που σμίξαμε ‘δώ πέρα
αυτή τη γνώμη μπόρεσα να κάμω.
Και, τώρ’ αποζητά καινούργιες τρέλες,
πιο πέρ’ απ’ τη γνωστή του την αναίδεια.
Ανήσυχος κι ατρόμητος, δεν είχε
παρά να δεί το χάος που τη χώρα
–απ’ άκρη σ’ άκρη– ακόμα καταστρέφει·
και, δίχως σκέψη δεύτερη, αμέσως
σ’ αγώνα νέο σκέφτηκε να τρέξει:
τον κίνδυνο αψηφώντας και τον φόβο,
τη Χίμαιρα ο ίδιος ν’ αντικρίσει!

Κι αυτή η επιλογή του με βολεύει,
καθ’ όσον μου παρήγγειλ’ ο γαμπρός μου
τους νόμους ν’ αψηφήσω της Ξενίας
και να τον θανατώσω, τον αυθάδη,
που άγγιξε την κόρη μου, την Άντεια!
Μα πώς θα το μπορούσα, στην οργή μου,
να τον φονεύσω –ιερόσυλος να γίνω
εμπρός στων υπηκόων μου τα μάτια;
Δεν άργησα ο ίδιος να τον σπρώξω,
με τέχνη, τέτοιον άθλο ν’ αναλάβει.
Για σίγουρο θα έπρεπε να τό ‘χα

πως το ‘μοβόρο τέρας θα τον λιώσει,
μ’ ωραίο πόνο κι άκοπα, όπως όταν
δίνουμ’ εμείς τα γηραλέα σκυλιά μας
τροφή σε σκοτεινών Θεών αγρίμια
–όσο ακόμα ζούνε κι αναπνέουν.

Μα, συλλογιέμαι που ‘χει τη βοήθεια
της Αθηνάς, της «πάνσεπτης παρθένας». [*Ειρωνικά*]
Λίγα τα όσα τόλμησε δεν είναι·
κι αν ίσως των Θεών δεν είχε εύνοια,
στον Άδη θά ‘ταν –συντροφιά να κάνει
σ’ όσους, κομμάτια, ‘κείθε ξαμολάμε.
Και, τη Μνησώ, την κόρη μου, σαν βλέπω[ΕΔ.1]
ως φίλη του καλή να τον συντρέχει
–τη συμβουλή της νά ‘χει, αγάπης λόγια
γλυκά να ψιθυρίζει μες στ’ αφτιά του–,
λυσσομανώ: δεν μένει αμφιβολία
αν της Θεάς της έχει τη βοήθεια·
μα, πώς αλλιώς Αυτή θ’ αδειοδοτούσε [*Η Αθηνά*]
την τόσο λατρευτή της πρωθιέρεια
να γυροφέρνει άντρα κάθε τόσο;
Κι ετούτο όσο σκέφτομ’, άλλο τόσο
με τριγυρνούνε μύχιες σκέψεις, μήπως
το χέρι Της το βάλει πάλι βοήθεια
–το σχέδιο το πανούργο ν’ αποτύχει
κι οι ελπίδες μας να πάει απο ‘κεί πού ‘ρθε!

ΑΜΙΣΩΔΑΡΟΣ

Ποιός σου τις είπ’ αυτές τις κουταμάρες;
Εμπρός σου το ξεχνάς ποιος στέκει μήπως;
Έχουν αφτιά παντού οι άνθρωποί μου,
και όριο δεν βρίσκει η ρουφιανιά τους
ούτε στη θύρα ‘μπρός της κάμαρής σου!
Τα όσα ξεστομίζεις είν’ δικά σου
ή άλλων που σου γέμισαν το στόμα;

[ΕΔ.1] Λέει ψέματα, για του προκαλέσει θυμό, αφού ξέρει πως τη θέλει.

Δικά σου αν είναι, ποιός ο λόγος τότε
ν’ αμφισβητείς την πίστη μου σ’ εσένα
και στο κοινό, ανίερο, συμφέρον;
Κι αν είναι άλλων –‘τούτο δεν το ξέρω–,
Έχιδνας γλώσσ’ αν είχαν –να σκορπάει
φαρμάκι - ψέμα και χολή να χύνει–,
χίλιες φορές στον Άδη θα μας στέλναν,
και χίλιες πάλι πίσω θα μας διώχναν·
άλλους ποτέ ποιους δέχτηκε ο Χάρος,
καλύτεροι που νά ‘ταν κι από Κείνον
θάνατο και μαρτύρια να μοιράζουν;[ΕΔ.2]
Και, θά ‘χαμε καλή υστεροφημία,
αιώνια τρομεροί και σιχαμένοι
μες στους ανθρώπους όλους και στον κόσμο!
Κι όσο για τη Μνησώ, την πρωθιέρεια
–και ντροπαλή και άσπιλη που είναι–,
της χρόνιας της αρρώστιας μου ο πόνος
και η κακοκεφιά θε να χορτάσουν
–με πόθο, και ευθύς να γιατρευτούνε–,
όταν τρυγήσω πιά της ιεροσύνης
τους τρυφερούς ασφόδελους λειμώνες,
που ‘ναι ακόμα μ’ όρκο σφαλισμένοι!

Μα, βλέπεις πόσο νιώθω κουρασμένος
με όσα πράττεις δίχως συμβουλή μου·
πολύ –κι άλλο– μπερδεύεται το πράμα,
και ξέμπλεγμα σωστό δεν βλέπω νά ’χει.
Ένας μεγάλος φόβος μ’ έχει πιάσει
απ’ τη στιγμή που πάτησ’ εδώ πόδι.
Κάτι βαρύ μου πλάκωσε τα στήθη
και μ’ αναγκάζει να ζητώ να φύγει
–δρόμο κακό να πάρει, και να πάει
όχι σε τόπο άλλο, μα στον Άδη!

Δεν θέλει σκέψη δεύτερη –μα ξέρω,

[ΕΔ.2] Εννοεί πως, με τόσους που σκοτώνουν και θυσιάζουν, ο Χάρος θα ζήλευε και δεν θα τους άφηνε ποτέ να περάσουν τα ύδατα της Στυγός και να κατοικήσουν στον Άδη. Αιωνίως απέθαντοι, με τις ανόσιές τους πράξεις.

κι έχω πειστεί τι πρέπει ν’ απογίνει:
οι σκοτεινοί Θεοί και τα στοιχειά μας
σ’ αποστολή ανίερη ας δεθούνε,
με μαγγανείες Σόλυμων και ξόρκια·
και, τότε κατακάθαρα θα δούμε
αν των Ελλήνων οι Θεοί πιο πάνω
απ’ τους Θεούς των Σόλυμων κρατιούνται
κι από την πανουργία την αρχαία.
Σίγουρος φύγε, κι ήσυχος κοιμήσου
–ανάμεσα στις τόσες παλλακίδες–
πως η ρομφαία η άγρια του Τυφώνα
το καύχημα με θάνατο πληρώνει!
Το τέρας –που με μάγια θα το δέσω
από θυσίες τόσων που ‘χω κάνει
μες σε τελετουργίες καταχθόνιες–
στον Άδη και ετούτον θα τον στείλει!
Βοήθεια σου δίνω, μα τον νού σου
έχε, για νά βρεις τρόπο να πληρώσεις
ετούτης της βοήθειας το χρέος.

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

Ραδιούργος κι ασυγκράτητος, σαν Τρόμος
δυνάμεων σκοτεινών και Εφιάλτης·
σαν θεουργός παμμέγιστος της σάρκας
που καίγεται και του αίματος που ρέει!

[Ο Αμφιάναξ και ο Αμισώδαρος αποχωρούν απ΄ τη σκηνή. Κλείσιμο αυλαίας.]

ϛ΄ Στάσιμο
ΧΟΡΟΣ

[Ο Βελλεροφόντης βρίσκεται στον στάβλο του παλατιού, δίπλα στον Πήγασο. Ετοιμάζεται ν' αναχωρήσει για τη μάχη, φροντίζοντάς τον όση ώρα τραγουδάει ο Χορός.]

ΧΟΡΟΣ Α΄ [***προς τον Βελλεροφόντη***]

Ξένος είσαι, οδηγός θ' απομείνει
για τον δρόμο η Ψυχή σου, μονάχη·
τα φτερά που ο Πήγασος δίνει
θα την πάνε στη δύσκολη μάχη.

ΧΟΡΟΣ Β΄ [***προς τον Βελλεροφόντη***]

Τα ποτάμια οργή μαύρη εκτρέπει,
κι οι κοιλάδες με θειάφι καμένες·
απο 'κεί να περάσεις θα πρέπει,
σε χαράδρες ξερές, ρημαγμένες.

ΧΟΡΟΣ Α΄ κ' Β΄ [***προς τον Βελλεροφόντη***]

Απ' την έρημο, μάγος - ιερέας
–τη Λυκία που ήρθε ν' αλώσει–
ρίχνει δίχτυα μιας πλάνης αρχαίας·
τη ζωή σου σκληρά θα τελειώσει.

Ο ταγός του Ύαινα της Αιγύπτου·
Χαλδαίος μάγος –κατάρες και λόγια.
Χωρίς φόβο και δείγματα οίκτου,
τις ψυχές φυλακίζει με ξόρκια.

[Ο Χορός αποχωρεί απ' τη σκηνή, μέχρι να εισέλθει ο Αμισώδαρος.]

Ε΄ Επεισόδιο
ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ – ΠΗΓΑΣΟΣ – ΑΜΙΣΩΔΑΡΟΣ

[Στη σκηνή εισέρχεται ο Αμισώδαρος και δείχνει –δήθεν– ενδιαφέρον για την κατάσταση του Βελλεροφόντη, γνωρίζοντας εκ των προτέρων πως δεν μπορεί να τον αποτρέψει απ΄ τον σκοπό του. Θα προσπαθήσει να του δώσει ένα δαχτυλίδι, στου οποίου τον διακοσμητικό λίθο έχει φυλακίσει τις σκοτεινές δυνάμεις των Θεών του –προφασιζόμενος πως πρόκειται για ιερό κειμήλιο των ιερέων των θεών της Λυκίας. Στον ερχομό του Αμισώδαρου, ο Πήγασος αγριεύει κι ο Βελλεροφόντης τον καθησυχάζει.]

ΑΜΙΣΩΔΑΡΟΣ

Φίλε καλέ, πιστέ, Βελλεροφόντη,
σε βλέπω με χαρά πάλι περίσσια.
Σαν έμαθα τι θέλησες να κάνεις,
ανήσυχος ήρθα και τρομαγμένος·
παντού –κι εδώ κι εκεί– σ’ αναζητούσα.
Σαν σ’ όνειρο, τρεχάτος ευθύς ήρθα,
από κινδύνου σκέψεις να σε σώσω.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Ανήσυχος μου μοιάζεις, τρομαγμένος·
δίκιο σαν νά ‘χεις: σε αυτή τη χώρα
πρέπει κανείς στ’ αλήθεια να φοβάται!

ΑΜΙΣΩΔΑΡΟΣ

Στ’ αλήθεια να φοβάται, ναι! Μ’ ανθρώπους
τρελούς έχεις να κάνεις και σκιαγμένους.
Άλλος εδώ χτυπιέται και φωνάζει·
άλλος εκεί κατάμουτρα ασελγαίνει·
άλλοι χτυπούν τα κρόταλα και τρέχουν·
άλλοι πενθούν βαριά, κι άλλοι χορεύουν·
Κι οι πιο πολλοί κυττάζουν φοβισμένοι,
μήπως η Χίμαιρα κάποιο μεγάλο

κι αδάμαστο στοιχειό φανεί, και δώσει
τέλος σκληρό γι’ αυτούς κι όλη τη χώρα.
Δυσάρεστοι οιωνοί: πώς να μην κάνουν
να σιχαθείς κι αυτούς κι αυτή τη χώρα,
κι ακόμα να φοβάσαι μη στο τέλος
σε τίποτε σε μπλέξουν και την πάθεις;

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Σωστά μιλάς, μα μην τους απαρνείσαι
κι αυτούς και όσα μέσα τους παλεύουν,
χωρίς κανέναν δισταγμό και τύψη:
αν, πείθοντας ‘σφαλμένα, τον εαυτό σου,
την πιο σκληρή γι’ αυτούς αποφασίσεις
να βάλεις και ποινή και καταδίκη,
ο αυστηρός κριτής θα στέκεις όλων
–πάντα θεατής αδιάφορος θα μένεις.
Τη γνώμη σου όμως μην προκαθορίζεις
και, δίχως προκατάληψη και θέση,
τα πράγματα τ’ ανθρώπινα να κρίνεις
–και δέν θα βρεις σωστή την καταδίκη.
Και, τους θνητούς πονώντας, που τυχαίνει
στη λάσπη να κυλιούνται και να σβήνουν,
θα ξεδιαλύνεις του κακού τον λόγο·
τη θέση τους θα πάρεις, και με πείσμα
θ’ αγωνιστείς τη μοίρα τους ν’ αλλάξεις.

ΑΜΙΣΩΔΑΡΟΣ

Δεν βρίσκω τάχα τόσο πως αξίζουν.
Κατώτεροι μου φαίνονται πως είναι·
και πρέπει τον κατώτερο, προ πάντων,
να τον κρατείς παράμερα και χάμω.
Αν νιώσει κάποια δύναμη πως έχει,
τον ευεργέτη πρώτα θα χτυπήσει.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Γιατί κρατιέται πάντα στο σκοτάδι·
τυφλός, χτυπά τους άλλους και χτυπιέται.
Και, μες στο φώς ακόμα κι αν τον βάλεις,
πάντα θολά τα πράγματα τα βλέπει.
Δεν είναι όμως έτσι γεννημένος,
δεν είν’ δικό του λάθος η κακία·
τον πλάθουν οι σκληρές οι καταστάσεις.
Κάθ’ άνθρωπο να βλέπεις πρέπει πάντα
ως κάτι το ξεχωριστό και ξένο,
χωρίς κοινούς σκοπούς και δίχως θέση·
πονετικά το μάτι σου να γέρνεις,
κι αγκάλη να ανοίγεις της αγάπης.

ΑΜΙΣΩΔΑΡΟΣ

Το ν’ αγαπάς τον άλλο, το νομίζω
καλό και λογικό· μα την ευθύνη
για τις δικές του πράξεις και τη μοίρα
αυτός μονάχα πρέπει να την έχει.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*εμφατικά*]**

Όχι μονάχ’ αυτός! Την έχουν όλοι.
Την έχει κι ο καθένας για τους άλλους.
Για τους πολλούς, συχνά την παίρνουν λίγοι,
οι διαλεχτοί –κι αν θέλεις, ένας μόνο·
και, δίνει της ευθύνης του τον λόγο
–όχι στους άλλους, όχι!· στην Ψυχή του!,
που είναι και κριτής κι ανταμοιβή του!

ΑΜΙΣΩΔΑΡΟΣ

Τα λόγια σου δεν πείθουν, δείχνουν όμως

πόσο ψηλά πετάς· αλλά του Κόσμου
ο κύκλος προχωράει χωρίς εσένα,
χωρίς τους ταπεινούς να λογαριάζει·
μα ‘σύ κάτι ζητείς, που ‘ναι πιο πέρα
από της Γής τη φλούδα και τα βάθη
–πιο πέρα ακόμα κι απ’ αυτά τ’ αστέρια.
Τα ύψη, ωστόσο, μην ξεχνάς πως σέρνουν
τον ίλιγγο μαζί τους και τη ζάλη·
κι αλίμονο σ’ εκείνον που οι πόθοι
‘μπρος στον γκρεμό τον σύρουνε, δεμένο.
Μ’ αυτά τα λόγια, νόμιζα πως πρέπει
τις τολμηρές σου σκέψεις ν’ αντικρούσω.
Γιατί, καθώς κατάλαβες, το ξέρω
πως πήρες την απόφαση και θέλεις
–καλά και σώνει– μόνος να τα βάλεις
με το στοιχειό που Χίμαιρα το λένε·
και, να προλάβω θέλησα, πριν φύγεις.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*εμφατικά*]**

Χαμένος ο σκοπός σου. Καθώς είπες,
κάτι ζητώ –και, τρέχω να το φτάσω!
Ό,τι στοιχειό –και Χίμαιρα, και τέρας–
κι ό,τι φριχτό και τρομερό κι αν κρύβει,
δροσίζοντας της μοίρας μου τη δίψα,
το σφραγισμένο χείλι του θ’ ανοίξω,
τη γλώσσα τη φαρμακερή να σκίσω.
Μονάχα οι νεκροί δεν έχουν φόβο
–ο τάφος τους ασφάλισε για πάντα.
Κι οι ζωντανοί δεν είναι τάχα τάφοι
σαν σκύβουν φοβισμένοι το κεφάλι,
σαν γέρνουν το κορμί τους ως το χώμα,
και σέρνονται και γλείφουν σαν κουτάβια
κάθε λογής ασχήμιες και φοβέρες,
και στέργουν και ταπείνωση και ψέμα
για να κερδίσουν άνετη μια ζήση;
Ή να κρατήσουν ζωντανή τη σάρκα,

στις προσταγές δουλεύοντας της Πλάνης
–τυφλοί στο φώς και ξένοι στην Αλήθεια;
Κι ακόμα, τί μπορεί μια τέτοια ζήση
ν’ αξίζει πια, κλεισμένη στο σκοτάδι;
Όχι σκυφτός! Ορθός στον προμαχώνα,
κι ακόμα πιο καλά μπροστά μονάχος
–στην πρώτη τη γραμμή–, για τη μεγάλη,
την τρομερή, την κρίσιμη τη μάχη
–τη μάχη για το Φώς και την Ελπίδα!

ΑΜΙΣΩΔΑΡΟΣ

Άλλο, απο ‘μέ δεν έχεις τι ν’ ακούσεις…
Βαριά τραντάζεις, κάνεις να στενάζουν
της Γής τα σπλάχνα· κι όποιος σ’ ατενίζει
νιώθει μαζί και θαυμασμό και δέος!
Μπροστά στη θέλησή σου, ποιος αντέχει;
Και τί την ασυγκράτητη ψυχή σου
ποτέ να τη δαμάσει θα μπορέσει;
Βαδίζοντας στους δρόμους της Ανάγκης,
σε ποιούς καινούργιους δρόμους θα πετάξεις;
Και, γνώμη αν δεν πρόκειται ν’ αλλάξεις,
κι η άσβεστη η τρέλα της ορμής σου
να γίνει ξεγνοιασιά ήσυχου ανθρώπου
–και μ’ όλη την αγάπη, που ‘σαι φίλος–,
φιλίας δώρο δέξου, δαχτυλίδι:
κειμήλιο των ιερών μας των αρχόντων,
Λύκιων θεών τη δύναμη που κρύβει
–ίδιους θεούς που κι οι Έλληνες τιμάνε.
Στη μάχη της Αλήθειας, να σου στέκει
πολύτιμος βοηθός, συμπαραστάτης
–στ’ αδιάβατα που τρέχεις μονοπάτια.

[Βγάζει το δαχτυλίδι που φοράει και το δίνει στον Βελλεροφόντη. Αυτός το δέχεται εγκάρδια.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Πολύ σ’ ευχαριστώ, καλέ μου φίλε!
Στους κόσμους της Αλήθειας και στον δρόμο
που φέρνει, τώρα ‘κείθε θα βαδίσω,
όπως και πάντα –όσο τραχύς κι αν είναι,
χωρίς της δόξας να ζητώ στεφάνι.
Επάνω από τ’ ανθρώπινα και φρούδα,
γυρεύω κάτι ανώτερο κι αιώνιο.
Αντίπαλο στη μοίρα των ανθρώπων,
χαμογελώντας στήνω την ψυχή μου.
Πάω, λοιπόν, ο Πήγασος προσμένει,
όλος ορμή· μαζί του θα πετάξω,
εδώ κι εκεί, ψηλά, σε κάθε μέρος.
Μες στ’ Άγνωστο και στ’ Άπειρο, με πείσμα,
σε τρομερό παιγνίδι θ’ ασωτέψω!

[Ο Αμισώδαρος αποχαιρετάει τον Βελλεροφόντη. Ο τελευταίος αποχωρεί μαζί με τον Πήγασο, για να ψάξει να βρει τη Χίμαιρα. Κλείσιμο αυλαίας.]

Ζ΄ Στάσιμο
ΧΟΡΟΣ

[Όση ώρα τραγουδάει ο Χορός, η Κακία εισέρχεται αργά στη σκηνή –στο σκοτεινό, υγρό και καταχθόνιό της σπήλαιο.]

ΧΟΡΟΣ Α’

Ταίρι είναι η Κακία της Πλάνης,
και της Τάξης ζητούν τη φθορά·
σαν η μία παινεύει την άλλη,
στην καρδιά, στο μυαλό συμφορά!

ΧΟΡΟΣ Β’

Στη λαχτάρα, στην τύφλα της ζάλης,
στο σκοτάδι, στον νου τον θολό,
η γλυκιά ηδονή της κραιπάλης
των θνητών σπαταλάει τον καιρό.

ΧΟΡΟΣ Α’ κ' Β’

Μα, σε μέθης γλυκιά αυταπάτη
–στη σαγήνη της εύκολης ζήσης–
σαν θα μπλέξουν Κακία και Άτη,
την ψυχή τυραννάνε οι τύψεις!

[Ο Χορός αποχωρεί απ’ τη σκηνή, μέχρι να εισέλθει η Άτη.]

Ϛ΄ Επεισόδιο
ΚΑΚΙΑ – ΑΤΗ

[Η Άτη εισέρχεται στη σκηνή, για να ειδοποιήσει την Κακία πως ο Βελλεροφόντης ετοιμάζεται να κινηθεί εναντίον της Χίμαιρας. Παρουσιάζεται ελαφρώς εριστική, περιπαιχτική, συγχισμένη κι αλλοπρόσαλλη.]

ΑΤΗ

Λοιπόν, Κακία, φίλη μου… «μητέρα»
καλύτερα να σ’ έλεγα, κι ακόμα
«παιδί μου»· και τα δυό μαζί… πειράζει;
Μ’ αυτό, αλλάζει τίποτε; Νομίζω
στη ζάλη, στην αντάρα, στο σκοτάδι,
κι ακόμα στ’ Ασυνάρτητο και στ’ Άδειο,
μπορείς να βρείς –θολή– κάποιαν Εικόνα
της ψεύτικης Αλήθειας, που τη λένε
«γεννήτρα» και «βασίλισσα του Κόσμου».
Κι όμως, Εσύ γεννάς την κάθ’ αλήθεια,
είσαι μητέρα αληθινή και βρύση
γλυκιάς δροσιάς στη δίψα της λαχτάρας…
Λοιπόν, όλοι το λέν’ και το φωνάζουν:
ένας εχθρός της Χίμαιρας μεγάλος,
ο ξακουστός Βελλεροφόντης, τώρα
εδώ κοντά μας βρίσκεται, και θέλει
ανάποδα τον Κόσμο μας να ρίξει…
Και μπρούμυτα κι ανάποδα, τί; Τάχα
δεν μοιάζουν δα; Συγγενικά δεν είναι;
Χα, χα! Τι λές; Τ’ αντέχεις τέτοια νέα;

ΚΑΚΙΑ

Για στάσου, Άτη, κι άλλο μην προτρέχεις!
Αν κι είν’ ο χαρακτήρας σου να κάνεις
–μα και να λές– παραξενιές και τρέλες
–που η δική μας η γενιά ζυγίζει[ΕϚ.1]

[ΕϚ.1] Εννοεί πως παρεμβαίνει στο αποτέλεσμα των ενεργειών της Άτης στους ανθρώπους, ως ανώτερη στη Φυσική Τάξη.

με λόγια, πράξεις κι έργα που ριζώνουν
βαθιά, στου λογισμού κάτω τα βάθη–,
Εγώ! του Κόσμου αλλάζω την πορεία:
της ψεύτικης Αλήθειας την Εικόνα
όχι θολή, μα ζωντανή τη βλέπω.
Κι αν ίσως και δεν είχα τόση πίστη
στη δύναμη της Χίμαιρας, ο φόβος
–που τόσο τον μισώ, κι όλο τον στέλνω
μες στων δειλών τα στήθια να φωλιάζει–
κοντά μου θα σερνόταν, να μου ψέλνει
πως και για ‘μέ το σήμαντρο της Μοίρας,
το τρομερό, την ώρα θα χτυπήσει.

ΑΤΗ

Όμως εσύ, κι αν πάθαινες κι ετούτο,
τολμώ να πώ πως τίποτε δεν έχεις
να χάσεις, γιατί πάντα θα κερδίζεις.
Δεν χάνεται η Κακία, και δεν χάνει.

ΚΑΚΙΑ

Δεν είν’ ανάγκη να το πείς. Το ξέρει
–απ’ την αρχή του Κόσμου– ο καθένας
πως είμ’ εγώ ο σπόρος κάθε πόθου·
όλοι τους από ‘μένα επωφελούνται
κάθε που το Παιχνίδι ανακατώνω,
στον Κόσμο μου για νά βρουν καταφύγιο.

ΑΤΗ

Γιατί τους ρίχνεις πάντα με μια τέχνη
που δεν αντέχει η τύψη να τη βλέπει
–που κομματιάζει ό,τι τολμά να φτάσει
απάνω απ’ το κοινό και φευγαλέο.

ΚΑΚΙΑ

Κι απόδειξη και έκβαση είν’ όλα:
οι τιμωρίες κι οι ποινές που τρέμουν,
τόσες φορές που μόνοι τους ξεσκίζουν
τις ίδιες τους τις σάρκες με μανία
–μ’ οργή, παραφροσύνη, μες στον φόβο.
Και, μόνο εγώ μπορώ και τον γιατρεύω
τον πόνο που κουρνιάζει μες στα στήθια,
ξυπνώντας από μέσα τους το κτήνος
και την ψυχή βυθίζοντας στη νάρκη.

ΑΤΗ

Και, δίχως δισταγμό, σ’ εσένα τρέχουν
και σαν τρελοί σ’ ακολουθούν, και πέφτουν
στις δολερές παγίδες σου, και στήνουν
αγάλματα στης Αρετής τα σκιάχτρα
–μιας Αρετής ανύπαρκτης, στ’ αλήθεια!–,
για να ξορκίσουν τη θνητή τους φύση.

ΚΑΚΙΑ

Πολύ σωστά τα λές, καλή μου Άτη,
αν και σ’ αυτά καμιά δεν έχεις πίστη.
Μα, πώς σ’ εμέ το μάθανε να τρέχουν
κι απλόχερα το χέρι να προσφέρουν
για να στηρίξω το φθαρτό κορμί τους,
παρά του Κόσμου το γραφτό αν είναι;

[*Τραγούδι*]
Κι ακόμα εδώ κρατώ, κι ολόρθη στέκω.
Άλλος κανείς το θάρρος μου δεν έχει,
ούτε κανείς τη θέλησή μου,
ούτε κανείς τη δύναμή μου.
Πρόβατα όλοι, ακολουθούν,

στις προσταγές μου προσκυνούν·
κι έρχοντ’ εδώ να λυτρωθούν
τόσοι και τόσοι απ’ τη Σοφία,
κι από της Γνώσης την ανία,
απ’ τα δεσμά, την αγωνία
της Αρετής και του Καλού,
κι από την πλήξη του Ρυθμού
–απ’ όλ’ αυτά που λένε «Τάξη», «Νόμο»,
«Ήθος», «Κανόνα», «Μέτρο» κι «ίσιο δρόμο».
Απ’ όλα αυτά θέλουν, ζητούν,
τρέχουν σ’ εμέ να λυτρωθούν.

[*Εμφατικά*]
Κι είμαι γι’ αυτούς σωστή θρησκεία,
κι αξίζω κάθε τους λατρεία!

ΑΤΗ

[*Τραγούδι*]
Είσαι γλυκιά, και σαγηνεύεις
την κάθ’ ανθρώπινη ψυχή,
γιατί χαρίζεις και χαϊδεύεις
σαν μια μητέρ’ αληθινή!

[*Εμφατικά*]
Κυρίαρχη ‘σαι, κι όλους τους προστάζεις·
κι αν απο ‘σένα ο Κόσμος δεν γεννήθη,
εβλάστησε στη μήτρα σου η ψυχή του·
τ’ άπλωσες χέρι, κι έγινε παιδί σου.
Αλλά γιατί, με τί σκοπούς; Μην ξέρεις;
Μπορείς, δίχως αυτόν, εσύ να ζήσεις;
Κι αυτός μήπως μπορεί χωρίς εσένα;
Σας χαίρομαι! Αχ, τι ταίρι αγαπημένο!

ΚΑΚΙΑ

Πολύ μιλάς, και το σχοινί τεντώνεις

πάρα πολύ –τ’ ακούς;– και θα το σπάσεις!
Άσε τα λόγια τα παχιά, κι ακόμα
άσε τις έγνοιες και παράτα γνώμες
για την αρχή του Κόσμου και το τέλος·
κι έλα πια πές μου, καθαρά, τί θέλει
για ‘τούτους τους δειλούς και τους
χαμένους [*Δείχνει τους θεατές*]
ο νιόφερτος αυτός να κάμει τώρα.
Κρατήσου μια στιγμή καλά στα πόδια
–κι ακόμα πιο πολύ, γερά στα λόγια.
Λοιπόν;

ΑΤΗ

Και με ρωτάς εσύ, που πάντα ξέρεις
και στο σκοτάδι το βαθύ να βλέπεις,
και στις καρδιές τις θεόκλειστες να μπαίνεις;
Εσύ ρωτάς; Να μάθεις θέλεις τάχα,
κι εμέ ρωτάς, την άστατη κι αστεία;
Καλό κι αυτό! Το πράγμα δεν αλλάζει.
Αφού λοιπόν το θές, ξανάκουσέ το:
Ο νιόφερτος εδώ, Βελλεροφόντης,
τη Χίμαιρα ζητεί, τη Χίμαιρά σου
–παιδί τάχα δικό σου αυτή δεν είναι;–,
αυτή –ναι, ναί!– ζητεί να την τραβήξει
κοντά του· μιά για πάντα να τη σβήσει,
κι εσένα στη μορφή της να λαβώσει·
κι από στρατί σ’ άλλο στρατί περνώντας,
τον φόβο στους ανθρώπους να διαλύσει,
και την ισχύ της Πλάνης να γκρεμίσει·
στα δίχτυα της Αλήθειας να τους δέσει,
και της γητειές της Χίμαιρας ν’ αφήσει
στο Χάος και στη Λήθη να χαθούνε!
Λοιπόν ευχαριστήθηκες; Και τώρα
στις προσταγές σου, Δέσποινα, και πάλι!

ΚΑΚΙΑ

Του λείπ’ η τόλμη –‘τούτο το γνωρίζω–
στη Χίμαιρα εμπρός να το κρατήσει
το θάρρος της τρελής του περηφάνιας,
στα δίχτυα της Αλήθειας να την πιάσει
και στο Μηδέν δεσμώτη να τη δώσει.
Καλάκουσέ με: όρθιος δεν θα μείνει,
και τις γητειές της δεν θα τις αντέξει·
κι εκεί που νιώθει δυνατός, θα πέσει
στων τρομερών της όπλων τη μανία.
Τη Χίμαιρα κανείς δεν τη δαμάζει,
κι ούτε μπροστά της στέκεται κανένας:
Θεοί, θνητοί, τρομάζουνε και φεύγουν·
λιποψυχούνε, ρίχνουνε τα όπλα,
στην ‘ξωτική της χώρα σαν θα φτάσουν
–αν πρώτα μες στη μάχη δεν χαθούνε.
Κι εκείνη τους περιγελά! Ξεφεύγει,
κι είναι κι εδώ και πουθενά και πέρα,
και φεύγει και ξανάρχεται και σβήνει,
και πάντα ξαναζεί, κι είναι μπροστά τους.
Όμως, εγώ –και τώρα, καθώς πάντα–
με χέρια δεν θα μείνω σταυρωμένα,
και στον Βελλεροφόντη σου θα δείξω
ο θρίαμβος της Χίμαιρας πως φτάνει.

ΑΤΗ

Τη δύναμη έχεις –ξέρεις και τον τρόπο–
πάντα του Κόσμου τη ροπή ν’ αλλάζεις
και τη μορφή του να τη μεταβάλλεις·
κι όσα δεν θες να γίνουν, προλαμβάνεις.

ΚΑΚΙΑ [*εμφατικά*]

Ό,τι γραφτό να γίνει κι ό,τι όχι,

όλα από ‘μένα είναι καμωμένα·
σ’ ετούτα πάνω έχτισα τον Κόσμο!
Όπου κι αν είναι τώρα πια, θ’ αρχίσει
χιονοστιβάδα συμφορών και τρέλας!
Προτού προβάλλει η Χίμαιρα, θα στήσουν
τους φοβερούς χορούς τους τα ξεφτέρια:
πρώτη η Τυφώ στον γύρο κι η Λαιλάπη,
το πρόσωπο της Γης θα το ξεφτίσουν
μ’ ανεμοζάλες και χαλαζοβρόχια
και με σειρά βροντές κι αστραποβόλια·
κι από κοντά, δίχως σταθμό κι ανάσα,
η στιβαρή Κυδάλη θα τραντάξει
με χτύπους και σεισμούς της Γης τα σπλάχνα!
Κι η μάνα σου, η Έριδα, θα τρέξει
μες στους θνητούς να σπείρει τη διχόνοια,
ποτίζοντας τις γλώσσες τους φαρμάκι,
να πλέξουν σκευωρία για τη νίκη.
Τρέξε κι εσύ να πάρεις την Κραιπάλη,
κι οι δυο μαζί ντυθείτε με νεβρίδες[ΕϚ.2]*,*
πάρτε στα χέρια κρόταλα και θύρσους,
στολίστε τα κεφάλια σας με φίδια
και, με φωνές κι αλόγιστα τραγούδια,
ελάτε ν’ ανταμώσουμε κι εκείνες·
κι όλες μαζί, με τέχνη και μ’ απάτη,
στη Χίμαιρα ν’ ανοίξουμε τον δρόμο!

[Η Κακία και η Άτη αποχωρούν απ’ τη σκηνή. Κλείσιμο αυλαίας.]

[ΕϚ.2] «**νεβρίδες**»: ελαφριά φορέματα από δέρμα νεαρού ελαφιού, που τα φορούσαν οι Μαινάδες και οι βακχευτές (οι ακόλουθοι του Διονύσου) στις ιερές πομπές, κρατώντας θύρσους και κρόταλα.

Η΄ Στάσιμο
ΧΟΡΟΣ

[Η Χίμαιρα βρίσκεται στο «βουνό της Πλάνης», ανάμεσα στη Λυκία και στην Καρία –κοντά στο σημείο όπου ο βασιλιάς της Καρίας, καθώς τη μεγάλωνε και την εξέτρεφε, την πότιζε με ανθρώπινο αίμα. Παντού λάβα, μαύροι καπνοί, καταχνιά, κεραυνοί και βροντές.]

ΧΟΡΟΣ Α΄

Το βουνό του Κράγου ταράζει
μορφή λυσσασμένη κι ωχρή.
Το μίσος μαζί της καλπάζει,
κι η Πλάνη χορεύει γυμνή.

ΧΟΡΟΣ Β΄

Απ' τα βάθη του Χάους φερμένη,
η Χίμαιρα φώλιασ' εδώ.
Κάθε τόσο χυμά μανιασμένη,
και σκορπά παντού τον χαμό.

ΧΟΡΟΣ Α΄ κ' Β΄

Με μορφή λιονταριού και κεφάλι,
γραπώνει, σπαράζει ό,τι βρεί.
Κι απ' τη μέση της, γίδας κεφάλι
ξερνάει φλόγες, πίσσα καυτή.

ΧΟΡΟΣ Α΄

Κι από πίσω –τι φρίκη!– σαρκάζει
δράκος, με διπλώσεις πολλές.
Κάθε τόσο και σχήματα αλλάζει,
και ρίχνει ματιές τρομερές!

ΧΟΡΟΣ Β΄

Ανασαίνει, και μόλεμα αφήνει
στον αγέρα· θειάφι, καπνό
και φαρμάκι απ’ το στόμα της χύνει,
κι ανταριάζει γή κι ουρανό·

ΧΟΡΟΣ Α΄ κ' Β΄

και πέφτουν βροντές και χαλάζι,
φωτιάς καταρράκτες, ποτάμια·
και σφίγγουν τη γή που στενάζει
του χαμού –γερά– τα πλοκάμια.

Είν’ η Χίμαιρα τέρας
μεγάλο, φρικτό!
Φόβος νύχτας και μέρας,
φθορά και κακό!

[Ο Χορός αποχωρεί απ’ τη σκηνή, μέχρι να εισέλθει η Άτη.]

Ζ΄ Επεισόδιο
ΑΤΗ – ΧΙΜΑΙΡΑ

[Η Χίμαιρα έχει ήδη ακούσει τις φήμες πως ο Βελλεροφόντης θα της επιτεθεί. Η Άτη, κατ’ εντολή της Κακίας, σπεύδει να ειδοποιήσει και να προετοιμάσει τη Χίμαιρα για τη μάχη. Εισέρχεται στη σκηνή τρέχοντας και αλαφιασμένη. Στο ίδιο βουνό, ο Ζευς την είχε γκρεμίσει κάποτε, επειδή τον είχε ξεγελάσει. Άσχημες μνήμες έρχονται στο μυαλό της, καθώς ξανανεβαίνει το βουνό.]

ΑΤΗ

Μ’ υπομονή ξεκίνα ετοιμασίες,
να πολεμήσεις τον Βελλεροφόντη
–αυτόν που θέλει, Χίμαιρα, καλή μου,
από τη Χώρα σου έξω να σε διώξει!

ΧΙΜΑΙΡΑ

Άτη, τί λες κι εσύ; Τί; Θα τολμήσει;

ΑΤΗ

Η τόλμη του, απαράμιλλη στον κόσμο,
τον σπρώχνει να κινά για νέους άθλους
κι ανάπαψη ποτέ του να μη βρίσκει
–κάθε φορά και πιό ψηλά να φτάνει.
Είναι θνητοί που, μές στην περηφάνια,
να κατακτήσουν θέλουν τα ουράνια,
και όλο κάνουν έργα και πασχίζουν·
και καταστρέφονται, και καταστρέφουν,
κι ύστερα μένει μοιρολόι και θρήνος·
μα, καθώς φεύγουν, τρέχουνε, φωνάζουν
κι αγκομαχούνε, νέους αγώνες τάζουν
–για να φανούνε, μέσα στη μιζέρια,
αθάνατοι· κι οράματα έχουν νέα,
και προσπαθούν ξανά να την αλλάξουν

και τη δική τους τύχη και του Κόσμου,
έξω απ’ τον κύκλο ‘τούτον της συνήθειας.
Είναι για να γελάς με την καρδιά σου
για τόσο αγαθούς και φαντασμένους!

ΧΙΜΑΙΡΑ

Άτη, τον λόγο να γελάς τον βρίσκω
όχι και τόσο ταιριαστό σ’ εσένα.
Αν είναι τόσο κούφοι, μήπως τάχα
τον ρόλο σου σ’ αυτό κι εσύ δεν παίζεις;
Απ’ τη στιγμή –θυμάσαι;– που τον Δία
κατόρθωσες κι αυτόν να ξεγελάσεις
–κι εκείνος, μ’ αγανάκτηση, σε πήρε
και στο βουνό σε γκρέμισε της Πλάνης–,
απ’ τη στιγμή –πώς το θυμάμαι!– εκείνη
ακούμπησες και τ’ ακουμπάς, με πείσμα,
τ’ ανάλαφρα και τ’ απαλά σου πόδια
επάνω στων ανθρώπων το κεφάλι,
και τους πλανεύεις δίχως να το νιώθουν.
Ναι, τους κεντάς, τους σπρώχνεις, και τους βάζεις
σ’ αδιάβατα να τρέχουν μονοπάτια.
Άτη, λοιπόν, την τρέλα τους σ’ εσένα
–όλοι σ’ εσένα– τη χρωστούν. Κι αν ίσως
κανένας που, με δύναμη μεγάλη,
απ’ τη σκλαβιά σου θέλει να ξεφύγει,
και πάσχει κι αγωνίζεται, και βλέπει
της λευτεριάς χαμόγελο να λάμπει
–όχι! γι’ αυτόν δεν τέλειωσε το δράμα–,
έχει τη Μοίρα ακόμα ν’ αντικρίσει.
Και τι σημαίνει Μοίρα εσύ το ξέρεις,
γι’ αυτό και πάλι βγαίνεις κερδισμένη.

ΑΤΗ

Λειψά τα όσα λέγεις –αν κι αλήθειες·

γι’ αυτό, στα συγκαλά σου έλα κι άκου:
χωρίς εμέ, ψυχή πού θα τη βρίσκαν
να κόβουνε της ζήσης τα βαρίδια,
και μισητά κι αφόρητα ν’ αντέχουν,
απλά μεμιάς τα δύσκολα να βλέπουν
–με φόβο και με πίστη στην απάτη
να κάνουν έργ’ αθάνατα, που στέκουν
για πάντα θαυμαστά στον κόσμον όλο;

[*Τραγούδι*]
Σαν τους προστάξω, αμέσως υπακούουν!
Χάρη σ’ εμένα ζούν και ξεδιπλώνουν
γι’ ανύπαρκτους ορίζοντες φτερούγες·
και ταξιδεύουν –πάντα ταξιδεύουν–
και, κυνηγώντας όνειρα, νομίζουν
πως την Αλήθεια κυνηγούν και πιάνουν·
και δίνονται στον θάνατο με πίστη,
για να διαβούν σ’ αδιάβατα λιβάδια
–ίσκιοι κι αυτοί, να στοιβαχτούν στους ίσκιους.

Και, μην ξεχνάς καθόλου ‘τούτο ακόμα:
δεν είναι μόν’ αυτοί που μου χρωστάνε·
κι εσύ πολλά χρωστάς· Εγώ! σου δίνω
το ‘ξωτικό κι απόκοσμο στεφάνι
–με θρύλους και μυστήρια μεστωμένο–,
για να θολώνεις το μυαλό, ν’ ανάφτεις
μές στην καρδιά, σαν φλόγα, τη λαχτάρα,
κοντά σου να βρεθούν και να σε πιάσουν!
Κι όμως, εσύ γλεντάς και τους ξεφεύγεις!

ΧΙΜΑΙΡΑ

Ναι, ναί! Δεν το ξεχνώ! Στον ίδιο δρόμο
πάντα μαζί βρισκόμαστε, και παίζω
πολύ καλά τον ρόλο μου, και νιώθω
ότι κανείς ποτέ δεν θα με φτάσει.
Ετούτη τη φορά –δεν ξέρω…– όμως

ταράζει μες στα στήθια μου την πίστη
κάτι καινούργιο –πέρ’ απ’ όσα ξέρω!
Καθώς μιλάς, σωστά με ορμηνεύεις
μπροστά να βάλω όλη την ορμή μου
–που, λαύρα ακαταδάμαστη, σαν βράχος
σκληρός, μαζί κι ασάλευτος γρανίτης,
το κάθε τι ταρακουνάει και ρίχνει·
τις δάφνες μου όμως βλέπω ν’ αργοσβήνουν,
και νιώθω η Μοίρα νά ‘ρχεται να γράψει
το «Θέλω» της στο μέτωπό μου πάνω.
Έτσι μου φαίνεται, Άτη. Κι όμως, ξέρω
–και το πιστεύω, δέν μπορεί ν’ αλλάξει!–
πως τίποτε απ’ αυτά δεν είν’ αλήθεια.
Μήπως με κάνεις έτσι να νομίζω,
για να το ρίξεις ύστερα στα γέλια;
Ή μήπως, πονηρή, και πάλι θέλεις
πιο τραγικό τον ρόλο μου να παίξω;

ΑΤΗ

Σε όσα είπες, σύμφωνη θα μ’ έχεις.
Είπες «μαζί βρισκόμαστε στον δρόμο…»,
κι είναι σωστό. Καθένας του, τον ρόλο
–τον ρόλο που του τάχθηκε απ’ τη Μοίρα–,
και θέλοντας και μή, πιστά τον παίζει·
και, ξεγελώντας άλλους, ξεγελιέται.
Ό,τι πλανεύουμε κι αυτό πλανεύει.
Όλα στην Πλάνη κολυμπούν και στέργουν.
Ολάκερος ο Κόσμος είναι Πλάνη!

ΧΙΜΑΙΡΑ

Αν ήταν έτσι, τίποτε δεν πρέπει
νά ‘στεκε εδώ και νά ‘χε σημασία.
Κι όμως, εγώ –καθώς κι εσύ, πιστεύω–
ατράνταχτη κι ανέσπερη τη νιώθω

την ύπαρξή μου ‘τούτη. *Την κατέχω!* [*Εμφατικά*]

[*Εμφατικά*]

Όσο τυφλή κι αν είν’ η δύναμή μου,
βαρύ, μεγάλο, απόκρυφο το βλέπω
–ανάγλυφα– το μυστικό, ν’ απλώνει
σε κάθε τι που υπάρχει και γεννιέται:
καταστροφές και πόλεμοι και θρήνοι,
πλάνη, φαρμάκι, θάνατος και μίσος,
οι πρώτοι οι πυλώνες που στηλώσαν
τον Κόσμο κι ως τα τώρα τον μπολιάζουν.
«Καταστροφή» μ’ αποκαλούν και «ζάλη»·
σαν φάντασμα με βλέπουν, σαν κατάρα,
και τρέχουνε με πείσμα να με πιάσουν.
Μα, στον χαμό κι αν έπεφτα μια μέρα,
μαζί μου δεν θα χάνονταν κι εκείνα
που τους θνητούς τους κάνουν να παλεύουν
και, πειστικά, στην πάλη τους να βρίσκουν
του «διάβα» τους δικαιώτη και αιτία;

ΑΤΗ

Πολύ σωστά τα λές! Μα μή σε νοιάζει!
Την τόλμη του καθένας την πληρώνει
τόσο πολύ, που πάντα το θυμάται·
κι αντάλλαγμα πολλές φορές δεν έχει
παρά καποιο μνημόσυνο, που κάνουν
–με τη φωνή σπασμένη και με δάκρυ,
ανέξοδα και καθυστερημένα–
απομεινάρια συγγενών και φίλων·
μνημόσυνο που αξίζει να χαρούνε,
στην έπαρσή τους μέσα τη χαμένη.
Τί τάχα!, τί φαντάζονται πως κάνουν,
αν κυνηγούν τη Χίμαιρα; Την πέτρα
του Σίσυφου αιώνια θα κυλούνε·
να φτάσουν στην κορφή δεν θα μπορέσουν.
Και, στην κορφή Εσύ κάθεσαι, καλή μου·

κι εκεί!, πάντα, για πείσμα τους, θα μένεις!

ΧΙΜΑΙΡΑ

Κι όμως, αυτός που σήμερα μπροστά μου
τ’ ανάστημά του θέλει να σηκώσει
δεν μοιάζει με τους άλλους· και, στην πάλη
ατρόμητα μου φαίνεται πως μπαίνει.
Αν πήρε την απόφαση, και θέλει
ίσος μ’ εμένα να σταθεί, να ξέρεις:
σκληρά θα πολεμήσει, προσπαθώντας
–με τη δική του θέληση– να σπάσει
την τρομερή κι αιώνια δύναμή μου.

ΑΤΗ

Κι αν τό ‘βαλε στον νού του, και το πήρε
απόφαση και θέλει να τολμήσει,
και τώρα έρχετ’ εδώ να σ’ αντικρίσει,
να μην ξεχνάς τα λόγια μου τα πρώτα:
η τρέλα είναι μέγγενη της τόλμης,
κι είναι τρελός αυτός και θα την πάθει.

ΧΙΜΑΙΡΑ

Στην τρέλα του μπορεί να ξεπεράσει,
Άτη, κανείς την ίδια του τη φύση.

ΑΤΗ

Εκεί πια τότε, Χίμαιρα, αν ζητήσεις,
και στα τυφλά θα βρείς το δάχτυλό μου.
Κανείς!, κανείς δεν ξεπερνά τη Φύση·
κι όσοι τολμούν και λέν’ πως πετυχαίνουν

–οι δύστυχοι!– καυχιώνται στα χαμένα·
κι είναι σκληρή γι’ αυτούς η τιμωρία,
να τους ξεφεύγει βλέποντας εκείνο
που πίστεψαν στα χέρια πως βαστούνε.
Μια τιμωρία τέτοια –που θα μείνει
ανόθευτο παράδειγμα στον Κόσμο–
ετούτος ο θρασύς και ξιπασμένος,
ο γιος της Ευρυμέδης και του Γλαύκου,
πρέπει να βρεί –και θα τη βρεί πια, τώρα!

ΧΙΜΑΙΡΑ

Ναι! Πρέπει να τη βρεί! Θα τιμωρήσω
και πρόκληση και θράσος καθώς πρέπει.
Τα λόγια σου μου ξάναψαν την έχθρα,
και την οργή μου τώρα θ’ αντικρίσει.

ΑΤΗ

Μαζί με την οργή σου –να το ξέρεις–
θα νιώσει και τα χάδια της Κακίας.
Από νωρίς της μήνυσα, κι εκείνη
τα μέτρα της τα πήρε και δουλεύει.
Αυτή, σαν πιο σοφή και μαθημένη,
δεν μένει με τα χέρια σταυρωμένα.
Όλους τους φίλους στέλνει τους κοινούς μας
υποδοχή μαζί μ’ εσέ να κάνουν
στον τόσο τρομερό Βελλεροφόντη
–τον Δουλευτή της Αρετής, και Πλάστη
και Κυνηγό μεγάλο της Αλήθειας!
Τι λόγια, Χίμαιρα, παχιά, μεγάλα!

ΧΙΜΑΙΡΑ

Θα πάρει την απάντηση που πρέπει.

Άτη, χωρίς χρονοτριβή, τη μάχη
αλύγιστα –σαν πάντα– θα τη δώσω.
Όσο μεγάλος κυνηγός κι αν είναι,
την τέχνη τη δική μου δεν τη φτάνει.
Κι αν έχει εκείνος θέληση και θάρρος,
έχω κι εγώ και δύναμη και πείσμα!

ΑΤΗ

Εμπρός, λοιπόν! Μη στέκεσαι, προχώρα!
Ψηλά πάρε τη θέση σου, και χτύπα
–χτύπα σκληρά! Ξεδίπλωσε και δείξε
τη μαγική σου δύναμη και τέχνη.
Ο Κόσμος είναι κτήμα σου! Προχώρα!
Κι εγώ στης Πλάνης το βουνό θ’ ανέβω,
προσμένοντας το σάλπισμα της νίκης.

[Η Άτη αποχωρεί. Κλείσιμο αυλαίας.]

Θ΄ Στάσιμο
ΧΟΡΟΣ

[Σε μια πόλη κοντά σε μια κοιλάδα, στα περίχωρα της Ξάνθου (πρωτεύουσας της Λυκίας), κόσμος ανήσυχος και τρομαγμένος τρέχει να μπει στα σπίτια. Ο ουρανός συννεφιάζει και το φως ξεθωριάζει. Προμηνύματα καταιγίδας, που γίνονται ολοένα και πιο έντονα καθώς τραγουδάει ο Χορός, μέχρι να καταλήξουν σε καταιγίδα και καταχνιά. Πάνω στον καπνό προβάλλονται μορφές στοιχειών.]

ΧΟΡΟΣ Α΄

Ο τρόμος και πάλι με πιάνει,
το φώς λιγοστεύει και σβήνει·
πετούν τα πουλιά τρομαγμένα,
ρεκάζουν και φεύγουν γοργά.

Της Χίμαιρας είναι σημάδια,
ζητούν να σωθούν στη φυγή!

ΧΟΡΟΣ Β΄

Σε τρύπες, σπηλιές, σε κρυψώνες,
στο πρώτο που τύχει λημέρι,
και φίδια και σαύρες κι αγρίμια
λουφάζουν και πάν' να κρυφτούν.

Τη Χίμαιρα τρέμουν και φεύγουν
–τη Χίμαιρα μήπως φανεί!

ΧΟΡΟΣ Α΄

Φτελιές, κυπαρίσσια, πλατάνια
λυγίζουν και σειώνται και τρίζουν.
Κι αυτά τα χορτάρια κι οι θάμνοι
ζαρώνουν και γέρνουν στη γή.
Η Χίμαιρα τώρα σιμώνει,

γεμάτη φοβέρα κι οργή!

ΧΟΡΟΣ Β΄

Τ’ αγέρι φυσά παγωμένο,
μουγγρίζει, σφυρίζει κι ουρλιάζει,
και παίρνει και σέρνει κι αρπάζει,
σαρώνει τα πάντα μ’ ορμή!

Η Χίμαιρα τώρα προβαίνει,
μπροστά της λυγίζει η ψυχή!

ΧΟΡΟΣ Α΄ ϗ' Β΄

Σύννεφα - τέρατα παντού φυτρώνουν και κινάνε·
πλαταίνουμε, φουσκώνουνε, φτερούγες ξεπετάνε,
και προχωρούν και τρέχουνε, τα ουράνια σκοτεινιάζουν·
όλο τον τόπο ολόγυρα με καταχνιά σκεπάζουν.

Δαυλιά αναμμένα ορθώνονται, φίδια φωτιάς πετιούνται·
με δίνες και με στρόβιλους χτυπάνε, και χτυπιούνται·
τρέχουν, γλιστρούν στον ουρανό, και τα πλευρά του σχίζουν·
κρότοι, βροντές και αστραπές τον τρόμο τους σκορπίζουν.

Θεριά μανιασμένα,
κοπάδια - κοπάδια,
ξεσπούν αφρισμένα
–σε βράχους σαν κύματα.
Πανιά ξεσκισμένα,
συντρίμμια, σημάδια·
γλιστρούν –τσακισμένα
καράβια– τα θύματα.

Βοήθεια, βοήθεια!

Η Χίμαιρα φτάνει.
Παγώνουν τα στήθια,
κι ο τρόμος με πιάνει!
Η Χίμαιρα φτάνει…
Βοήθεια, βοήθεια!

[Ο Χορός παραμένει στη θέση του.]

Η΄ Επεισόδιο – 1ο Μέρος
ΧΙΜΑΙΡΑ – ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ – ΠΗΓΑΣΟΣ

[Κακοκαιρία, καταχνιά, αστραπόβροντα, αστροπελέκια, πάταγος. Οι δρόμοι έχουν αδειάσει απ΄ τον κόσμο. Ο Βελλεροφόντης, καβάλα στον Πήγασο, πλησιάζει τη Χίμαιρα. Όση ώρα διαρκούν οι μονόλογοί τους και μέχρι να συναντηθούν, καπνοί συνεχίζουν να καλύπτουν τη σκηνή. Ο Βελλεροφόντης φορά το δαχτυλίδι με τον ψυχόλιθο που του έχει χαρίσει ο Αμισώδαρος και κρατά την ασπίδα της Αθηνάς με το Γοργόνειο.]

ΧΙΜΑΙΡΑ **[*μονόλογος*]**

Αυτός είναι! Καλά τον ξεχωρίζω
στις αστραπές και μέσα στην αντάρα.
Στον Πήγασο τον φτερωτό καβάλα,
εδώ κι εκεί μ’ αναζητεί... Για λίγο
ας τον αφήσω να γλεντά, ζητώντας
τη Χίμαιρα –*Εμέ!*– να συναντήσει.
Κι ας είν’ εδω κοντά μου, κι ας σκοντάφτει
κάθε στιγμή μπροστά στα πλάσματά μου.
Η θέλησή του θέλω να χτυπήσει
στη δύναμή μου τώρα και να σβήσει!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*μονόλογος, εμφατικά*]**

Τί σκοτεινιά! Τί πάταγος! Τί ζάλη!
Μα και μαζί τί λάμψη που στραβώνει·
αντάρα, καταχνιά, φρενήρης Φύση!
Τί τέρατα κι ασχήμιες που τρομάζουν,
μα και μαζί τί θαυμαστά σημάδια,
πρωτόφαντα στ’ ανθρώπινα τα μάτια!
Τα μυστικά του Κόσμου, μανιασμένα,
από κορφές πανύψηλες και βάθη
–κι απ’ όλες τις μεριές, κάτω κι επάνω,
σ’ απέραντες σκιές και σε κοπάδια,
μ’ ορμή Τιτάνων και στοιχειών σβελτάδα–
προβάλλουν, ξεπηδούν, και ξεδιπλώνουν

φανταχτερές φτερούγες και πλοκάμια.
Προχώρησα, και διάβηκα πιο πέρα
απ’ το θολό ποτάμι της Συνήθειας·
κι η μοναξιά μου απόμεινε μονάχα
–ο φίλος, ο φρουρός κι ο βοηθός μου·
κοντοζυγώνει του σκοπού το τέρμα.

ΧΙΜΑΙΡΑ

Ναι, ναί!, Βελλεροφόντη, θα σου δείξω
πόσο κρατεί η Χίμαιρα κι αξίζει!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Θαρρείς πως τώρα φαίνεσαι μεγάλη,
τη Μοναξιά προβάλλοντας στον Κόσμο
–στον Κόσμο που γεννήθη στην Ψυχή μου;
Απέραντος αυτός καθώς κι ετούτη,
μπροστά σου ατιθάσευτα θα στέκουν! [*Εμφατικά*]

ΧΙΜΑΙΡΑ

Τι κούφια λόγια! Διψαλέος, γυρεύεις
στον Κόσμο μου να φτάσεις, κυνηγώντας
το άπιαστο, τ’ ανέγγιχτο Μυστήριο!
Της αστραπής τη φλόγα θ’ αντικρίσεις
–σ’ ετούτο το ξεσήκωμα της Πλάνης,
σ’ ετούτο το ξανάναμμα του τρόμου,
που μόνος σου γεννάς μες στην Ψυχή σου!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*μονόλογος, εμφατικά*]**

Δυνάμεις σκοτεινιάς και πυρωμένες,
ορμάτε αδερφωμένες και χτυπάτε!

Του κάκου κι αν χτυπάτε! Δεν μπορείτε
τη Χίμαιρα απ’ τα μάτια μου να κρύψτε!
Όπου κι αν είσαι, Χίμαιρα –να ξέρεις–,
το κοφτερό κοντάρι σε προσμένει!

ΧΙΜΑΙΡΑ **[*μονόλογος*]**

Να δώσει θέλει τέλος στον σκοπό του,
και προχωρά με πίστη για τη νίκη.
Όχι! Δεν πρέπει πιά να περιμένω! [*Εμφατικά*]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*μονόλογος, εμφατικά*]**

Εμπρός, λοιπόν, πού κρύβεσαι; Τί; Τάχα
να με δαμάσεις θέλεις με τον Φόβο,
που τ’ Άγνωστο κι ο Κίνδυνος τον τρέφουν
κι ασπίδα τους τον έχουν και τον δείχνουν,
για να κρατούν τον άνθρωπο για πάντα
σ’ αυτής της Γής το κάτεργο κλεισμένο;
Εμπρός, σε προκαλώ! Για φανερώσου!

ΧΙΜΑΙΡΑ **[*εμφατικά*]**

Φυλάξου απ’ την οργή της άγνοιάς σου:
μη βιάζεσαι πολύ, Βελλεροφόντη!
Εδώ, κοντά σου, βρίσκομαι. Μην ψάχνεις
ξεχωριστά στα σύννεφα και στ’ άστρα,
στον ίλιγγο, στις φλόγες και στη στάχτη,
στο φώς της Ομορφιάς και στον χαμό της,
στης Αλλαγής το βροντερό ποτάμι…
Μην ψάχνεις –όχι!–, φτάνει! Συλλογίσου:
μες στη Λαχτάρα, πάντοτε κι ολούθε
–και στη ζωή και στη θανή και σ’ όλα–,
βρίσκομ’ εκεί, κι ακόμα στην Ψυχή σου·
εκεί προ πάντων στέκω θρονιασμένη,

κι είμαι και μισητή κι αγαπημένη,
φριχτή και τρομερή, γλυκιά και φίλη.
Είμ’ ο μοχλός της Πλάσης κι η λαχτάρα,
ίσκιος και φώς, ψευτιά μαζί κι αλήθεια.
Και θα με δείς, αν θέλεις, και μονάχα
κυττάζοντας την ίδια την Ψυχή σου
–αυτήν που στην ασπίδα σου προτάσσεις.
Είμ’ έτοιμη, λοιπόν, να σ’ αντικρίσω.
Και, πρώτα - πρώτα, πές μου: τί γυρεύεις;

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ [*τραγούδι*]

Είσαι, λοιπόν, Εσύ; Σε ξεχωρίζω
στην καταχνιά, σαν ίσκιο και σαν λάμψη,
σαν μια μορφή παράξενη, πλανεύτρα,
σαν κάτι το γνωστό μαζί και ξένο,
σαν κάτι που δεν πιάνεται, κι ας μένει…
Απ’ τη μιλιά σου οι παλμοί αντηχούνε
σαν κύματα μιας θάλασσας –που πέφτουν
και που ξεσπούν σε βράχους, μανιασμένα·
που λογική κι ελπίδα ξεθωριάζουν,
αντιλαλώντας λόγια ανταριασμένα
–γέλια, μαζί και θρήνους των Αιώνων.
Είσαι κοντά μου, Χίμαιρα, πια τώρα
και δεν μπορείς –κι αν θές– να μου ξεφύγεις.

ΧΙΜΑΙΡΑ [*εμφατικά*]

Τί; Να ξεφύγω; Και, γιατί; Πώς –τάχα
σοφός εσύ– πιστεύεις παραμύθια
για τους κοινούς που φτιάχτηκαν μονάχα;
Δεν έλειψα ποτέ, κι ούτε θα λείψω!
Κρατώ τη θέση πάντα, κι εκεί μένω.
Κι είμαι μπροστά στα μάτια τα καθάρια
που θέλουν ν’ αντικρίσουν την Αλήθεια
–κι όχι μονάχα θέλουν, μα κι αντέχουν·

μια σκέψη που η «Αρετή» σου τη φοβάται.
Και πάλι σε ρωτώ, Βελλεροφόντη:
Ξέρεις που πάς κι εδώ τι θές να κάνεις;

[Οι καπνοί και τα ειδικά εφέ στη σκηνή αρχίζουν να μειώνονται σταδιακά, μέχρι να διακοπούνε.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ [*τραγούδι*]

Σε μιάς νυχτιάς θαμπής, πηχτής τα βάθη
ο Νούς μονάχος τρέχει και πλανιέται·
και λαχταρά της χαραυγής το γέλιο,
κι αποζητά τον Ήλιο της Αλήθειας.
Κι όμως, εσύ τον Ήλιο της τον κρύβεις,
της χαραυγής τα γιούλια ξεριζώνεις·
παίρνεις το φώς, του πνίγεις την ελπίδα,
στον στρόβιλο τον ρίχνεις και στον τρόμο·
τον ηθικό τον κόσμο τον χλευάζεις,
της Αρετής τα βάθρα τα σκεβρώνεις,
ανατροπή σκορπάς και καταφρόνια.
Ό,τι πιστεύει αυτός εσύ το δείχνεις
αδύνατο κι ανύπαρκτο και ψέμα.
Κι είσαι της Πλάνης γέννημα και θρέμμα,
και της Κακίας μαστροπός και σκλάβα.
Ζητώ τη συντριβή σου! Νά τι θέλω!
Εσένα σαν χτυπήσω κι αφανίσω,
χτυπώ κι αυτά μαζί και τ’ αφανίζω!
Φτερά να δώσω θέλω στην Αλήθεια,
στο κάστρο της γαλήνης να φωλιάσει·
παντού βωμό γερό να αναγείρω
στο μέτρο, στη χαρά και στην αγάπη.
Δεν είν’ αυτά πανόσια; Δεν φτάνει
μα και γι’ αυτά μονάχα να παλέψω;

ΧΙΜΑΙΡΑ [*τραγούδι*]

Φτωχέ Βελλεροφόντη, θα γελιέσαι.
Αυτά μ’ εμάς καμιά δεν έχουν σχέση.

Αδύναμα και άψυχα λουλούδια,
ξεφύτρωσαν ανάμεσα στα βάτα,
σε κάκοσμα χορτάρια και σ’ αγκάθια.
Γι’ αυτά έρχεσ’ εδώ να πολεμήσεις;
Γι’ αυτά τα φρούδα πλάσματα που, φτάνει
λιγάκι το λιβόρι να φυσήξει,
κι αμέσως πέφτουν κάτω σαν τα φύλλα,
και χάνονται γοργά, για να ξεμείνουν
της Ομορφιάς τα κλώνια γυμνωμένα;
Κι ήρθες εδώ, κι ανέβηκες καβάλα
στο φτερωτό της Μέδουσας βλαστάρι,
αυτά τα κούφια λόγια να ψελλίσεις;
Για κράτησε για λίγο την ορμή σου,
και σκέψου πιο καλά πού θα μπορούσε
ο δρόμος που τραβάς να σ’ οδηγήσει
–σαν δούλο της λαχτάρας που σε σπρώχνει
τη συντριβή μου τώρα να γυρεύεις.
Σκέψου καλά, προτού να προχωρήσεις!
Κάτι ποθείς, και τρέχεις να το πιάσεις…
Μα, ‘κείνο που ποθείς, μήπως το ξέρεις
αν καθαρά στα μάτια σου προβάλλει;
Και, μήπως όταν πια θα τ’ ακουμπήσεις
–κι η μάστιγα της Πλάνης σου σ’ αφήσει–,
απ’ τ’ όνειρό σου τότε θα ξυπνήσεις,
να δείς μπροστά στα μάτια σου να στέκει
ό,τι καιρό επάλεψες να φτάσεις
–μα όχι πια σαν ‘κείνο που ποθούσες,
μα σαν σκιά που έσβησε για πάντα,
βαθιά μες στου ανέφικτου το σκότος;
Μήπως αυτό ζητώντας, στην καρδιά σου
τ’ αντίθετο γεννιέται και ριζώνει;
Φτωχέ Βελλεροφόντη, σε λυπάμαι!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*εμφατικά*]**

Για λύπηση ποιος είναι, θα το μάθεις
αμέσως τώρα, Χίμαιρα, πλανεύτρα,

της Έχιδνας παιδί και του Τυφώνα.
Τη συντριβή σου θέλω, γιατί στέκεις
σαν φόβητρο στα μάτια των ανθρώπων·
και, κάθε τους ορμή και αφοβία
στ’ Αδύνατο τη σέρνεις και την πνίγεις,
κάθ’ ομορφιά ξεφτίζοντας κι ελπίδα.
Θέλω τη Γνώση –σουβλερό τρυπάνι–
βαθιά να μπεί, και θρύψαλα να κάνει
κάθε κρυφό και μυστικό και ψέμα.
Γι’ αυτά έρχομ’ εδώ να πολεμήσω!

ΧΙΜΑΙΡΑ **[*εμφατικά*]**

Όχι! Δεν θές γι’ αυτά να πολεμήσεις!
Όχι! Μια πρόφαση είναι κι ένα ψέμα!
Ζητείς να κατακτήσεις τον Αιθέρα,
τους ήλιους και τ’ αστέρια να τα δέσεις,
τη Γή να την ξεφτίσεις σαν κουρέλι…
ζητείς Θεός να γίνεις, και να πλάσεις
κι εσύ, κατά πως θέλεις, κι άλλους Κόσμους!
Πιο δίκιο κι ομορφιά κι ορμή και πίστη
βρίσκεις σ’ αυτούς που λές πως προστατεύεις;
Ποιας Αρετής τα βάθρα θα στεριώσεις;
Μπορείς μήπως εσύ να το ορίσεις
και το καλό και τ’ όμορφο, το δίκιο;
Μήπως το «δίκιο» γι’ άλλους που γυρεύεις
–και ξαστοχάς να νιώσεις τι ποθούνε–
είναι γι’ αυτούς δυστύχημα και πόνος;
Μα τί ‘ναι αυτά που λές, Βελλεροφόντη;

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*εμφατικά*]**

Ζητώ το φως να λάμψει της Αλήθειας!

ΧΙΜΑΙΡΑ **[*εμφατικά*]**

Μα ποιάς Αλήθειας, ποιάς, Βελλεροφόντη;
Αγιάτρευτα, κυλιέσαι μές στην Πλάνη.
Το φώς τό ‘χεις μπροστά σου της Αλήθειας,
την ίδια –ακούς;– κι ακέραια την Αλήθεια:
εμένα –ναί!–, τη Χίμαιρα, μονάχα·
κι έχεις κλειστά τα μάτια, και δεν βλέπεις!
Ο κόσμος είμ’ Εγώ, κι Εγώ προστάζω!
Εγώ δημιουργώ και καταστρέφω,
κι όλου του Κόσμου ορίζω την πορεία,
και το καράβι κυβερνώ του Χρόνου.
Έξω απο ‘μένα, τ’ άλλα μένουν κούφια
–Κενό, Μηδέν, Σιγή κι Ακινησία...
Αυτά λοιπόν ζητείς, Βελλεροφόντη;

[Ο Αμισώδαρος, κρυμμένος στους καπνούς (ή έξω από τη σκηνή), εισέρχεται αργά και παρακολουθεί από μακριά.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*εμφατικά*]**

Τα λόγια σου τα πλάνα να τ’ αφήσεις·
δεν βρίσκουν τόπο πιά, και πάν’ χαμένα.
Τη συντριβή σου θέλω και τη βλέπω.
Μ’ ακούς; Την καταδίκη σου τη λένε
λαχτάρες και στενάγματα και πόνοι,
απ’ τη στιγμή την πρώτη που στον Κόσμο
στηλώθηκε η Ψυχή με περηφάνεια
και ξέχυσε παντού τη θέλησή της.
Το χτύπημα της Θέλησης της ίδιας
ήρθ’ η στιγμή πια τώρα να το πάρεις.
Στάσου, λοιπόν, και κύτταξε να βάλεις
τη δύναμή σου ακέραια στον αγώνα.
Να σε συντρίψω θέλω, μιά για πάντα,
και πάρε –νά!– το χτύπημα το πρώτο!

[Της ρίχνει βέλη, καβάλα στον Πήγασο.]

Η΄ Επεισόδιο – 2ο Μέρος
ΧΙΜΑΙΡΑ – ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ – ΠΗΓΑΣΟΣ – ΑΜΙΣΩΔΑΡΟΣ

[Ο Αμισώδαρος έρχεται στο προσκήνιο για να βοηθήσει τη Χίμαιρα, ενώ ο Βελλεροφόντης και η Χίμαιρα ξεκινάνε τη μάχη. Ξανά καπνοί και ειδικά εφέ στη σκηνή.]

ΧΙΜΑΙΡΑ

[*Εμφατικά*]
Αχ! Τί; Χτυπάς; Τολμάς, Βελλεροφόντη;
Άϊ!, τότε –νά!– δοκίμασε, αφού θέλεις,
της αστραπής την τύφλα και το μένος·
του κεραυνού τα πυρωμένα νύχια,
τον βρόντο και τις δίνες του Τυφώνα,
τον χαλασμό, και το κεντρί του πόνου,
και του κατακλυσμού το λυσσομάνι.
Με τα στοιχειά της Γής βάλ’ τα, κι αντάμα
με σκοτεινές δυνάμεις του Ερέβους·
και, δέξου καταπρόσωπα πια τώρα
και των θνητών τη χλεύη και το γέλιο.
Όλα, λοιπόν, εμπρός, δοκίμασέ τα!

[Ο Βελλεροφόντης κατεβαίνει απ’ τον Πήγασο. Ακολουθεί σύντομη, χορογραφημένη σκηνή μάχης.
Ο Αμισώδαρος παρουσιάζεται λίγο μακριά και πίσω, να ψελλίζει ακαταλαβίστικα λόγια. Η Χίμαιρα και ο Βελλεροφόντης δεν τον βλέπουν. Προς το τέλος της σκηνής της μάχης, το δαχτυλίδι με τον ψυχόλιθο αρχίζει να καίει το χέρι του Βελλεροφόντη. Προσπαθεί να το βγάλει, μάταια όμως –ταυτοχρόνως αποφεύγοντας τα χτυπήματα της Χίμαιρας. Η Χίμαιρα το παρατηρεί κι αμέσως καταλαβαίνει τι συμβαίνει. Κυττάζει τριγύρω και βρίσκει τον Αμισώδαρο. Ο Βελλεροφόντης πιάνει μια άκρη, πεσμένος και παλεύοντας με τον ψυχόλιθο, καθώς Μαύρες Σκιές τον τριγυρνούν και τον «δένουν». Η Χίμαιρα δεν επιτίθεται. Δεν καταδέχεται τη νίκη με τη βοήθεια του Αμισώδαρου. Αρχίζει κι αυτή να χτυπιέται και να χάνει μέρος των δυνάμεών της. Τα μάγια του Αμισώδαρου επηρεάζουν ταυτοχρόνως τον Βελλεροφόντη (περισσότερο) και τη Χίμαιρα (λιγότερο). Ο Αμισώδαρος αποκαλύπτεται στο προσκήνιο, ελαφρώς απορημένος με τη στάση της Χίμαιρας. Οι καπνοί αραιώνουν και σταματάνε τα ειδικά εφέ.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*μονόλογος, εμφατικά*]**

Είδωλα μαύρα –Σκιές– βογγομανούνε,
σκήπτρα κρατώντας τρόμου και μανίας·
κι ήρθανε την Ψυχή μου να στοιχειώσουν
μ' αχούς βαριούς και μ' απαλόϋπνα λόγια
–λόγια ψυχών φριχτά βασανισμένων.
Πορφύρα σκοτεινή φορούν, σκισμένη
απ' τα πολλά μαρτύρια και τους πόνους.
Σαν από τάφο που ίσκιοι κατοικούνε,
ίσκιοι χιμάνε –κτήνη απληστίας
κι ονείρων στερημένων φαντασίας–,
βασάνου νέου δέσμιοι να γίνουν·
κι όσα με πίστη τρέφουν την ορμή μου
βάναυσα σε οδύνες να τα σύρουν,
να πληγιαστούν με φοβερές κατάρες.
Τί ταραχή! Τί πάταγος! Τι ζάλη
είναι αυτή, και δέν μπορώ να ισιώσω!
Γερά, Ψυχή, κρατήσου στο Σκοτάδι!

[Ο Αμισώδαρος επικαλείται τις σκοτεινές δυνάμεις των θεοτήτων που πιστεύει πως εκπροσωπούν το Χάος, τις ψυχές όσων έχει στείλει στον Άδη, καθώς και τις σκεπτομορφές των πλανεμένων πιστών του ιερατείου του, για να επιτεθούν στον Βελλεροφόντη, βοηθώντας τη Χίμαιρα.]

ΑΜΙΣΩΔΑΡΟΣ **[*επίκληση / ιερουργία, εμφατικά*]**

Χάρε, Εκάτη, Έρεβος, Φλεγέθων,
κι οι κόρες της Στυγός οι φρικαλέες
–της δύναμής μου εσείς οι επιστάτες,
χέρι εγώ της άγριας οργής σας–,
στου πυρετού τη σκοτεινή μανία,
ακούστε την επίκληση που κάνω:
Ενώστε τη σιωπή όλων των Ίσκιων,
οι Πύλες να ανοίξουνε του Άδη,
τον Φόβο και τον Τρόμο να ξεθάψουν!
Του Τάρταρου η πνοή η ψυχοφόρα
τον άχρωμο πηλό ας ζωντανέψει!
Και η φωτιά η φαιόχρωμη απάνω

στη γή ας αναβλύσει, απ’ του θανάτου
τον Κόσμο –που τη θρέφει στα σκοτάδια·
στους τάφους κάτω όσοι κατοικούνε
–μαυροβαμμένες θύελλες– ας πέσουν
απάνω στης περφάνειας του τη δίψα!
Με λύσσα, αδελφωμένα να του ορμήξτε,
στοιχειά της Οκνηρίας και της Λαγνείας,
της Απληστίας και της Οργής δαιμόνια
–γεννήματα του Πόνου και της Λήθης!
Και της Ψυχής λαχτάρα για Αλήθεια
με πόνο και μ’ οδύνη τώρα σβήστε,
τα μάτια του σφαλίζοντας για πάντα!

[Ο Βελλεροφόντης έχει σιγουρευτεί πλέον για τον κάλπικο ρόλο του Αμισώδαρου. Πιάνει το δαχτυλίδι, προσπαθώντας να ξεφύγει απ’ τις Σκιές.]

ΒΕΛΛΕΡΡΕΦΟΝΤΗΣ [***προς τον Αμισώδαρο, εμφατικά, δείχνοντας το δαχτυλίδι***]

Σ’ αυτόν τον λίθο, πρόδωσες φιλία
και όρκους προστασίας και βοήθειας·
και πλήρωσες –μ’ απάτη και με μάγια,
με βάσανα, με φόβο, και με πλάνη–
την πίστη την αβίαστη των ανθρώπων
–ελπίδες φρούδες τάζοντας κι αγάπη.
Σ’ αυτόν τον λίθο, θέ να βρείς σε λίγο
μια φυλακή αιώνια και τον δρόμο
χωρίς επιστροφή –δεμένος μέσα
στον Κόσμο που πλαστούργησες για ‘κείνους.
Σε τύφλα απληστίας και κακίας,
το ξόδεψες του χρόνου το μοιράδι
που δίνουν οι ταγοί στους υπηρέτες!

[Συνεχίζει να παλεύει με τις Σκιές. Έχει πλέον συνειδητοποιήσει το τι είναι η Χίμαιρα γι’ αυτόν.]

ΧΙΜΑΙΡΑ [***προς τον Αμισώδαρο, εμφατικά***]

Αδάμαστη η αιώνια δύναμή μου·
θνητού δεν έχει ανάγκη τη βοήθεια!

Καμιά ευγνωμοσύνη δεν οφείλω
σε ξιπασμένο κι άθλιο υπηρέτη,
δυνάμεις μυστικές που αφυπνίζει
–απόκρυφες σ’ ετούτον ‘δώ τον Κόσμο–,
να δέσει τους θνητούς με μαγγανείες,
προτάσσοντας το κέρδος, μ’ ανομία.
Στ’ όνομα του πατέρα μου, Τυφώνα
–με τόσα ξόρκια που ‘χεις μαγαρίσει–,
θα καρβουνιάσω τη φθαρτή σου σάρκα·
στον Άδη θα σε στείλω· ας σε δεχτούνε
όσοι εκεί κάτω έστειλες, δεμένους.
Δεν είμαστε του Χάους παραχέρια,
μα των ανθρώπων γόνιμος αγώνας!
Σε κάθε Νου τα βάθια κρυφοκαίμε,
και σε Ψυχές π’ αντέχουνε ν’ ακούνε
δονήσεις σκοτεινές –για να τις πλέκουν
μαζί μ’ αχτίδων δίχτυα φωτοφόρα,
ν’ αφουγκραστούν του Κόσμου την Εικόνα.

ΑΜΙΣΩΔΑΡΟΣ **[*προς τη Χίμαιρα, εμφατικά*]**

Σαν της Αβύσσου στέκεσαι τη Σκύλλα
μπροστά μου όρθια, και βαριά μουγκρίζεις·
ξερνάς φαρμάκι μαύρο απ’ το στόμα,
κατάρες, και κακία –κούφια λόγια,
στρυφνά, και ακατάληπτα, και φαύλα!
Μ’ όλο το μένος χτύπα του Τυφώνα,
φίδια φωτιάς και στάχτη ας μου ρίξεις·
με πίσσα και καπνιά περίλουσέ με,
κι ας δούμ’ από τους δυό μας ποιός θα μείνει!
Χα, χα, χα!

[Καπνοί και ειδικά εφέ πάλι στη σκηνή. Ο Βελλεροφόντης παλεύει ακόμη με τις Σκιές. Η Χίμαιρα και ο Αμισώδαρος ανταλλάσσουν ξόρκια και κατάρες. Ύστερα από λίγο η Χίμαιρα επικρατεί, και ο Αμισώδαρος πέφτει στα γόνατά του, εξαντλημένος. Την κυττάζει με βλέμμα απλανές κι αγέρωχο, καταλαβαίνοντας πως έρχεται το τέλος του. Παύουν τα ειδικά εφέ. Η Χίμαιρα και ο Βελλεροφόντης έχουν ανακτήσει πλήρως τις δυνάμεις τους.]

ΧΙΜΑΙΡΑ [***προς τον Αμισώδαρο, εμφατικά***]

Σάπιε «ιερέα», Χαλδαίε μάγε, ψόφα!
Στην αγκαλιά σε στέλνω του Τυφώνα,
τροφή αιώνια ο ίδιος για να γίνεις
σ’ όσους με φόβο και χαμό γλεντούσες!

[Δείχνει τις Σκιές.]

Τη λευτεριά σ’ ετούτους θα χαρίσω,
με την ψυχή σου να τραφούν για πάντα!

[Το δαχτυλίδι σπάει. Οι Σκιές αφήνουν τον Βελλεροφόντη κι αυτός ελευθερώνεται. Στη συνέχεια αγκαλιάζουν τον Αμισώδαρο και τον κατατρώνε. Ο Αμισώδαρος δεν μπορεί να ξεφύγει. Αφήνει μια κραυγή αγωνίας, πόνου και τρόμου, καθώς πεθαίνει. Οι Σκιές αποχωρούνε. Ο Βελλεροφόντης σηκώνεται. Μόνος, όρθιος, δεν ξανακαβαλάει τον Πήγασο. Ετοιμάζεται ν’ αντιμετωπίσει ξανά τη Χίμαιρα, τον Καθρέφτη του.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ ΚΑΙ ΧΙΜΑΙΡΑ [***εμφατικά και ταυτοχρόνως***]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Στην Ασπίδα Μου Σε βλέπω…
καθρέφτης αυτή,
καθρέφτης μου Εσύ.
Καθένα απ’ τα Δύο
το Άλλο δεν μπορεί να το ξεφτίσει·
μονάχα δυνατά αν το πολεμήσει,
βαθιά τον Εαυτό του θα γνωρίσει.

ΧΙΜΑΙΡΑ

Στην Ασπίδα Σου Με βλέπω…
καθρέφτης αυτή,
καθρέφτης μου Εσύ.
Καθένα απ’ τα Δύο
το Άλλο δεν μπορεί να το ξεφτίσει·
μονάχα δυνατά αν το πολεμήσει,
βαθιά τον Εαυτό του θα γνωρίσει.

[Ξανά, χορογραφημένη σκηνή μάχης. Ο Χορός τραγουδά, περίπου στο μέσο της μάχης. Καπνοί και ειδικά εφέ ξανά, βροντές, αστραπές. Η Κακία εισέρχεται στη σκηνή, για να δει τη μάχη.]

Ι΄ Στάσιμο (1ο Μέρος)
ΧΟΡΟΣ Α΄ κ' Β΄

Η συντέλεια του Κόσμου…

Οι Τιτάνες χτυπιούνται:
με το Φώς το Σκοτάδι.
Α, τί πάλη φριχτή!
Όχι! Ναί! Και τα Δύο
και φίλοι μαζί και εχθροί.
Με το Φώς το Σκοτάδι χτυπιέται
–Τιτάνες κι οι Δυό, τρομεροί.
Ποιό, στο τέλος –μα ποιό– θα νικήσει;
Ποιό τάχα; Σαστίζει η ψυχή!

[Προς το τέλος της μάχης.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Κατάστηθα, απ’ το δόρυ δέξου χάδια
–που των θνητών το σμίλεψαν οι πόνοι–,
και λύτρωσε τον Κόσμο, μιά για πάντα!

ΧΙΜΑΙΡΑ

Άχ! Άχ!

[Τρομακτική κραυγή της Χίμαιρας, που κατρακυλά στο έδαφος με γδούπο και σπαράζει. Ο Βελλεροφόντης αφήνει το κοντάρι και βγάζει το σπαθί. Το τοποθετεί κάθετα, πάνω στον λαιμό της, κρατώντας τη λαβή με το αριστερό χέρι. Υψώνει το δεξί χέρι και το κατεβάζει απότομα, πάνω στη λαβή, καρφώνοντας το σπαθί στον τράχηλο της Χίμαιρας. Πιάνει τη λαβή με το δεξί και γυρίζει το σπαθί επαναλαμβανόμενα, αριστερά - δεξιά, μέσα στον τράχηλό της. Αίμα αναβλύζει. Η Χίμαιρα είναι νεκρή. Ο Βελλεροφόντης αφήνει το σπαθί και σκύβει δίπλα της, γονατιστός και με το σώμα ελαφρώς προς τα πίσω. Παίρνει με τα δυο του χέρια το αίμα της και το βάζει στο πρόσωπο και στο στέρνο του. Ανοίγει τα χέρια διάπλατα, με βλέμμα στον ουρανό. Κραυγή λύτρωσης.]

ΚΑΚΙΑ

Τι συντριβή αβάσταγη! Κατάρα!

[Η Κακία πάει πάνω απ’ το πτώμα της Χίμαιρας, κλαίει κι οδύρεται. Ο καιρός ξανοίγει. Γαλήνη. Φως.
Ο Χορός έρχεται στο προσκήνιο, σε διπλή σειρά.]

Ι΄ Στάσιμο (2ο Μέρος)
ΧΟΡΟΣ Α΄ κ' Β΄

Ακροκλάδια χλωρά και λουλούδια,
με το δάκρυ χαράς ραντισμένα,
στον βωμό σου, Θεά, τα στοιβάζουμε.
Και, με λόγια βαθιά και τραγούδια
σε λατρείας σκοπό τονισμένα,
τ’ όνομά σου, Αθηνά, το δοξάζουμε.

Πάντα, πάντα το φως της Αλήθειας
θα νικά του Κακού το σκοτάδι.
Οδηγός και σκοπός μας στον Κόσμο,
τώρα και πάντα, ‘τούτο θα μένει
–πάντα, πάντα το Φως της Αλήθειας.

[Ο Χορός αποχωρεί. Κλείσιμο αυλαίας.]

Θ΄ Επεισόδιο
ΑΜΦΙΑΝΑΞ – ΜΝΗΣΩ – ΦΗΜΗ – ΦΡΟΥΡΑ ΑΜΦΙΑΝΑΚΤΑ

[Ο Αμφιάναξ και η Μνησώ βρίσκονται στην αίθουσα του θρόνου του παλατιού, στην Ξάνθο, με θέα προς την ενδοχώρα. Τα νέα για τον θάνατο της Χίμαιρας δεν έχουν φτάσει ακόμη στο παλάτι. Η Φήμη σπεύδει να τους μεταφέρει τα νέα της νίκης του Βελλεροφόντη.]

ΑΜΦΙΑΝΑΞ **[*προς τη Μνησώ, εμφατικά*]**

Από μακριά, ζυγώνει αχνό σχήμα·
λάμπει –στεφάνι ολόλευκο ομίχλης–,
στα κορφοβούνια γοργοπερπατάει.
Και χάθηκε… Μα, νά ‘τη πάλι τώρα!
Γεννά τον τρόμο, πάλλεται με θάμβος!

Τη βλέπω τώρα νά ‘ρχεται κοντά μας,
τη βορινή την πύλη να περνάει,
πίσω απ’ τους φρουρούς να ξεγλιστράει·
με πλάτη αδιαπέραστη ασπίδα,
που σαν τον κλέφτη σκύβει και βαδίζει
–σαν φάντασμα, κλεφτά και σιωπηλά που,
πιότερο αυτό σε κάθε βήμα, λάμπει·
και, νά που μπαίνει τώρα στο παλάτι!
Φρουροί, γοργά! Τις θύρες κλείστ’ αμέσως!

[Η Φήμη εισέρχεται στην αίθουσα του θρόνου. Η Φρουρά εισέρχεται επίσης στον χώρο. Η Μνησώ, με τη διαίσθησή της, αντιλαμβάνεται τις ιδιότητες της Φήμης, όχι όμως και το ποια/-ος είναι.]

ΜΝΗΣΩ **[*τραγούδι, προς τη Φήμη*]**

Στιγμής ταξίδι, ανάσα φευγαλέα
–που σε μυαλό και στόμα ταξιδεύεις–,
ψηλά τ’ ανάστημά σου αναστηλώνεις,
φτερά πλατιά ν’ απλώσεις, γερακίσια·
απ’ τα μικρά μεγάλα θα γεννήσεις,
τ’ αετόπουλο αετός όπως θα γίνει.
Στό ‘να σου μάτι ο Ήλιος πώς αστράφτει!,

και στ’ άλλο η Σελήνη αστραποφέγγει·
φόβο τριγύρω και τα δυό αναλάμπουν
–ζωηράδα, γέννημα ζωής κακοήθους!

Και, όπως πάλι άλλοτε, και τώρα
τα κοφτερά πυρώνεις τα φτερά σου,
στο φλογερό, το χάλκινο το χρώμα·
σαν νέφη μαύρα –από λευκά– τα κάνεις,
τη λαμπερή τους φλόγα ξανανάβεις·
στο κόκκινο τα καίς, σαν μετεωρίτη,
κι ο χρόνος για εσέ γοργοκυλάει.
Στο στήθος, οφθαλμός που ‘ν’ παντεπόπτης
του Κόσμου όλες τις πράξεις ξεδιακρίνει·
και με τ’ αφτιά διάπλατα, απλωμένα,
ακούς όλων τις γνώμες και τους φόβους.
Και, μόλις τα μαντάτα διαλαλήσεις,
σαν χείμαρρος –ποτάμι– ξεχειλίζουν·
και στόματα εκατό θα ξεπηδήσουν,
λυσσομανώντας με φωνή προφήτη·
Κι αν στην αρχή είν’ τσιριχτή η φωνή σου
–φιδιού κουλουριασμένου που πατιέται–,
γρήγορ’ αυτή βρυχιέται σαν λιοντάρι.

[Κυττάζει τη Φρουρά, καθώς η Φήμη έχει αρχίσει να μιλάει στους άντρες.]

Και, των αντρών την όψη παραφθείρεις:
άλλος χαζογελάει και άλλος κλαίει·
άλλος συνοφρυώνεται, μειδιώντας·
και, χάσκουνε πολλοί, εκστασιασμένοι·
και, άλλοι κοντοστέκονται και τρέμουν·
άλλοι κρεμάν’ τα χείλη κι αμφιβάλλουν.
Στοιχειό!, προκλητικά παραμονεύεις,
τον θρόνο μας φθονείς και φέρνεις πόνους!
Δυσοίωνη μορφή, ποιος είσαι πές μας!

ΦΗΜΗ **[*προς τη Μνησώ και τον Αμφιάνακτα*]**

Κόρη είμ’ εγώ της αγαθής Ελπίδος,

προμάχου των θνητών της σωφροσύνης
–που πάντα με θυσίες την τιμούνε,
τις πρώτες τους μα καί τις τελευταίες.
Η αρχοντική αρετή της και η χάρη
στον πρόσχαρο Διόνυσο δοθήκαν
–τα ώριμα σταφύλια που προσφέρει,
κρασί να γίνουν, σκέλια να τρεκλίζουν,
κι ο νούς στη ζάλη νά ‘ναι, θαμπωμένος.
Σ’ ιερής αμπέλου δρόσο και απόσκιο
τον Κόσμο πρωταντίκρισα –θυμάμαι,
εκεί η Ελπίδα μ’ έφερε στον Κόσμο:
απόγονο πρωτόφαντο ως τα τότε,
μα και μαντατοφόρο στους ανθρώπους.
Ακροσφαλής η ζεύξη των γονιών μου,
διπλά ακροσφαλής εγώ, ο γόνος…
αν κι οινοπότης, όλοι σας μ’ ακούτε!
Τ’ όνομα που μου δώσαν είναι «Φήμη»!

ΜΝΗΣΩ [*προς τη Φήμη*]

Γυναίκα είσαι, λοιπόν, μορφή πανούργα;

ΦΗΜΗ [*προς τη Μνησώ*]

Γυναίκα –ναί! –, τί άλλο ήθελες νά ‘μουν;
Τα δυό τα στήθια που ‘χω δεν τα βλέπεις;
Κι όχι γυναίκα απλή, σαν κάποιες άλλες,
μα η μόνη που το φύλο της τιμάει,
κι ανάξιο ή φτηνό δεν το λογίζει
μπρος στ’ άλλο, που «ισχυρό» αποκαλείται.
Της σάρκας δούλες είν’ οι πιο πολλές τους·
κι εγώ είμ’ ο προφήτης τους, και κάνω
τ’ αφτιά τους να φουσκώνουν με μαντάτα,
να κελαηδούν οι γλώσσες τους, να ρέουν·
κι έχω γι αυτές καλύτερη αγάπη
απ’ όση ο τσιγγούνης στον χρυσό του!

ΑΜΦΙΑΝΑΞ **[*προς τη Φήμη*]**

Τί ‘ρθες εδώ να κάνεις; Πές μας τώρα!
Τί νέα φέρνεις, κήρυκα πανούργε;

ΦΗΜΗ **[*προς τον Αμφιάνακτα*]**

Περήφανε κι αδίστακτε Άρχοντά μου,
στην πόλη σου καθώς περιπλανιόμουν
–ανάμεσα στο πλήθος, σαν βακχεύτρα–,
ειδήσεις φρέσκες έφερα στο πλήθος
–που σίγουρα εσύ δεν τις γνωρίζεις,
καθώς απ’ όλους ζείς αποσυρμένος.
Κι εδώ, μές στο παλάτι μιάς και ήρθα,
στην άγρια θέλησή μου παραδώσου!
Σ’ *Εμένα* ανήκει πλέον το βασίλειο·
και τώρα, εμπρός στον θρόνο καθώς στέκω,
στα μούτρα σου τα νέα θα ξεφουρνίσω!

ΑΜΦΙΑΝΑΞ **[*προς τη Φήμη*]**

Ποιό ‘ναι, λοιπόν, το μήνυμα το επείγον που μας φέρνεις;
Σαν μια κραυγή, άσ’ το να βγεί απ’ το γεμάτο στόμα!

ΦΗΜΗ **[*προς τον Αμφιάνακτα*]**

Άκου, λοιπόν, κι ας οπλιστείς –αν έχεις– με κουράγιο!
Ο νέος ο αδείλιαστος –ναι!, ο Βελλεροφόντης,
βορά που τον ξαπόστειλες στης Χίμαιρας τα δόντια,
στους μαύρους της κυνόδοντες και στα γερά σαγόνια–
το τέρας το κατέσφαξε, και νικητής γυρνάει!
Όχι πολύ μακριά από ‘δώ το τέρας τώρα κείται
σωρός σκυβάλων, σήπτεται κι απλώνει δυσωδία·

θειάφι, βρωμιά και πυρετός μολύνουν τον αέρα·
αδιάβατος, θανατερός βάλτος με σάπιες σάρκες
όλη η κοιλάδα που θωρείς απ’ το παλάτι πέρα.
Πεζός δεν την πολέμησε ‘τούτος τη Χίμαιρά σου,
όπως οι άλλοι που ‘στειλες κι αμέσως σκοτωθήκαν·
πετώντας με τον Πήγασο, το φτερωτό θηρίο,
πρώτα το τέρας πάταξε από ψηλά με τόξο,
κι ύστερα δόρυ και σπαθί τη ζήση του τελειώσαν.
Αυτά ‘ναι, Άρχοντα τρανέ, τα νέα που σου φέρνω.
Την κόμη σου ανασήκωσε, και μάτωσε τα χέρια
–ξεσκίζοντάς τα με θυμό και νύχια εξοργισμένα·
και, με τα κατακόκκινα τα μάτια απ’ τη θλίψη,
κύττα εμέ, τον κομιστή των νέων που σε τελειώνουν!

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

[*Προς τη Φήμη, εμφατικά.*]

Απέτυχε το σχέδιο! Τί θα γίνω;
Φάσμα γυναίκας, απεχθές, απαίσιο,
–φτάνει!– *πια άλλο μή με περιπαίζεις*
μ’ αυτά τα δυό τα φωτοβόλα μάτια!
Δεινών καινούργια νέα μη μου φέρεις!

[Η Μνησώ, περιχαρής για τα χαρμόσυνα νέα, αποχωρεί απ’ την αίθουσα του θρόνου. Η Φήμη αρχίζει να μιλάει πάλι στους άντρες της Φρουράς.]

Θεοί, τί βλέπω! Πάλι ασχολείται
με της φρουράς τους άντρες και γελάει!

[*Προς τη Φρουρά, εμφατικά.*]

Σιωπή! Κι αν είστε όλοι θαμπωμένοι,
τη σύλληψή της δέν θα εμποδίστε!
Πολύπραγο ‘ναι πάλι το μυαλό μου,
κι ευθύς πρέπει σε μία δράση αιφνίδια
να κινηθώ, χωρίς αργοπορία.

[*Προς τη Φήμη, εμφατικά.*]

Θα πάψεις τώρα εσύ να μας εμπαίζεις

κι ατρόμητη να στέκεις κι επαρμένη,
στον ύπνο σαν σε πιάσω και το νιώσεις
πως ώριμης της σκέψης έργα κάνουν
τα λόγια σου να μοιάζουν με παιχνίδι.

[*Προς τη Φρουρά, εμφατικά.*]

Φρουροί, γερά, και μήν αργοπορείτε!
Αμέσως, τη φριχτή τη στρίγγλα πιάστε!·
κλείστε το στόμα το παχύ για πάντα,
να μην την ξανακούσω να μιλάει!·
μέχρι τα λόγια να παραφουσκώσουν
μέσα στα δυό της στήθια και να σκάσει!
Σφιχτά, να της περάσετε στα χέρια
άθραυστες, σιδερένιες αλυσίδες
–σαν 'κείνες που φορούν, στον Άδη κάτω,
μαύρα σκυλιά της μαύρης Περσεφόνης·
πετάξτε την μετά βαθιά, να μείνει
σε φυλακή υγρή, μακριά απ' τον ήλιο!

[*Προς τη Φήμη, εμφατικά, αφού η Φρουρά την έχει ακινητοποιήσει.*]

Χέρια και πόδια στά 'χω αλυσοδέσει,
και σύντομα το στόμα σου θα πάψω!
Ελεύθερα, λοιπόν, ας επιλέξεις
–αν έχεις– τελευταία επιθυμία,
πριν δυό ραφές –σαν δεσμοφύλακές σου–
τα χείλη σου σφαλίσουνε για πάντα
–να σπαρταράς και να με καταριέσαι,
και να πρηστούν, να σκάν τα μάγουλά σου,
κι εγώ, να φχαριστιέμαι, να γελάω!

[*Προς τη Φρουρά, εμφατικά.*]

Φρουροί, φρουροί! Να μήν τη λυπηθείτε!
Γερά τα χείλη ράψτε τα αποτρόπαια,
σαν ανοιχτές πληγές· όμως τη γλώσσα
μην την πειράξτε –για να υποφέρει,
να στερηθεί του λόγου της το μέσο.
Και, στην οργή αφήστε τη, ραμμένη
ανίκανη να κράζει άλλες ασχήμιες!

ΦΗΜΗ **[*προς τον Αμφιάνακτα*]**

Και φυλακές και βάσανα έχω ζήσει,
κι ακόμα και τον θάνατο τον ίδιο·
τέτοια πολλά –απροσμέτρητα– περάσαν,
κι απ’ όλ’ αυτά ξεγλίστρησα, όπως ξέρω!
Ανήξερος που είσαι, τέτοια πράττεις
–σίδερα να με δέσουν δεν μπορούνε!
Αυτοί οι δεσμοί που θέλεις να μου ράψεις
μεμιάς θ’ απασφαλίσουν τις δυνάμεις
του νού και της ψυχής, τις μουδιασμένες,
και θα με λευτερώσουν δίχως μόχθο.
Ταίρι για ‘μέ δεν είν’ η πονηριά σου:
πιο πονηρή εγώ, θα σου ξεφύγω
–του ύπνου σου τις ώρες να στοιχειώνω,
μα και φορτίο αβάσταχτο στον ξύπνιο.
Το στέμμα απ’ το κεφάλι σου θα ρίξω,
ακόμα και δεμένη στο μπουντρούμι!

[Η Φρουρά αποχωρεί, απομακρύνοντας τη Φήμη, αλυσοδεμένη.]

ΑΜΦΙΑΝΑΞ **[*μονόλογος*]**

Γιατί να καταχλώμιασα; Πώς τάχα;
Γελάστηκα μαθές, μές στη βιασύνη;
Αλήθεια μήπως έλεγε η Φήμη
–πικρή αλήθεια κι άβολη συνάμα;
Ας μην καταραστώ το μήνυμά της,
μα ευκαιρία ας βρώ για να κερδίσω·
απέτυχε η παγίδα η πανούργα:
ξεγλίστρησε το θήραμα απ’ τα δόντια
κι απ’ του Κακού τα μαύρα τα πλοκάμια·
μα θα πιαστεί· δεμένον μ’ αλυσίδες
θα τον ξεσύρω εδώ, ταπεινωμένο
–στου θρόνου το δωμάτιο, να ικετεύει
για τη ζωή του, πρίν κακοπεθάνει!
Κι έφτασε η ώρα πιά για να γελάσω,
γιατί το μηχανεύτηκα το κόλπο:
Μακριά, πέρ’ απ’ της πόλης μας τα τείχη,

δασότοπος απλώνει στην πεδιάδα,
πυκνός και σκοτεινός –αλόγου χαίτη·
κι ανήλιαγους, πολλούς έχει τους λάκκους,
ανάμεσα στα δέντρα και στους θάμνους
–κρυμμένους, όπως μέσα του σκεπάζει
μούσι παχύ, δασύτριχο τα χείλη.
Εκεί, στην πόλη σαν θα επιστρέφει,
ενέδρα θα του στήσω με τους Λύκιους
–με τους γενναίους τους πολεμιστές μου·
κι είναι αυτό το σχέδιο ζεστό αίμα
που ζωντανεύει τη νεκρή ψυχή μου!

[Κλείσιμο αυλαίας.]

ΙΑ΄ Στάσιμο
ΧΟΡΟΣ

[Η σχέση του Αμφιάνακτα με τον Αμισώδαρο και με το σκοτεινό Τυφωνικό ιερατείο δεν αποκαλύφθηκε ποτέ. Ο ίδιος φρόντισε να «ξεσκεπάσει» και ν' αποδεκατίσει το παρακλάδι του στη Λυκία, ως δήθεν «Προστάτης της Αρετής» (και, μαζί μ' αυτό, και κάθε απόδειξη του ένοχου παρελθόντος του).
Αποδέχτηκε τη νίκη του Βελλεροφόντη εναντίον και των Λύκιων πολεμιστών του, ωστόσο συνέχισε να προσπαθεί να τον εξοντώσει, αναθέτοντάς του νέους άθλους: αρχικά τον έστειλε να πολεμήσει την άγρια φυλή των Σολύμων. Ο Βελλεροφόντης επέστρεψε νικητής. Λίγο καιρό μετά, ο Αμφιάναξ βρίσκει νέα ευκαιρία και τον βάζει να εξοντώσει την πολεμοχαρή φυλή των Αμαζόνων, η οποία έχει εισβάλλει στη χώρα.
Σούρουπο. Η μάχη με τις Αμαζόνες έχει ήδη ξεκινήσει και βρίσκεται σε ανάπαυλα. Ο Αμφιάναξ και ο Βελλεροφόντης βρίσκονται στο στρατόπεδό τους, με τον στρατό της Λυκίας.]

ΧΟΡΟΣ Α'

Της ψυχής η φωτιά, σαν φουσκώνει,
παρασέρνει στο διάβα –πλημμύρα–
κάθε τι που μπροστά της ορθώνει
–και παγίδες κι εμπόδια– η Μοίρα.

ΧΟΡΟΣ Β'

Απειλή όμως νέα, αιμοβόρα
–Αμαζόνων στρατός, σαν λιοντάρια,
θεία οργή–, ερημώνει τη χώρα,
και ποτάμι κυλάνε τα δάκρυα.

ΧΟΡΟΣ Α' κ' Β'

Στη φωτιά παραδίδουν τα στάχυα
και τα δάση –των ζώων απάγκιο·
η αιθάλη ανταμώνει τα ουράνια,
κι οι δεήσεις χαμένες –ναυάγιο.

ΧΟΡΟΣ Α’ ϗ' Β’’

Μιας αγάπης αγνής η ειμαρμένη
θ’ αψηφήσει Θεούς, θα πυρώσει·
σ’ εξουσία ενάντια βλασταίνει,
και σε μάχης σκιά θα μεστώσει.

[Ο Χορός αποχωρεί.]

Ι΄ Επεισόδιο – 1ο Μέρος
ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ – ΑΜΦΙΑΝΑΞ

[Ο Αμφιάναξ είχε τοποθετήσει τον Βελλεροφόντη στην πρώτη γραμμή, ως διοικητή της επίλεκτης φρουράς του, στην οποία είχε δώσει εντολή να μην τον υποστηρίζουν και τόσο ένθερμα στη μάχη. Γνωρίζοντας την αγάπη του Βελλεροφόντη για τη Μνησώ, και βλέποντας πως πάνω στη μάχη δεν κινδύνεψε, ο Αμφιάναξ θα χρησιμοποιήσει την κόρη του σαν δόλωμα, ώστε να πείσει τον Βελλεροφόντη να αιχμαλωτίσει ζωντανές τις Αμαζόνες –ώστε να διατρέξει θανάσιμο κίνδυνο.]

ΑΜΦΙΑΝΑΞ **[*εμφατικά*]**

Μπροστά στη μάχη κάλπασε μαζί μου,
κι ακόμα κι οι Θεοί θα μας ζηλέψουν
όταν γλυκούς καρπούς θε να γευτούμε
νίκης γοργά που τώρα ξημερώνει!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*ειρωνικά*]**

Κάθε φορά για ‘σέ που πολεμάω,
δεν είναι για τη νίκη που φοβάμαι…

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

Λαμποκοπά στα μάτια σου κι αστράφτει
το σπάνιο το θάρρος και η τόλμη,
κι ανταμοιβή καμιά δεν περιμένεις.
Για τέτοιους άθλους άν μπορούσε νά ‘ταν
ανταμοιβή σου η μικρή μου η κόρη,
μπορεί πια τότε και να σ’ αγαπούσε.
Ή μήπως σ’ αγαπά, και δεν το ξέρεις;

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Ποτέ δεν είχα τρόπο να το μάθω,

ούτε ποτέ μου θά ‘χω –μα, ποιος ξέρει;

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

Αξία σπάνια, όπως η δική σου,
ευγνωμοσύνη εύκολα κερδίζει·
κι ο δρόμος από ‘κεί για την αγάπη
σε χρόνο μίας σύντομης ανάσας.
Ψηλά ανάμεσά μας π’ ανεβαίνεις,
ανταμοιβή μισή πώς θα την είχες;
Όταν η δόξα δίκαια κατακτιέται,
εκεί ‘ναι που αρχίζει κάθ’ αγάπη·
ή όποιος απ’ αγάπη κατακτιέται,
αρχίζει τότε δόξας μεγαλείο;

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Κατάπληκτος δηλώνω ότι είμαι
κι άλλες τιμές, μεγάλες, που μου τάζεις!
Ποια ακόμα υπηρεσία –αναρωτιέμαι–
σ’ εσένα να προσφέρω πρέπει πάλι,
για να γνωρίσω τέτοιο μεγαλείο;

ΑΜΦΙΑΝΑΞ

Ανάμεσά μας, είσαι διαλεγμένος·
γι’ αυτή τη χώρα στήριγμα, κολώνα.
Κι ασύγκριτους μιας κι έχεις κάνει άθλους,
πρέπει μετά απο ‘μέ να βασιλέψεις.
Κανείς ποτέ δεν θά ‘θελε –το ξέρω–
αυτό να στ’ αρνηθεί, να στο στερήσει.
Και όταν, μοναχός, το καταφέρεις
να πιάσεις ζωντανές τις Αμαζόνες,
εγώ σου δίνω τότε την ευχή μου
την κόρη μου να πάρεις για γυναίκα·

και το βασίλειο το μισό δικό σου!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Γοργά θα εκτελεστεί η διαταγή σου!

[Ο Βελλεροφόντης αποχωρεί, γρήγορα και χαρούμενος. Κλείσιμο αυλαίας.]

Ι΄ Επεισόδιο – 2ο Μέρος
ΜΝΗΣΩ – ΟΤΡΗΡΗ – ΧΟΡΟΣ ΑΜΑΖΟΝΩΝ – ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

[Στο στρατόπεδο των Αμαζόνων, οι Αμαζόνες έχουν αιχμαλωτίσει τη Μνησώ, έπειτα από κρυφό σχέδιο και εντολή του Αμφιάνακτα. Ο Βελλεροφόντης σπεύδει αμέσως να την απελευθερώσει και να αιχμαλωτίσει τις Αμαζόνες. Η Μνησώ είναι δεμένη χειροπόδαρα. Δίπλα της, η Οτρήρη (η βασίλισσα των Αμαζόνων) και μερικές Αμαζόνες.]

ΟΤΡΗΡΗ **[*τραγούδι*]**

Σαν βλέπεις άντρα που γεννήθη πολυνίκης,
περίλαμπρο να στέκει μες στη δόξα
κι αγάπης γλύκα την ορμή να μαλακώνει,
τότ’ είναι που ‘χεις μόνη ευκαιρία
αλύπητα να επιτεθείς, να τον χτυπήσεις!

ΧΟΡΟΣ ΑΜΑΖΟΝΩΝ **[*τραγούδι, πολεμικός χορός*]**

Μέσα στης μάχης τη βοή,
χτυπάμε σαν την αστραπή·
αντρών η άγρια η σφαγή
είν’ ο σκοπός μου!

Μες σε θανάτου ερημιά,
καμένα, άψυχα κορμιά,
ψυχές που ψάχνουν γιατρειά
σέρνοντ’ ομπρός μου!

Σπαθί, τσεκούρι και δαυλί
είναι του Άρη η πληρωμή
στου Χάρου την πικρή εντολή
–κι ο σύντροφός μου!

Θρήνοι από χήρες κι ορφανά,
κλαμένα, έρημα παιδιά
–που τρέχουν, μέσα στη φωτιά–

ο θρίαμβός μου!

Ιέρεια με ξανθά μαλλιά,
δεμένη με γερά σχοινιά·
μα η ψυχή της δεν λυγά
–οργή εντός μου!

Να την ξεκάνω, εντολή,
Οτρήρη, δώσ' μου!

ΜΝΗΣΩ **[*εμφατικά*]**

[*Προς τον Βελλεροφόντη, με απλανές βλέμμα και κυττάζοντας ψηλά).*]
Αγάπη μου, είμ' εδώ, σφιχτοδεμένη·
μονάχα γλύκα νιώθω να υποφέρω
έρωτα τις βαριές τις αλυσίδες!
Τις δυσκολίες άκοπα θ' αντέξω,
όσο κι αν η καρδιά σε λαχταράει
–γιατί η γαλήνη μέσα μου εταράχθη
απ' όταν σε ξανάδα, εδώ στη χώρα.

[*Προς την Οτρήρη και τις Αμαζόνες.*]
Όσα κι αν υποστώ σκληρά μαρτύρια,
μαράζι κι αναστέναγμα δεν θά δεις·
τι σ' όποιον βασιλεύει τον θεριεύει
του έρωτα η γλυκόλαλη ανάσα.

ΟΤΡΗΡΗ **[*εμφατικά, χτυπώντας τη Μνησώ*]**

Δεν πρόκειται να βρείς αγάπης γλύκα
σ' αυτές τις αλυσίδες που σε σφίγγουν·
και, πρίν του έρωτά σου η ευτυχία
να ευοδωθεί προλάβει, να στεριώσει,
εδώ θα δείς καλά πόσο κοστίζουν
έρωτα στεναγμοί και ευχολόγια
και τα παχιά, τ' αψήφιστα τα λόγια!
Έρωτας που οι απολαύσεις του δεν βάψαν

με χρώμα μελιχρό κορμιού το ρίγος,
έρωτας δεν λογίζεται καθόλου!

ΜΝΗΣΩ [*εμφατικά*]

Ας φοβερίζεις κι άλλο· δεν τρομάζω,
μα δυναμώνει κι άλλο η ψυχή μου!
Γιατί, όσο οι απειλές σου μεγαλώνουν,
από έρωτα άλλο τόσο εγώ θα λάμπω!

[Ο Βελλεροφόντης, ο οποίος είχε ήδη φτάσει στο στρατόπεδο των Αμαζόνων –και τόση ώρα παραφύλαγε–, εισέρχεται στη σκηνή. Ακολουθεί σύντομη σκηνή μάχης. Ο Βελλεροφόντης καταφέρνει να νικήσει και να δέσει χειροπόδαρα την Οτρήρη και τις Αμαζόνες που ήταν κοντά της.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ [*τραγούδι*]

Όλα συνωμοτούν, τη φλόγα μου να στέψουν
–για 'σένα ασίγαστα στις φλέβες μου που ρέει–
μ' έρωτα δυνατού κι αγνού την ευτυχία.
Νιώσε, αγάπη μου, αυτά που βασιλεύουν
μέσα στα βάθη της Ψυχής μου, τα πελώρια
–όσα, ολημερίς και δυνατά, μου λένε
πως ίδια αισθήματα και την καρδιά σου καίνε.

ΜΝΗΣΩ [*τραγούδι*]

Ετούτες τις ωραίες και δυνατές στιγμές
–τις τόσο όμορφες και τόσο τρυφερές–,
κλειστό το στόμα αν θα μπορούσα νά 'χα,
το στόμα μου θα έκανε τα μάτια
–μονάχ' αυτά– γι' αγάπη να μιλήσουν.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ ΚΑΙ ΜΝΗΣΩ [*τραγούδι*]

Όλ' αντηχούν του έρωτα τη νίκη,

τις δυό καρδιές που ενώνει, με λατρεία·
χαρές η κάθε μέρα νέες θα δίνει,
κι εγώ πάντα θα λέω –κι εσύ σ’ εμένα:
«Σ’ ΑΓΑΠΩ»!

[Κλείσιμο αυλαίας.]

ΙΒ΄ Στάσιμο
ΧΟΡΟΣ

[Ο Αμφιάναξ αναγκάστηκε τελικά ν’ αποδεχτεί την ανωτερότητα και τη θεϊκή καταγωγή του Βελλεροφόντη. Του φανέρωσε την εντολή του Προίτου, του παρέδωσε το μισό του βασίλειο και του έδωσε για γυναίκα την κόρη του, η οποία αποσύρθηκε απ’ τα ιερατικά της καθήκοντα. Άλλαξε το τελευταίο μυητικό της όνομα, «Μνησώ», σε «Φιλονόη». Αφοσιώθηκε στον Βελλεροφόντη και έκανε μαζί του δύο γιούς, τον Ίσανδρο και τον Ιππόλοχο, και μια κόρη, τη Λαοδάμεια (από τον Ιππόλοχο γεννήθηκε ο Γλαύκος και από τη Λαοδάμεια ο Σαρπηδόνας, οι οποίοι διοικούσαν το στράτευμα των Λυκίων στον Τρωικό πόλεμο). Χρόνια μετά τον θάνατο του Αμφιάνακτα, ο Βελλεροφόντης βασιλεύει πλέον στη Λυκία. Ωστόσο, το άγνωστο, το ακατανόητο και το άπιαστο δεν αφήνουν την ψυχή του να ηρεμήσει, και αναζητά συνεχώς νέες πνευματικές κατακτήσεις, δημιουργώντας στον εαυτό του ψυχικά εμπόδια. Ο Βελλεροφόντης κάθεται σκεπτικός σε μια κρήνη, σ’ ένα αίθριο του παλατιού.]

ΧΟΡΟΣ Α’ ϗ' Β’

Για απτόητου ήρωα ανδρεία
–που απ’ εχθρούς κι από πάθη λυτρώθηκε–
και γι’ αγάπης χαρά κι ευτυχία
–σε γαλήνης δροσιά, προστασία–
τραγουδάμε· η φωνή μας πυρώθηκε!

ΧΟΡΟΣ Α’ ϗ' Β’

Της Θεάς η ασπίδα προστάτης,
μα θυελλώδης ο βίος που διάλεξε·
στην κατήφεια, η Ψυχή του –αντάρτης–
μ’ αδιέξοδα νέα, θυμαπάτης,
σε αντάρας τη ζάλη τον έμπλεξε.

[Ο Χορός αποχωρεί.]

ΙΑ΄ Επεισόδιο
ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ – ΦΙΛΟΝΟΗ (ΜΝΗΣΩ) – ΦΩΝΗ

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Στις δάφνες μου αναπαύομαι ακόμη·
καιρός πολύς δεν ξέρω αν μου μένει…
για να προσμένω τί; Βαριά σημαίνει
της τρομερής Ανάγκης η καμπάνα·
κι αναβολή καμιά δεν επιτρέπει,
και με καλεί, κι ετοιμασμένος είμαι.

ΦΩΝΗ **[*εμφατικά, απ' το παρασκήνιο*]**

Βελλεροφόντη! Βελλεροφόντη!
Δεν μ' ακούς πάλι; Τί καρτερείς;
Εγώ σε κράζω. Χτυπώ την ώρα.
Μη συλλογιέσαι. Πια μην αργείς.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*τραγούδι*]**

Φωνή βαριά αυτή που, στον αχό της,
σε Γή και Ουρανό αντηχεί η ανάσα…
ήλιος, φεγγάρι, αστέρια με καλούνε.
Της τρομερής Ανάγκης η καμπάνα
βαριοχτυπά ανέκκλητα την ώρα
που Κόσμοι πάνε να χαθούν και Κόσμοι
να ξεφυτρώσουν άλλοι, για να κάνουν
τον θλιβερό τους δρόμο και να σβήσουν
–σαν άτονες αχτίδες στο σκοτάδι,
σαν χτύποι μακρινοί λύρας, παιγμένης
σε κούφια παγερής νυχτιάς αγκάλη…
μίας Πορείας Λόγο αναζητώντας.

ΦΩΝΗ **[*εμφατικά, απ’ το παρασκήνιο*]**

Το κάλεσμά μου, Βελλεροφόντη,
είναι της Μοίρας η προσταγή.
Τί στέκεις έτσι; Τί περιμένεις;
Άκου την ώρα! Στενάζει η Γή!
Ο Κόσμος όλος τρέμει και σειέται
στο κάλεσμά μου το βροντερό.
Βελλεροφόντη, τί περιμένεις;
Ξεκίνα τώρα, χάνεις καιρό!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*εμφατικά*]**

Κι όμως, γιατί; Για ποιόν σκοπό και λόγο;
Απόκριση καμιά… Κι όμως, τη θέλω…
τη θέλω την απόκριση! Του κάκου
να μου ξεφύγεις πάλι θα ζητήσεις.
Μ’ ορθάνοιχτα κι ατρόμητα τα μάτια
θα σ’ αντικρίσω τώρα, μιά για πάντα,
διπρόσωπο στοιχειό, Πλάνη κι Αλήθεια!·
και, θέλοντας και μή, θα μ’ απαντήσεις!

ΦΩΝΗ **[*εμφατικά, απ’ το παρασκήνιο*]**

Άστοχης μοίρας οικτρή πορεία,
νέα αντάρα και μοναξιά,
κλάματα, γέλια ξεθωριασμένα
σου γνέφουν όλα –μιά αγκαλιά.
Βελλεροφόντη, Βελλεροφόντη,
στο κάλεσμά μου το βροντερό
μήπως διστάζεις; Τί περιμένεις;
Έλα, τρέξε, δεν έχεις καιρό!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ [*τραγούδι*]

Στης τρομερής Ανάγκης την καμπάνα
–με πρόκληση, με τόλμη και με πείσμα–
είμ' έτοιμος –και θέλω– ν' απαντήσω.
Βαριά, βαριά σημαίνει. Τί προσμένω;
Όχι! Ποτέ δεν θα σταθώ στην άκρη,
αδιάφορα θωρώντας να τραβιέται
μες στου Κενού τα διάπλατα παλάτια
της Θέλησης ο μόχθος, τσακισμένος.
Κι όμως, Ψυχή, γιατί να παραδέρνεις
ανήσυχη, σαν πρώτα, στην αντάρα;
Τη μακρινή Φωνή καλάκουσέ την:
σε στήνει πάλι όρθια, να παλέψεις
ό,τι ως τώρα δέσμια σε κρατούσε.
Αδιάκοπα σ' εκείνην τρέξε τώρα.
Ξεχνάς τη θέλησή μου, κι αμφιβάλλεις
πως στον στερνόν αγώνα θα νικήσω;
Στο τέρμα πια θα φτάσω, ό,τι κι αν τύχει
μπροστά μου να σταθεί αντίπαλός μου·
μονάχα μη μου τύχει να σε χάσω!

[Εισέρχεται στη σκηνή η Φιλονόη.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Στη δύσκολη την ώρα, όπως πάντα,
να βρίσκεσαι κοντά μου συντυχαίνει·
κι αυτό 'ναι ένα σίγουρο σημάδι
–μιά δύναμη– για 'κείνον που παλεύει.

ΦΙΛΟΝΟΗ

Που «πάλεψε» να πείς θα θέλεις, ίσως.
Δεν έκανα για 'σένα τίποτ' άλλο:
κοντά σου φίλη στάθηκα, γυναίκα
–κρατώντας συντροφιά στη θέλησή σου–,
και σύμβουλος στη φλόγα της ορμής σου.

Μα τώρα δεν βαραίνει πιά κι ετούτο,
αφού όλοι οι λόγοι γι’ άγριους αγώνες
στα περασμένα κύλησαν για πάντα…

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*τη διακόπτει*]**

Και, τί σε κάνεις έτσι να νομίζεις;
Μήπως του Κόσμου την ορμή την είδες
στον τελικό της τύπο πια φτασμένη,
και πήρες την απόφαση για κάθε
Σκοπό, «Γιατί», κι Ερώτημα, και Λόγο,
που τέρμα να μου θέτει στους αγώνες;

ΦΙΛΟΝΟΗ

Δεν είπα αυτό, μα κι ούτε το πιστεύω.
Είσαι μεγάλος, δυνατός σαν πάντα,
κι έχεις –πηγή αστείρευτη– την τόλμη.
Όχι, δεν είπα αυτό, Βελλεροφόντη.
Θέλω να πώ πως, τώρα στη γαλήνη,
ξεκούραση να βρείς λιγάκι πρέπει.
Τους άθλους σου τους έφερες στο τέλος.
Ο κίνδυνος είν’ άγνωστος πια τώρα,
κι όλα κυλούν χαρούμενα στη χώρα.
Πρέπει κι εσύ ν’ αναπαυθείς, νομίζω.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Και πάλι για τους άθλους μου· και πάλι
για μιά γαλήνη μου μιλάς και νάρκη…

ΦΙΛΟΝΟΗ

Γιατί, Βελλεροφόντη, να μη βλέπω

τα πράγματα όπως είναι κι όπως πρέπει;
Και, ποιός μπορεί τους άθλους τους δικούς του
με τους δικούς σου πιά να τους συγκρίνει;
Κανείς! Κι ούτε κανένας θα υπάρξει.
Χωρίς να πώ τον πρώτο, τον μεγάλο [*Τη Χίμαιρα*]
–που δεν μπορεί στον νού μας να χωρέσει–,
ποιός θα μπορέσει –πές μου– να ξεχάσει
πως τότ’ εσύ τους τσάκισες κι εκείνους
τους Σόλυμους, που –ανήμερα λιοντάρια–
λυσσομανώντας ρήμαζαν τη χώρα;

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Ήταν κοινό στον δρόμο μου λιθάρι.
Απλώς το παραμέρισα, και φτάνει.

ΦΙΛΟΝΟΗ

Μα τότε, τί θα πείς και για τους άλλους;
Ήταν μικρό κατόρθωμα κι ετούτο,
να διώξεις από ‘δώ τις Αμαζόνες
–τις τρομερές και άφοβες γυναίκες,
που άντρας δεν ετόλμησε μπροστά τους
ορθός να κρατηθεί και να παλέψει;
Κι όμως, εσύ τις σάρωσες κι εκείνες,
κι ανδράποδα τις έστειλες στη Δύση.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Μνησώ μου, θα σου πώ τον ίδιο λόγο.

ΦΙΛΟΝΟΗ

Και τ’ άλλα κατορθώματα; Των Λύκιων

η συντριβή –και όλης της γενιάς τους–,
της Αρετής ο θρίαμβος κι η δόξα
και τ’ αγαθά; Μαζί όλα δεν φτάνουν,
να σβήσουν της λαχτάρας σου τη δίψα;

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*εμφατικά*]**

Ήταν κι αυτά προοίμιο της πάλης
με τις σκληρές κι ατίθασες δυνάμεις
που κρύβουν απ’ τα μάτια και σκεπάζουν
το μυστικό του Κόσμου το μεγάλο
–την πρώτη του πηγή και την ουσία.
Είναι γι’ αυτό που πάλεψα και θέλω
ν’ αγωνιστώ και σήμερα, χτυπώντας
κατάστηθα το φόβητρο της Πλάνης,
και πιάνοντας στα χέρια την Αλήθεια.
Το δίμορφο στοιχειό, Πλάνη κι Αλήθεια,
σκλάβος θα γίνει πιά της θέλησής μου!

ΦΙΛΟΝΟΗ

Από καιρό σ’ ακολουθώ, και βλέπω
όλο σε σκέψεις νά ‘σαι βυθισμένος.
Κι αφού γαλήνη γύρω βασιλεύει,
εσύ γυρνάς ανήσυχος και βλέπεις
φριχτά στοιχειά –διπρόσωπα, κρυμμένα–,
κι είσ’ έτοιμος να πάς να τα χτυπήσεις.
Και, καθως πρίν, και τώρ’ αναρωτιέμαι:
Τί πλαστουργιέται πάλι μές στον νού σου;
Ποια φλόγα στην Ψυχή σε κατατρώει;
Σκοπούς ποιους έχεις; Τί ζητείς; Τί θέλεις;
Πού βρίσκεσαι; Για πού θα ξεκινήσεις;

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Για ‘κείνο το ταξίδι που δεν έχει
–δεν έχει πια– ξεκίνημα. Μονάχα,
από στιγμή σ’ άλλη στιγμή, προσμένει
του τελικού σταθμού να βρεί την άκρη.
Κι η κρίσιμη στιγμή τώρα σημαίνει,
κι είν’ η Φωνή της πρόσταγμα κι Ανάγκη.

ΦΙΛΟΝΟΗ

Με κάνεις να ριγώ! Χωρίς να θέλω,
την τρομερή σου σκέψη τη μαντεύω…
Κι ακόμα σε ρωτώ, όμως: τί τάχα
μπορεί κανείς ανώτερο να κάνει,
τον κύκλο ξεπερνώντας της Ανάγκης;
Για τον καθένα τάχθηκε, νομίζω,
ένας μικρός ή πιό μεγάλος ρόλος,
κι είναι μ’ αυτόν η ζήση του δεμένη
–κι εκείνα τα δεσμά ποτέ δεν σπάζουν…
υποταγή σ’ αυτό που λέν’ «Ανάγκη»,
υποταγή στην προσταγή της Μοίρας!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*εμφατικά*]**

Ακόμα κι η Ανάγκη απολογείται
για όλες της τις πράξεις, που διέπουν
τους δρόμους της συνήθειας και του Κόσμου·
και, πρίν στις προσταγές της σκύψει κάποιος,
τον Κύκλο της αυτός πρέπει να ορίσει!
Και, τα δεσμά να σπάσουν, και τον ρόλο
όχι τυφλά να δέχεται καθένας.
Να μην κρατεί στα χέρια της η Μοίρα
του Σύμπαντος το νήμα και να παίζει,
πότε την Πλάνη δείχνοντας γι’ Αλήθεια
και πότε την Αλήθεια αποπλανώντας·

μες στ’ Άγνωστο ζαλίζοντας τη σκέψη,
τη Δύναμη στ’ Αδύνατο χτυπώντας·
στη Θέληση χαράσσοντας χαντάκι
αδιάβατο, με Άρνησης το πείσμα·
κι ακόμα, αν θές, το πιό φριχτό, ετούτο:
της Χίμαιρας προβάλλοντας το φάσμα,
την ίδια αυτή τη Χίμαιρα! Την ίδια!

ΦΙΛΟΝΟΗ

Η Μοίρα με τη Χίμαιρα τί θέλει;
Η πρώτη μένει αθάνατη, κι ορίζει
του Κόσμου τις στροφές και την πορεία.
Κι η Χίμαιρα –καλά θα τον θυμάσαι
τον άθλο σου τον πρώτο, τον μεγάλο–
από τριγύρω χάθηκε, για πάντα.
Τη σκότωσες εσύ –τό ‘χεις ξεχάσει;–,
με τη δική σου θέληση και τόλμη,
με τα δικά σου χέρια και το δόρυ!

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*εμφατικά*]**

Λοιπόν, θαρρείς τη σκότωσα; Τί πλάνη!
Έτσι κι εγώ το πίστεψα πια τότε.
Κι όμως, αυτό δεν ήταν παρά κάτι
σαν όνειρο μιας νύχτας τρομαγμένης.
Φαντάστηκα τη Χίμαιρα πως βλέπω,
και πήγα και τη χτύπησα, με πάθος,
ζητώντας στον χαμό της την Αλήθεια.

ΦΙΛΟΝΟΗ **[*εμφατικά*]**

Την ίδια εκείνη χτύπησες! Ο κόσμος
–με τον χαμό της– βρήκε τη γαλήνη.

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*τραγούδι*]**

Κι όμως, αυτή δεν πέθανε ποτέ της!
Σκιά, στοιχειό, και ζεί κι όλο φουντώνει.
Μ’ άλλες μορφές –σ’ ορίζοντες καινούργιους–
τα δολερά της δίχτυα πάει κι απλώνει,
και προκαλεί κι ανάφτει τη λαχτάρα
για τρομερούς αγώνες, και ανοίγει
της μοναξιάς τη στράτα· ώσπου, τέλος,
θα πάψει ο αντάρτης τον αγώνα
και θα δεχτεί το χτύπημα της Μοίρας
–ναί!, το στερνό της Μοίρας–, που παγίδα
τη Χίμαιρα την έχει και τη στήνει
εδώ κι εκεί, παντού, σε κάθε τόπο
–τόσων αιώνων θέληση και μόχθο
σαν μιας καντήλας φλόγα να τα σβήσει,
αφήνοντας τον Κόσμο στο σκοτάδι.
Όχι! Ποτέ! Δεν κυνηγώ το φάσμα!
Μα τώρα κυνηγώ και θ’ αφανίσω
την ίδια αυτή τη Χίμαιρα… Τη βλέπω
αδιάκοπα στον ύπνο μου. Μου γνέφει…
Και ξυπνητός, στα μάτια μου την έχω…
Ξεδιάλυνα πού στέκει και τί κρύβει
πραγματικά πια τώρα, και τον στόχο
τον έχω ξεχωρίσει. Θα χτυπήσω
τη Μοίρα πιά στης Χίμαιρας τα στήθη!

ΦΙΛΟΝΟΗ

Βραχνάς βαρύς πλακώνει την καρδιά μου,
και χάνω την ανάσα και τη σκέψη…
Κι αυτά τα λόγια ακόμα… Τί; Πώς τάχα;
Και με τη Μοίρα τώρα θα τα βάλεις;
Κανείς ποτέ δεν νίκησε τη Μοίρα,
δεν τόλμησε κανείς να τη χτυπήσει…

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*εμφατικά*]**

Κι όμως εγώ να τη νικήσω πρέπει.
Όσο ψηλά κι αν βρίσκεται κι αν στέκει,
θα σηκωθώ ψηλότερα απο ‘κείνη.
Η θέλησή μου κυβερνά, προστάζει,
κι αυτό ζητεί να γίνει –και θα γίνει!

ΦΙΛΟΝΟΗ

Όσο μεγάλη η θέληση κι αν είναι,
τη δύναμη της Μοίρας δεν τη φτάνει.

[*Εμφατικά*]
Κι η Μοίρα τιμωρεί σκληρά –δεν παίζει!–,
πολύ σκληρά κι ανέκκλητα κι αιώνια…

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ

Είναι παρμένη απόφαση πια τώρα,
και δεν μπορεί κανείς να την αλλάξει…

ΦΩΝΗ **[*τραγούδι, απ’ το παρασκήνιο, με αργό ρυθμό*]**

Βελλεροφόντη, Βελλεροφόντη,
άκου την ώρα που σε καλεί.
Μη στέκεις. Τρέξε. Τί περιμένεις;
Άκου… Σημαίνει… Σε προσκαλεί…

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*τραγούδι*]**

Ακούς; Ακούς; Με κάλεσε η Ανάγκη·
βαριοχτυπά την ώρα η καμπάνα…
Ήρθ’ η στιγμή, και τρέχω να προφτάσω…
Θα σηκωθώ ψηλά, πέρα απ’ τη Μοίρα.

Της Χίμαιρας τα μάτια θα τυφλώσω,
και στην καρδιά τη Μοίρα θα χτυπήσω,
τη μάσκα της την ψεύτικη να σπάσω.
Στης άχραντης πηγής τότε των Κόσμων
–στης πάναγνης πηγής και της αιώνιας–
τα νάματα θα λούσω την Ψυχή μου,
κρατώντας πιά στα χέρια την Αλήθεια
–απρόσβλητη απ' τους νόμους της Ανάγκης
κι απ' τον παλμό του Χρόνου που με πνίγει!
Ήρθ' η στιγμή, και τρέχω να προφτάσω…

ΦΙΛΟΝΟΗ [***εμφατικά***]

Στάσου, μη φεύγεις, μή!, Βελλεροφόντη!
Η Μοίρα τιμωρεί σκληρά –δεν παίζει!

ΦΩΝΗ [***τραγούδι, απ' το παρασκήνιο, βαριά και δυνατά***]

Βελλεροφόντη, άκουσε τώρα,
άκου την ώρα που σε καλεί.
Άκου την ώρα, Βελλεροφόντη,
την πιο μεγάλη και τη στερνή…

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ [***εμφατικά***]

Της τρομερής Ανάγκης η καμπάνα
το κάλεσμα μου στέλνει το στερνό της·
κι εγώ, πιστός στη θέλησή μου, τώρα
θα δώσω την απάντηση που πρέπει!

[Ο Βελλεροφόντης φεύγει.]

ΦΙΛΟΝΟΗ [***ακολουθώντας τον, εμφατικά***]

Κανείς ποτέ δεν μπόρεσε στης Μοίρας
ν' αντισταθεί τη δύναμη! Κανένας!

Φτωχέ Βελλεροφόντη –ναί!, κανένας!

[Η Φιλονόη ξεσπάει σε κλάματα και αποχωρεί. Κλείσιμο αυλαίας.]

ΙΓ΄ Στάσιμο
ΧΟΡΟΣ

[Η Μοίρα βρίσκεται στη σκηνή, υπερυψωμένη στα ουράνια. Το φως λιγοστεύει. Σκηνικό με τον πλανήτη Κρόνο σε μαύρο φόντο, και χαμηλότερα η Σελήνη. Στο δάπεδο, δυο φαρδιοί πεσσοί (στο βάθος και στο κέντρο της σκηνής, κάτω από τον Κρόνο) κι ανάμεσά τους το άγαλμα μιας Σφίγγας.
Στη σκηνή εισέρχεται ο Χορός των Διεφθαρμένων, ο οποίος αποτελείται από άνδρες με γαμψά νύχια, ντυμένους με φαρδιούς, μαύρους μανδύες και φαρδιά κουκούλα –τα πρόσωπά τους δεν φαίνονται. Η είσοδος του Χορού γίνεται απ’ το βάθος της σκηνής (από ευθεία γραμμή, η οποία καταλήγει σε ημικύκλιο στο κέντρο της σκηνής, στραμμένο προς τους θεατές), με αργά, σταθερά, συντονισμένα και βαριά βήματα, καθώς ήδη έχουν αρχίσει να τραγουδούν το Στάσιμο. Ο Κορυφαίος του Χορού εισέρχεται στα κλεφτά, απ’ τα πλάγια της σκηνής και ελαφρώς σκυμμένος, κρατώντας στα χέρια του –δεμένη πισθάγκωνα και φιμωμένη– τη Μνησώ, την οποία έχει απαγάγει. Παίρνει θέση μπροστά απ’ το ημικύκλιο του Χορού.]

ΧΟΡΟΣ

Επάνω στου Κόσμου τα στήθη
στηλώνεται πάντα μια Σφίγγα
–με χείλη σφιχτά, σφραγισμένα,
με μάτια πλημμύρα σκοτάδι.

Μια Σφίγγα πελώρια πλακώνει,
με πείσμα, του Κόσμου τα στήθη.
Κλειστό στόμα, μάτια σβησμένα,
χωρίς οίκτο, χωρίς ελπίδα.

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Στ’ αφώτιστα μάτια φωλιάζει
ο φόβος μαζί με τη φρίκη·
και, στ’ άλαλα χείλη της παίζει
η χλεύη, το χάος κι η δίνη.

Φριχτό μυστικό και μεγάλο
αιώνες κι αιώνες το κρύβει

–θαμμένο καλά μές σε βάθη
γεμάτα γκρεμούς δίχως τέρμα.

ΜΟΙΡΑ

Ποια θέληση τώρα μπορεί
της Σφίγγας αυτής τη μορφή
θαρρετά ν’ ατενίσει;
Ποια δύναμη τώρα μπορεί
της Σφίγγας αυτή την οργή
μια στιγμή ν’ αντικρίσει;

Της Σφίγγας τα χείλη
–με πείσμα κλεισμένα,
αιώνες κι αιώνες–
ποιος μπόρεσε ως τώρα
στιγμή να τ’ ανοίξει;

ΧΟΡΟΣ

Στ’ αφέγγιστα μάτια
μ’ απύθμενα βάθη,
ποιος μπόρεσε ως τώρα
μιας μόνης ελπίδας
αχτίδα να ρίξει;

ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ

Κλεισμένα για πάντα τα χείλη,
σβησμένα για πάντα τα μάτια
μιας Σφίγγας που μένει στημένη
επάνω στου Κόσμου τα στήθη!

ΜΟΙΡΑ

Κι εσείς, του Νού φτερουγίσματα,
κι εσείς, λαχτάρας σκιρτήματα
–φρούδα–, πετάτε προς τ' Άγνωστο,
και στ' Άπειρο πάτε…
σαν ίσκιοι σκορπάτε,
σαν ίσκιοι, χαμένοι σκοποί.
Του κάκου ζητάτε
η Σφίγγα μιά λέξη να πεί·
του κάκου πετάτε και πάτε
σαν ίσκιοι, χαμένοι σκοποί.

[Ο Χορός αποχωρεί.]

ΙΒ΄ Επεισόδιο
ΑΤΗ – ΜΟΙΡΑ – ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ – ΠΗΓΑΣΟΣ

[Έχει σκοτεινιάσει. Στη σκηνή εισέρχεται η Άτη, και παίρνει θέση δίπλα απ' τη Μοίρα. Ταυτόχρονα εμφανίζεται και ο Βελλεροφόντης, καβάλα στον Πήγασο, πετώντας και πασχίζοντας να ανέβει στα ουράνια.]

ΑΤΗ

Για δές τον τολμηρό τον καβαλάρη
–τον άκαμπτο θνητό Βελλεροφόντη–,
που πάνω δεν εδίστασε ν' ανέβει
σε άλογο γοργό και μανιασμένο,
μα πιο ψηλά απ' τα σύννεφα πετάει
–σ' ύψη ιερά κι απρόσιτα–, και ψάχνει
ό,τι κρατάς στον Άνθρωπο κρυμμένο:
τα πιο βαθιά του Κόσμου τα μυστήρια,
που δεν τολμά κανένας να σιμώσει.

ΜΟΙΡΑ

Κι αυτός απ' τους πολλούς, π' αποτρελαίνεις
–καθώς Φωνές ακούνε– και πλανιόνται
και τραγικό τον ρόλο τους τον παίζουν
επάνω στα τεχνάσματα που στήνεις.
Σ' αυτό, είσαι δεινή. Άτη, καθένας
μπορεί να παιδευτεί και να θεριέψει·
μα, υπάρχουν κι οι περήφανοι, π' απλώνουν
το χέρι τους πιο πέρ' απ' όπου φτάνει·
και, όλο προσπαθούν να ξεγλιστρήσουν,
πιστεύοντας την πλάνη τους γι' αλήθεια.

ΑΤΗ

Μα 'τούτη τη φορά –το ξέρεις, Μοίρα–
το θύμα, που στα δίχτυα μου το θέλω,

άλλο δεν έχει ταίρι στην αξία.
Δεν είν’ απ’ τους κοινούς, τους ξιπασμένους
–εκείνους που φαντάζουν και διαβαίνουν…
Ίσια τραβά τον δρόμο, να πατήσει
στο πιο ψηλό του Κόσμου σκαλοπάτι·
Κι αν στις δικές σου δίνες εξωθείται,
στο διάβα του συντρίβει και παγίδες
και κάθε τι που τεχνικά του στήνω·
και, κίνδυνο και μόχθους αψηφώντας,
ζητάει τον σκοπό του να πετύχει.

ΜΟΙΡΑ

Ίσως να πείς θα θέλεις πως φοβάσαι
τη ρότα αυτού του Κόσμου μην αλλάξει.
Καλά όμως τον ρόλο σου γνωρίζεις,
κι ας δείχνεις τώρ’ ανίκανη να πλέξεις
καινούργια βρόχια, μέσα να τον κλείσεις·
κι αυτή ‘ναι η ουσία της ύπαρξής σου
–αντίρρηση δεν έχω, και μ’ αρέσει.

ΑΤΗ

Κι όμως, εγώ τον κίνδυνο τον βλέπω.

ΜΟΙΡΑ

Και λησμονείς κανείς ότι το Μέτρο
δεν το περνά χωρίς να το πληρώσει,
κι είν’ η ποινή πολύ σκληρή κι αιώνια;

ΑΤΗ

Εκείνος όλα τ’ αψηφά. Μονάχα

κορμί να δώσει θέλει στη λαχτάρα,
να σηκωθεί ψηλότερα από ‘σένα.

ΜΟΙΡΑ

Κι ακόμα λησμονείς, λοιπόν, πως έχω
και πως κρατώ γερά –πάντα– στα χέρια
το καθετί στον Κόσμο, και προστάζω;

ΑΤΗ

Και πάλι θα σου πώ, και να μ’ ακούσεις.
Δεν είν’ αυτός κοινός και ξιπασμένος,
σαν ‘κείνους που φαντάζουν και διαβαίνουν.

ΜΟΙΡΑ

Ό,τι κι αν είναι, σαν φθαρτός θα πέσει!
Το γέννημα της ύλης θα γυρίσει
εκεί ξανά, στη Μάνα του την πρώτη!

ΑΤΗ

Η ύλη που βαραίνει το κορμί του
όλου του Κόσμου είν’ η πρώτη Μάνα.
Σ’ αθάνατες πηγές ζητεί να φτάσει,
και στην αθανασία να στηλώσει
μιας θέλησης αμέτρητης τη λάμψη.

ΜΟΙΡΑ [*τραγούδι, εμφατικά*]

Και θέληση, και δύναμη, και τόλμη
–πορεία αφού διανύσουνε– τελειώνουν·

σαν μιά βολίδα σβήνουν μές στη νύχτα
–στου φρούδου κι ακατόρθωτου τη νύχτα.
Αθάνατη κι ατάραχη, σε βάθρο
που τίποτε ποτέ δεν θα κλονίσει,
Εγώ! τον Κύκλο ορίζω στον καθένα.
Όλοι σ' εμένα σκύβουν το κεφάλι,
κι όταν προστάζω αμέσως σταματούνε.
Στέκομ' εδώ ακλόνητη, σαν βράχος
που ρίζωσε στα θέμελα του Κόσμου
κι ανέβηκε πανύψηλος στο Σύμπαν.
Κι έρχοντ' εδώ, σαν κύματα, να σπάσουν
ανθρώπινοι σκοποί και σκέψεις κι έργα,
κι ό,τι στον Κόσμο γίνεται κι υπάρχει.
Έρχοντ' εδώ στα πόδια μου, κι αφήνουν
και στεναγμό και βογγητό και θρήνο,
καθώς ξεσπούν και χάνονται για πάντα!

ΑΤΗ

Και, βογγητά και θρήνοι μένουν, πάντα…

ΜΟΙΡΑ

Κι αυτό 'ναι προσφορά σ' όλων την Πλάνη:
στην πλάνη πως γεννήθηκαν για κάτι
που άφθαρτο θα μείνει μές στον Χρόνο.
Και, σ' όλα αυτά, μην τάχα μένεις ξένη;
Τον ρόλο σου υπέροχα τον παίζεις.
Με Χίμαιρες και μ' όνειρα μεγάλα
στ' Αδύνατο τους σέρνεις· τους μαγεύεις,
στην Άβυσσο μπροστά για να τους φέρεις·
εκεί, μεμιάς τους σπρώχνεις για να πέσουν,
αφού τους λές να δούνε την Αλήθεια
–στα δυό τους χέρια μέσα πριν να σβήσει·
τα τόσα σου τεχνάσματα τα ξέρω.

ΑΤΗ

Κι όμως, αυτός τα δίχτυα μου τα σκίζει·
κι όπως τον βλέπεις, Μοίρα, δεν διστάζει
τα πιο φριχτά κι απίθανα και φρούδα
που τού ‘στησα στο διάβα του –με τέχνη–
να τα περνά γοργά, να τα συντρίβει.
Και, νά ‘τος τώρα, σαν αϊτός ισιώνει
στα σύνορά σου ατράνταχτες φτερούγες.

ΜΟΙΡΑ

Ας κάμει ό,τι ποθεί. Θα μετανιώσει.

ΑΤΗ

Μα κύττα! Προχωρεί και φοβερίζει.

ΜΟΙΡΑ

Και, τί σαν προχωρεί; Θα σταματήσει!
Θα κυνηγά τη Χίμαιρα και πάλι
–τη Χίμαιρα που κάνεις να φαντάζει
στα μάτια της λαχτάρας του, σαν πρώτα.

ΑΤΗ

Εσέ σ’ εκείνη θέλει να χτυπήσει.
Ξεδιάλυνε το φάσμα της σ’ εσένα.
Ο στόχος είσ’ Εσύ! Πώς; Δεν το βλέπεις;

ΜΟΙΡΑ

Δεν απορώ. Πλανεύεις και πλανιέσαι.

ΑΤΗ

Μα δεν κυττάς; Ψηλότερα ανεβαίνει.

ΜΟΙΡΑ

Φτάνει η στιγμή· θα πάψει ν’ ανεβαίνει.

ΑΤΗ

Φεγγοβολεί στα μάτια του, σαν ήλιος,
μια θέληση ακατάβλητη και τόλμη.
Να τον κρατήσει ποιός μπορεί πια τώρα;

ΜΟΙΡΑ

Αλόγιστα μιλάς. Ξεχνάς εμένα.
Εγώ το ξέρω ως που μπορεί να φτάσει.
Τον δρόμο του τον όρισα πια τώρα.
Τον όρισα από πριν. Δεν θα ξεφύγει!

ΑΤΗ

Όπως προστάζεις, έτσι και θα γίνει.

ΜΟΙΡΑ

Κι ήρθ’ η στιγμή. Τον Οίστρο τώρα κύττα:
Τον Πήγασο σιμώνει, και του χώνει
αλύπητα στις σάρκες το κεντρί του,
στις φλέβες του ξερνώντας τη μανία.
Στο δάγκωμά του, ο Πήγασος –τον βλέπεις;–
άρχισε κιόλας, Άτη, να θεριεύει·
αγρίεψε, το τέλος προοιωνίζει.
Πηδά, στριφογυρίζει, χλιμιντρίζει,

αφρίζει, και κλωτσά, κι ανηφορίζει·
απ’ το φαρμάκι τρέχει να γλυτώσει,
ζητώντας απ’ τη ράχη του να ρίξει
τον καβαλάρη κάτω και να φύγει.

ΑΤΗ

Τι τρομερό κι αφάνταστα μεγάλο!

ΜΟΙΡΑ

Όπως και πρέπει… Νά! Το καταφέρνει…
Έσπασε πια το γκέμι, και στηλώνει
το αλογίσιο βλέμμα στα ουράνια·
και, τον Βελλεροφόντη ξετινάζει
στην Άβυσσο, να κείται τώρα ερείπιο
τ’ αλλοτινό του, το γερό κορμί του
–σ’ ό,τι τρανό κι αν είχε, σπαραγμένο.

ΑΤΗ

Τον είδα να κατρακυλά. Ναι, Μοίρα!

ΜΟΙΡΑ

Αντίκρισε το φάσμα στ’ όριό του,
και άπλωσε το χέρι να το πιάσει·
μα ακούμπησε καθρέφτη παγωμένο.
Ανέβηκε ψηλά, κι έπεσε… μόνος.

Ως Φύλακες ετούτου ‘δώ του Κόσμου,
το Μυστικό το αιώνιο φυλάμε
–Πορείας ρυθμιστές κι ονειροφράχτες–,
σφραγίζοντας τ’ απόκρυφα, στη Λήθη.

Ζυγιάζουμε της ύπαρξης το βάρος,
παράμερα απ’ τη γνώση των ανθρώπων
–στύλοι στις Πύλες του Άρρητου, του Αγνώστου.

[*Εμφατικά*]
Είν’ οι θνητοί καλότυχοι… ξεχνάνε,
όταν διαβεί η Ψυχή το μονοπάτι
–σπινθηροβόλος σφαίρα, σελασφόρα–
σε θόλο αργυρό της Μνημοσύνης. [*Δείχνει τη Σελήνη*]

[Κλείσιμο αυλαίας.]

Έξοδος
ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ – ΦΙΛΟΝΟΗ – ΧΟΡΟΣ

[Ηλιοβασίλεμα, σε κάποια περιοχή στην εξοχή, δίπλα στη θάλασσα, όπου κατέπεσε ο Βελλεροφόντης. Σκηνικό με αστέρια, με τον Γαλαξία της Ανδρομέδας και με τη Σελήνη χαμηλότερα. Ο Βελλεροφόντης παρουσιάζεται σακάτης, έχοντας κατακρημνιστεί απ’ τα ουράνια. Η Φιλονόη, καθισμένη, κρατάει στην αγκαλιά της το τσακισμένο και ματωμένο του κορμί. Ο Βελλεροφόντης χαροπαλεύει. Ο Χορός εισέρχεται αργά στη σκηνή.]

ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗΣ **[*ξεψυχώντας*]**

[*Εμφατικά*]
Ο ήλιος γέρνει ολοπόρφυρος και σβήνει,
κι η νεκρική πυρά μου ανάμεσα στα νέφη·
κι η παγωμένη η νυχτιά –θανάτου μάρτυς–
πέπλο ολόγυρά μου απλώνει καθώς πέφτει.
Ακούω κύματα... γκρεμίζοντ’ απ’ τα ουράνια
–ψηλά απ’ ορίζοντες– σε βάθη για να σκάσουν,
καθώς του Χρόνου οι Αιώνες, σωρευμένοι,
τη ζωή μου ηχούνε αμυδρά, την ταραγμένη
–με αναλαμπές, βοές, κι εικόνες φευγαλέες:
στιγμή ανάσας τελευταίας απ’ τα στήθια
θεού π’ αναγεννιέται σ’ Όνειρο αιώνιο.
Βλέπω τα Κύματα... ορίζοντες ν’ ανοίγουν
–θάμα σεβάσμιο, φουσκώνουν, ψιθυρίζουν
πως να βαδίσω πρέπει τώρα σ’ άλλους τόπους.
Σ’ ενσάρκωση, στη λήθη εχάθη η Πατρίδα!
Ψυχρός ο αιθέρας της, γαλήνη στην Ψυχή μου,
ορμή χαρίζει να βρεθώ ξανά κοντά της,
μια τελευταία φορά, τ’ Ονείρου ταξιδιώτης
–ή πρώτη πάλι, αφού ξεχνιέται κάθε βήμα;

Μπορεί τη Λήθη του κανείς ποτέ ν’ αποτινάξει
–Φύλακας που ‘ναι της ζωής των πρόθυμων
φυγάδων–,
πριν κλείσει ο Κύκλος του εδώ και πρίν αρχίσει άλλος;
Κανένας Δεσμοφύλακας Κλειδί ποτέ δεν δίνει,
στης Φυλακής την Πύλη εμπρός, σε δέσμιο υπάκουο·

μα, μόνο για το κέφι Του συνήθως, τον αφήνει
μπροστά σε σίγουρης ζωής γκρεμό να αιωρείται
ή στο σκοτάδι το πηχτό ενός χρυσορυχείου
–κι έτσι, για πάντα, εύκολα του κόβει την Πορεία.

Θεοί! υπάρχετε; Ακούγεστε κι ακούτε;
Κομμένο το χρυσό καπίστρι μες στα χέρια!
Έρμαιο ήταν η ζωή μου στη βουλή σας,
ή ονειρόπλαστοι είστε κι όρισε η Μοίρα
Αρχή και Τέλος –μόνο Δρόμο αφήνοντάς μου;
Πρόσκαιρου τέλους λευτεριάς είστ' εφιάλτης
–μιας λευτεριάς δίχως εμπόδια στους ευτόλμους;–
ή σκιάχτρα δολερά –γεννήματα του Φόβου–
που κατασφίγγουν τα παιδιά της Μνημοσύνης;

Οι Φύλακές μου, της ζωής, αποσυρμένοι
και να βιαστώ θα πρέπει –πιο γοργά ακόμη–
στον νέο Κόσμο μου να ρίξω τώρα ρίζες
–καινούργιο πόνο η μοναχή Ψυχή μη νιώσει,
σε μνήμες δέσμια όσων έζησ' εδώ πέρα.

Της δάφνης έχουν λάμψη τα στεφάνια
μονάχα όταν ο Απόλλωνας τα βλέπει·
καίγονται τ' άγγιγμά του να το νιώσουν,
ανάμεσα στα φύλλα, στα κλαδιά τους.
Μα αν πάψει να τα πιάνει, τότ' αμέσως
στην καταφρόνια πέφτουν, και σκορπάνε·
τα φύλλα τα πρασινωπά τα ρίχνουν
και πέφτουν, να χαθούν κάτω στο χώμα
–από θνητών τα πόδια πατημένα,
τ' άγγιγμα του Θεού να το ξεχάσουν.
Άδεια τα χέρια μου… τώρα βουτάνε
της Λήθης τη γαλήνη… ν' αγκαλιάσουν…

[Ο Βελλεροφόντης ξεψυχάει στα χέρια της Φιλονόης.]

ΧΟΡΟΣ Α΄ κ' Β΄ **[*προς τον νεκρό Βελλεροφόντη και τους θεατές*]**

Σαθρός ο βίος των θνητών, δίχως Θεών αιδώ·

απ’ τα δεινά κι απ’ τη βρωμιά του κόσμου
ξεκουράζουν
συχνά πολλούς· κι άλλους, που με το βήμα σταθερό
θαρρούν πως πάν’, γκρεμίζουνε κι ανάσκελα σωριάζουν
–μύρια δεινά και βάσανα να φέρουνε, σωρό![ΕΞ.1]

[Η Φιλονόη απλώνει αποτροπαϊκά το χέρι προς τον Χορό κι αυτός σωπαίνει.]

ΦΙΛΟΝΟΗ

[*προς τον Χορό και τους θεατές*]

Τους ήρωές σας οι «Θεοί» βοηθάνε κι ευνοούνε
μονάχ’ όσο οι ήρωες θα υποκύπτουν πάντα
στης ύπαρξής σας της θολής την κάθε μικροπρέπεια
–φιλόθεοι στα δύσκολα, στα εύκολα θεομάχοι!
Αγρίμι είν’ ο άνθρωπος, Θεούς αγρίμια πλάθει!,
κι απέ γυρεύει να σωθεί στον ψυχαναγκασμό του!
Η λευτεριά της ύπαρξης Θεών ζυγό δεν έχει!
Μέτρο της είν’ η Μουσική και η δημιουργία·
και φυλακή, σαν ζει ο Νούς σε αλλωνών τον Κόσμο
–Κόσμο που πλαστουργήσανε ψυχές να εμπορεύουν
και σώματα να δένουνε, με φόβο και μ’ απάτη.
Κάθε που ενσαρκωνόμαστε, νέους Θεούς ρωτάμε:
«γιατί οι παλιοί πεθάνανε κι η μνήμη τους εχάθη;».
Κι αυτοί μας αποκρίνονται, μ’ ενός παιδιού το βλέμμα:
«Κυττάξτε μέσα σας βαθιά, να δείτ’ έναν Καθρέφτη:
μόνοι σας θα τον φτιάχνετε, μονάχοι θα τον σπάτε,
μέχρι ο καθένας από ‘σάς να δει αυτό που κρύβει
–Θεός μικρός, με τη θνητότητά του να φιλιώσει.».

ΨΥΧΗ ΒΕΛΛΕΡΟΦΟΝΤΗ **[*απ’ το παρασκήνιο, αργά και ψιθυριστά*]**

Στου χωροχρόνου τις ρωγμές ανάμεσα γλιστρώντας
–με τα φτερά ορθάνοιχτα στο πέλαγο τ’ Απείρου–,
πρυμνιό ανεμοσάλεμα θα γίνοντ’ οι πνοές μας,

[ΕΞ.1] Αρχίλοχου ίαμβος: «Τοῖς θεοῖς» (απόσπασμα), σε απόδοση Χρήστου Α. Τσίρκα.

σ’ ένα καράβι που περνά της Λήθης ριζοβράχια.

Σε σώματα εφήμερα, αιώνιοι ταξιδιώτες,
κάτω απ’ τ’ αστέρια, θα κυλώ στ’ αυλάκια του κορμιού σου·
κάθε φορά θ’ αφήνουμε –φυγάδες αυτεξούσιοι–
φθαρτά κελύφη, έρμαια στης λησμονιάς το χώμα.

Και, ούτε Μοίρα θα μπορεί ούτε Ανάγκης δίχτυ
να δέσουν την Πορεία μας ξανά στις προσταγές τους·
κι ούτε θανάτου η αχλή τη Μνήμη θα θολώνει
–σε βράχο επάκτιο που ‘δεσε της ξεχασιάς ο ίσκιος.

ΦΙΛΟΝΟΗ

[*Προς τους θεατές, εμφατικά.*]
Θλίψη καμιά για όσων η ψυχή τους
απ’ τα θνητά δεσμά της λευτερώθη!
Βουβοί και λυπημένοι ας παραμένουν
όλοι οι δειλοί, οι υπόδουλοι κι οι φταίχτες!
Σε αίμα και ψυχή, Ροής οι Δίνες
αρχέτυπα καινούργια αναπλάθουν·
μα ‘σείς –παλιάς ενέργειας θιασώτες–
σ’ Αυτήν ζητάτε να επιβληθείτε
αντί μαζί της να συμπορευτείτε,
ανακαλώντας δόξες προδομένες·
ίσκιοι θαμποί σε μνήμες ξεφτισμένες,
αμνήμονες κι εκπρόθεσμοι χρεώστες,
πνοή νεκρού κομίζει η λαλιά σας!
Ο Χρόνος πίσω δέν λοξοκυττάζει…
μα ‘σείς κυττάτε πίσω και ξεχνάτε!

[*Εμφατικά*]
«Αιδώς, Αργείοι· νυν ἄρκιον ή ἀπολέσθαι!»
«Εκάς οι βέβηλοι!»
…από Θεούς κι ανθρώπους ξεχασμένοι!

Ως «Φιλονόη» γεννήθηκα, και έζησα «Μνησώ»…

«Φωταύγεια» τώρα φεύγω.
Ν’ αποχωρίζετ’ η ψυχή τον πόθο της δεν στέργει!

[Τον φιλάει στο μέτωπο. Βγάζει το μαχαίρι απ’ τη ζώνη της. Το κρατάει σφιχτά στο χέρι της. Εισέρχεται ο Χορός, κυκλώνοντας και τους δυο.]

ΧΟΡΟΣ Α΄ ϗ' Β΄ [***προς τους θεατές***]

Σαράντα εννιά λαμνοκοπούν με της Θεάς το πλοίο,
ξανά για νά 'ρχονται εδώ και να σας τραγουδάνε
Μύθους που πολυκαίρισαν μα πάντα νέοι μένουν·
Μύθους που διαστρεβλώθηκαν με τόση πανουργία
–άλλα να λένε απ’ αυτά που αρχικά φτιαχτήκαν·
Μύθους που εκφυλίστηκαν σε στείρα ηθολογία
μιάς ερμηνείας σύγχρονης που ‘χασε την ουσία
των αρχετύπων ψυχισμού –του Κόσμου ερμηνεία.

Μα οι Μύθοι πάντα μέσα τους κρατάνε μια μαγιά!
Κι όσο κι αν πάντα προσπαθούν για να τους μαγαρίσουν,
είναι μικροί κι ανεπαρκείς για να τον ακουμπήσουν
αγέρα θεϊκής πνοής που θρέφει νέα γενιά!

[*Ορφικός ύμνος στη Μνημοσύνη*]
Μνημοσύνην καλέω, Ζηνὸς σύλλεκτρον, ἄνασσαν,
ἣ Μούσας τέκνωσ’ ἱεράς, ὁσίας, λιγυφώνους,
ἐκτὸς ἐοῦσα κακῆς λήθης βλαψίφρονος αἰεί,
πάντα νόον συνέχουσα βροτῶν ψυχαῖσι σύνοικον,
εὐδύνατον κρατερὸν θνητῶν αὔξουσα λογισμόν,
ἡδυτάτη, φιλάγρυπνος ὑπομνήσκουσά τε πάντα,
ὧν ἂν ἕκαστος ἀεὶ στέρνοις γνώμην κατάθηται,
οὔτι παρεκβαίνουσ’, ἐπεγείρουσα φρένα πᾶσιν·
ἀλλά, μάκαιρα θεά, μύσταις Μνήμην ἐπέγειρε,
κ’ εὐϊέρου τελετῆς Λήθην ἀπὸ τῶνδ’ ἀπόπεμπε.

ΟΥΚΕΤΙ ΦΟΒΟΣ ΕΧΕΙ ΚΑΛΥΒΗΝ!!!

[Κλείσιμο αυλαίας. Τέλος παράστασης.]

Κύρια βιβλιογραφία

[1] «*Βελλεροφόντης*», Ν.Ι. Σπυροπούλου (Αθήνα, 1952).
[2] «*Bellerophon*», Clarence Augustus Manning (Νέα Υόρκη, 1956 –*μετάφραση του ανωτέρω*).
[3] «*Bellérophon*», Philippe Quinault, (Παρίσι, 1671).
[4] «*Bellerophôn*», Arran & Isla Leigh [i.e. Katharine Harris Bradley & Edith Emma Cooper] (Λονδίνο, 1881).
[5] «*Bellerophon (tragédie par Thomas Corneille, 1679) - Édition critique établie par Sévag Tachdjian*», (Université Paris IV Sorbonne, 2002-2003).
[6] «*Ιλιάδα*» (Ραψωδία Ζ’), Ομήρου.
[7] «*Βελλεροφόντης*», Ευριπίδη (σωζόμενο απόσπασμα).
[8] «*Θεογονία*», Ησιόδου.
[9] «*Βιβλιοθήκη*», Απολλοδώρου.
[10] «*Ολυμπιόνικοι*», Πινδάρου.
[11] «*Ελλάδος Περιήγησις*» *(Κορινθιακά)*, Παυσανία.
[12] «*Διονυσιακά*», Νόννου.
[13] «*Γεωγραφικά*», Στράβωνα.
[14] «*Αστρονομικά*», Ψευδο-Υγίνου.
[15] «*Βίοι Παράλληλοι*», Πλουτάρχου.
[16] *«Ηθικά» (Κεφ. «Γυναικών Αρεταί», απόσπασμα «Λυκίαι»),* Πλουτάρχου.
[17] «*Δειπνοσοφισταί*», Αθηναίου του Ναυκράτιου.
[18] «*Αχαρνείς*» («Ἀχαρνῆς»), Αριστοφάνη.
[19] «*Περί Αστρολογίας*», Λουκιανού Σαμοσατέως.
[20] «*Αττικών ονομάτων συναγωγή*», Παυσανία.
[21] *Λεξικόν* Σουίδα.
[22] «*Αληθής Λόγος*», Κέλσου.
[23] «*Κατά Κέλσου*», Ωριγένη.
[24] «*Χρονογραφία*», Ιωάννου Μαλαλά.
[25] «*Παρεκβολαί εις την Ομήρου Ιλιάδα και Οδύσσειαν*», Αρχιεπισκόπου Ευσταθίου Θεσσαλονίκης.
[26] «*Εις την Ησιόδου Θεογονίαν αλληγορίαι*», Ιωάννη Γαληνού.
[27] «*Χρονική Διήγησις*», Νικήτα Χωνιάτη.
[28] «*Διαλέξεις*», Μαξίμου του εκ Τύρου.
[29] «*Σύνοψη Ιστοριών*», Γεωργίου Κεδρηνού.
[30] *Ελεγείες*, Θέογνι του Μεγαρέως.
[31] *Ορφικοί Ύμνοι.*
[32] «*Το ερωτικό στοιχείο στην αρχαία τραγωδία*», Αιμίλιου Χουρμούζιου.